

Historiske Notitser om Horsens
og
Omegn

ſamt

Reiſe og Adreſſebog

for

Horsens.

1868.

Historiske Notitser om Horsens
og
Omegn

fant

Reviser og Adresserbog

for

1868.

Samlet og udgivet

af

H. v. Esen.

Horsens.

H. Fogh's Bogtrykkeri.

1868.

Commodore Vitus Bering. Kammerherre Magnus Beringsskjold. Statsminister Ove Hoegh Guldberg. Statsraad Gerhard de Lichtenberg. General Poul Løvenørn. Erkebiskop Hans Svane.

Alle fødte her i Horsens.

Familien Bering.

(Hos Hofman). Vitus Bering var født i Horsens. Hans Fader var Jonas Svendsen, Borger og Kirkeværge sammesteds; hans Moder var Anne Pedersdaatter, en Søster til Margrethe Bering, som var gift med Borgemester Blymester og senere med Borgemester Morten Cordtsen. Fra sin Ungdom af havde han haft en besynderlig Lyst til at reise; omtrent 1704 drog han hjemmefra, og siden den Tid saae han ikke sin Fødeby eller Fædrenerige, uagtet at han levede indtil Slutningen af Aaret 1741. At han Aar 1715, men saa ikke igjen førend 1730, har haft nogen Underretning om sine Forældre, vil sees af nedenansførte originale Brev. I hvilket Aar han kom i russisk Tjeneste vides ikke, men 1725 var han Capitain i den keiserlig russiske Søetat. 1719 døde hans Forældre, hvorved der var tilfalden ham en lille Arvepart. At han har staaet i en besynderlig Credit hos den store Peter Czar, sees ikke udtydelig deraf, at Keiseren, efterat han havde besluttet Expeditionen til Kamschatka, for at opdage sammes Situation, som de yderste Grændser af hans store Rige paa den Kant, betroede Bering Commando over dertil bestemte Folk og Tilbehør. Dr. Peter v. Haven meddeler: at den allersidste Resolution, som Keiseren førend sin Død med egen Haand underskrev, var en d. 8de Febr. 1725 dateret Ordre til Capitain Bering samt til en Anden Søe-Officer, ligesaa født i Jylland og da og Lieutenant i russisk Tjeneste, Morten Spangenberg, angaaende Foretagelsen af en Reise til Kamschatka, for at udforske Landets Bestaenhed, især ved Havsiden.*) Bering gif saaledes 1725 med

*) Beringssbugten eller Admiralitetsbugten er en Bugt paa Vestkysten paa Nordamerika, som under 59° 40" n. Br. gaaer ind i Landet imellem Cap Elias og Cap Whipp's; den har Navn efter sin Opdager Bering. Beringss-

sine Folk over Siberien til det beordrede Sted. Et Brev til hans Møster i Horsens viser, at han først kom tilbage igjen 1ste Marts 1730. Han blev derpaa nogen Tid i Petersborg, og medens Tilberedelserne til Reisen anden Gang skete, erklyndigede han sig om sin Familie i Horsens, og gjorde sin Disposition om sin Fædrenearv, som han skænkede til Huusarme i Horsens. Derpaa fik han Ordre til igjen at afgaae til Kamtschatka, hvilket vistnok skete i Foraaret 1733. Gavebrevet, der tilsendtes Magistraten i Horsens, sees at være skrevet paa Reisen, den 27de September 1733. Medens Spangenberg opsogte de japanse Der, gif Bering til den amerikanske Kyst. Reisen gif heldig indtil Aaret 1741; men fra Mai til November hændtes adskillige Viderværdigheder. Den største Deel af Folkene var enten død eller led saa stærkt af Skjorbug, at de ikke længere kunde regjere Skibet. Commandeur-Capitain Bering blev syg den 8de Novbr. s. A. og døde samme Vinter, efterat Skibet var aldeles tilintetgjort paa Kysten. Nogle af Folkene, der overlevede ham, byggede Aaret efter et lille Fartøi af Braget, hvorpaa de hjalp sig over til Siberien

At han har været gift med Admiral Saunders Søster, og med hende havde endeel Børn, sees af ovenomtalte Brev til hans Møster, hvilket var skrevet paa Dansk med hans egen Haand og underskrevet.

Brevet lod saaledes:

Høyt-ærede Kjære Møster!

Det er nu 15 Aar siden, at jeg havde den Lykke at fornemme noget fra mine Paarørende udi Horsens: omstiondt jeg hos R. Møster er kommen udi Glem-Bogen, har jeg dog ey forglemmt dennem, og nu siden min langvarige 5 Aars Reysres Hjemkomst, erklyndiget mig at R. Møster er bleven Enke: Condolerer af Hjertet, at R. Møster paa hendes Alderdom sidder i den eensomme Stand, ynskte at være saa nær at kunde see dennem noget til Gode, mens som den Occasion

---

h a v e t er en Benævnelse, der oftest bruges synonymt med det Kamtschadalske H a v, imellem Kamtschatka og Amerika, begrændset mod Syd af Alascha og Aleuterne; undertiden kaldes Havet Syd for disse det Kamtschadalske Hav. det Nord for dem Beringshavet. Beringstræde eller Cooksstræde (efter Bering eller Cook) kaldes det Stræde, som adskiller Asiens nordøstlige Punkt (Nstcap) og Amerikas nordvestligste (Cap Wales) og forbinder det nordlige Ishav med det store Ocean. Beringøen kaldes efter Bering en D iblandt Alunterne, som for hed Avatscha.

jeg havde 1715, blev mig betagen at komme hjem, for at see mine nu Sal. Kjære Forældre, saa vel som K. Moster, vil det nu for Liden mindre lade sig gjøre, uden saa er, at noget udi vores Aller-naadigste Kayserindes Tjeneste kunde forefalde, at jeg kunde blive udsendt: min langvarige Reyse har begyndt 1725 og er nu først 1730 den 1ste Marts hjemkommen, har været nogle 1000 Miile igjennem Øster-Tartariet, saa vidt, som Land var at finde, forbi Chamfiatke, og endnu nogle 100 Miile længere, som kand sees af Land-Korterne, nemlig den Asiatiske Part, som man ellers faaer fra Nørrenberg, jeg maa tilstaae, at, eftersom jeg havde Lyst til at reyse i min Ungdom, at jeg hidtil har havt min Deel; thi denne Reyse har været forbi China og Japan, og kommer ey derved nogen Østindiske Reyse, saavel til Lands som til Bands, paa Chamfiatke haver jeg ladet bygge et Fartøi, og recognosceret Søen dermed, iblandt saadanne Hedninger, som ey har hørdt eller seet nogen Europæer tilforn, hvor ingen Brød voger og ingen Creatur er at finde, uden vilde Fugler og Keen-Dyr, eller et Slags Hjorter, som er saa tamme, at man i Steden for Hester rider derpaa, og Hunde bruger man at fare med om Vinteren, ligesom man farer andre Stæder med Hester for en Kane, Fisk er deres Føde, saavel for Hundene som for Menneskene, saa jeg kand regne meeste Delen af den halve Globo: de lader ey de, som bliver syge, leve til de doer deres egen Død, men kaster dem ud for Hundene; dette skeer allene i Henseende, at K. Moster vilde glæde sig med mine anhörige Kæreste og Benner, at Gud har underlig bevaret mig paa saa lang og møhsom Reyse, og for at recommandere mig udi deres gode Ihukommelse, jeg takker Gud for Helbred, men siden min Hjemkomst har været ilde syg. Min Kone, Gud skee Lov! lever, og af aatte Born tre i Live, og venter snart det fjerde: om Kjære Moster vilde lade mig vide hvem endnu lever af vores Slægt, og hvem, som nu er Borgemester og Raad, skulde være mig af Hjertet kjært; thi der staaer endnu en liden Arve-Part mig tilhørende, efter mine Sal. Forældre, og vilde gjerne gjøre Anstalt derom, eftersom jeg troer det staaer Frugtesløs, jeg hynste at det blev sat paa Rente, og Interessens blev given til de Fattige, til saa længe jeg derom kand gjøre Anstalt, jeg veed ey heller, om min K. Broder Jonas og Sorgen endnu lever, saa og Broder Evend, som har været hjemme og reyst til Østindien igien, og hvem,

som boer i mine Sal. Forældres Huus, og hvem af mine Søsters Børn endnu lever, jeg hnskte at have nogen vis Veylighed, at regalere Kjære Moster med et Par Sobler til et Tegn af min Skyldighed; i det øvrige beder jeg tjenstlig at hilse Mad. Hovgaard og Svoger Cordtsen, og alle andre, som lever af gode Venner, recommanderer mig i Kjære Mosters gode Ihukommelse; thi jeg haaber, at jeg endnu som før, staaer udi min K. Mosters Gunst, og lever stedsø og uforanderlig

Høyt-ærede K. Mosters Iydige Søster-Søn
til min Død

W. J. Bering.

Det er nu 26 Aar siden jeg reyste hjemme fra, men har ey haft den Ære at have noget Brev fra K. Moster, det er kunst slet Tegn af god Ihukommelse hos dennem, det maa vel saa være, ud af Øynene ud af Sindet, fordi nu for nogen Tiden kjendes faae af sine uden for Interessø, dog er det ey saa hos mig, jeg glæder mig altid at fornemme mine Anhøriges Velgaaende.

Om Kjære Moster behagede at skrive mig til, da adresseres Brevet til min Svoger paa Cronstadt, som er Vice-Admiral Saunders, og Opstriften skrives til mig Capitain-Commandeur ved Søe-Floden.

Jeg beder Kjære Moster vilde lade mig vide hvad Waaben vores eller deres Familie har ført i deres Signet.

Witus Bering, Capitain-Commandeur i Russisk Tjeneste, legerede den Arve-Part ham tilfaldt efter hans Forældre i Horsens, til fattige og nødtrængende Lemmer i bemeldte Horsens By. Capitalen, som er voget til 140 Rd., hvilke ere i Behold, og hvoraf Renten anvendes efter Fundatsen, har sin Oprindelse fra en ham 1721 tilfalden Arv, som var alene 84 Rd. 2 Mk. 9 Sk., men med nogle Aars Renters Tillæg har opnaaet bemeldte Summa. Gave-Brevet er skrevet i Petersborg d. 28de Marts 1733, i Følge samme, er af Horsens Magistrat forfattet en ordentlig Fundats, dateret Horsens, den 23de Juli 1736, saaledes lydende:

Borgemester og Raad udi Horsens, gjøre bitterlig, at, som Velædle og Velbyrdige Witus Bering, Commandeur-Capitain paa Søe-

Floden udi Hendes Rusfiste Kayserlige Majestæts Tjeneste, ved Skiftet efter hans Fader, Sal. Jonas Svendsen, og Moder Anna Peders Daatter her i Byen d. 11te Juni 1721 er tilfalden udi Arv 84 Rd. 2 Mk. 9 Sk., som siden med Renter er voget til 139 Rd. 1 Mk. 14 Sk., siger et Hundrede tredive og ni Rigsdaler, en Mark, fjorten Skilling, og vi derefter fra hannem har erholdt hans Afkalds-Quittering og Gave-Brev af Dato 28de Martii 1733, som saaledes lyder:

Kjender jeg Underskrevne Wittus Jonassen Berring, Capitain-Commandeur udi Hendes Rusfiste Kayserlige Majestæts Tjeneste, at jeg for mig og mine Arvinger haver given og afstaaet, den Fattige og Huusarme til Nytte udi Horsens, den mig efter mine Sal. Forældre tilfaldne Arve-Part, Sal. Jonas Svendsen, forrige Kirkeværger udi Horsens, min Moder Anna Peders Daatter, hvilken Arve-Part nu er berystende hos Belædle og Belvise Borgemester og Raad, hvilket jeg er begjærende, at samme Summa, hvor meget det er, er jeg ubevidst, at Belædle og Belvise Borgemester og Raad ville det employere, enten paa Rente, eller at kjøbe et Stykke Jord, og hvad deraf aarlig kommer, at employere for den Fattige Huus-Arme til Nytte, som de vil forsvare for Gud. Dette med min egen Haand skreven og underskreven, til Bekræftelse med mit Bignet herhos trykt. Actum St. Petersborg, den 28de Martii 1733.

W. J. S. Berring.

P. S. Begjæres at dette maatte validere, estersom man ey her kand have stemplet Papiir. Adieu.

Samt tillige hans Mission, dateret Døsi paa Cammen-Revier, den 27de September 1733, af Indhold som følger:

Wdle og Belvise

Herrer Borgemester og Raad udi Horsens!

Estersom jeg haver fornummet, at mine Salige Forældre, Jonas Svendsen, forrige Kirke-Værger, og min Moder Anna Peders Daatter, ere døde Anno 1719 udi Horsens, og jeg udi Hendes Rusfiste Kayserlige Majestæts Tjeneste meget langt fraværende udi mange Aar; Utsaa haver jeg dette hosfølgende Afkald oversendt til Wdle og Belvise

Herrer Borgemester og Raad, at de ville, den mig efter ovenbemeldte mine Forældre tilfaldne Arve-Part lade til Nytte komme den Fattige og Huus-Arme, som de vil forsvare for Gud.

I det øvrige er jeg stedse

Belædle og Belbise Herrer Borgemester og Raads
beredvilligste Tjener

W. J. S. Berring.

Dette Brev er skreven siden mit Afkald nogle Maaneder efter paa et andet Sted, at det ey maatte udlægges til Præjudice derudi.

Døst paa Cammen-Revier, d. 27de September 1733.

Hvorved han samme hans Fæderne-Arv til denne Byes Fattige og Almisse-Lemmer bortstjænker og forærer; Saa i Henseende at Pengene allerede den 11te Juni 1734 til de Fattiges Fundagers Forvalter Sr. Peder Thomassen Berring, her i Byen er bleven leveret og af hannem med 4 Mk. 2 Sk. forbedret, i Henseende at Pengene ey førend til Snaps-Ting 1735 blev udsat, og at samme derved kunde completeres til en Capital af 140 Rd.; men ingen Foundation eller Stiftelse derover findes oprettet; haver vi herved til en skyldigst Taksigelse og kjærlig Esterminde for velbemeldte Hr. Capitain-Commandeur Wittus Berring, som af den allerhøieste Gud, under et fremmed Herskab er bleven velsignet, og endda ikke har villet forglemme sit Fædreneland, men for Guds Belgjærning draget i Tanke de her paa Stædet værende, skjøndt for hannem ubekjendte Fattige, denne Fundag over samme af hannem hengivne Capital og Renter, som fra Snaps-Ting 1735 bliver ialt 140 Rd., siger et Hundrede og fyrgetyve Rigsdaler, skullet forfatte, med inderlig Begjæring og alvorlig Anmodning til alle og enhver Bedkommende, at deraf stedse fremdeles, ligesom hidtil er begyndt, maa blive en ævigvarende Capital, og samme af al muelig Flid paa Interesse besorges, samt Renten deraf til rette nødtørftige Almisse-Lemmer, hvert Aar uddelcs; Saa at Gud derved kand æres, de Fattige i deres Nød derved finde Hjelp, og Giveren for sin Gave ihukommes; Den Almægtige Gud styrke enhver, som dette hans Bærf vil befordre, og forhindre alle Dem, som enten maatte søge Capitalen forrykket, eller den Fattige udi Renterne forfordelet. Heraf have vi da trende eenslydende Foundationer oprettet, den ene i Stifts-Kisten at indlægges, den anden at følge de

Fattiges Forstandere her i Byen, og den tredie med Paaskrift at blive ved Raadstuen. Til Bekræftelse under vores Hænder og hostrykte Stads-Segl. Horsens Raadstue, den 23de Juli 1736.

H. C. Møller.

Thomas Panf.

Chr. Kragh.

Magnus Bering skjold.

Bering skjold (Magnus) hed Bering inden han 1753 blev adlet af Keiser Frants I, og skal være født i Horsens 1720 (maaskee var han en Brodersøn af Bitus Bering). I sin Ungdom var han Kjøbmand og var da bekjendt som en fræk og dumdriftig Smugler; men 1762 bragte han fra Petersborg, hvor han havde Ophold, som sit eget Tilbud, Frederik V Efterretningen om Keiser Peter III's Mord og gjorde herved Begyndelsen til sin Lykke. Siden lagde han sig efter Statskunsten og Godsdriften, blev dansk Kammerherre, og var 1792 en af Guldberg's vigtigste Hjælpere ved den Statsombæltning, som styrtede Struensee og fjernede Dronningen. Guldberg brød dog snart med sine Hjælpere, ogsaa med B., som siden meest levede paa sine Godser, navnlig paa Nygaard (Marienborg) paa Møen eller paa Sparreholm og Rønnebæksholm ved Ræstved. Paa Møen fulgte han ustandset sin voldsomme og lovløse Natur, i Strid med Alle og Enhver; men han betænkte sig heller ikke paa, naar en Retsfag faldt ham ubeleilig, at lægge sig i Baghold og opsnappe baade Dommer og Skriver samt hele Retten paa Veien til Thinget, for saaledes at udsætte sin Sags Afgjørelse. Endelig blev han selv fængslet paa Rønnebæksholm, men saa bange var man for den gamle Mand, at man væbnede hele Ræstved By til hans Paagrøbelse. En tro Tjener fik saaledes Tid til at advare ham, saa han fik samtlige sine Papirer brændte, inden man fik ham fat. Han blev nu berøvet sine Titler o. s. v. samt sendt til Munkholm ved Trondhjem, hvor han i mange Aar sad inde-spærret. Endelig slap han atter løs, og i en Alder af omtrent 70 Aar

døde han i Stavanger den 7de April 1803. Hans Søner vilde ikke bære hans Navn, men erhvervede kongelig Tilladelse til at antage Navnet Wedelsparre. Slægten er imidlertid uddød*).

*) I „Illustreret Tidende“ af 19de April d. A. skildres samme Magnus Bering, i en gammel Herres Optegnelser, „Manuscript, efterladt af Carl Bernhard“ (St. Rubin), som en forsviret Eventyrer fra Horsens, og, som det lod til, der efter Peter III's Mord fandt det raadeligst i al Hast at fjerne sig, og der var dem, som meente, at han maatte have været i Nærheden, da denne Forbrydelse blev begaaet, eftersom han vidste saa god Betsed dermed. Nok er det, han iler til Kjøbenhavn og bringer selv Kong Frederik V. den første Efterretning om denne for Danmark saa vigtige Begivenhed. Derved gjorde han sin Lykke, og var i 1771 stegen til at være dansk Kammerherre og Eier af Godsene Marienborg paa Meen og Ronnebaksholm ved Næstved. Men i godt Selskab var denne raae Lykkeridder kun stet seet. Han havde kastet sit hele Had paa Struensee og havde besluttet at styrte ham. Det er ofte sagt, siger Forfatteren, at Hofrevolutionen i 1772 var udgaaet fra Enkedronning Juliane Marie, eller rettere fra hendes hoitbetroede Yndling og hendes Søns daværende Secretair, den siden almægtige Minister Dve Guldberg (ogsaa født her i Horsens), men Planen er udskæftet af Beringsskjold, og Revolutionen, hvortil han havde forskaffet sig endeel Medsammen-
svorne, blandt hvilke Obersterne Eichstädt og Koller, og senere først Enkedronningen og Arveprindsen, der da bleve opfordrede til at sætte sig i Spidsen for Sammensværgelsen. De Sidstnævnte henvendte sig nu først til Guldberg, og efter lang Overveielse med ham alene, besluttede de sig omsider til at sætte sig i Spidsen for Partiet. Foretagendet, der lykkedes altfor godt, bragte Dronning Mathilde i Udlandighed, hvor hun døde, og Struensee og Brandt paa Staffottet, for at bede med Vre, Haand og Hoved, med Partering og Steile og Hjul. Derefter anstiftede og anførte Beringsskjold grove Pobelæresser, der endte med Plyndring og Udelæggelse af 60 Huse. Hvad man af Byttet ikke kunde magte eller sælge, blev senderslaaet og ødelagt. I Efteraaret 1781 overbeviste Sønnen sin værdige Pappa om, at Ublet ikke var saldet langt fra Stammen. Denne compromiterede Faderen, idet han angav til Regjeringen, at hans Fader holdt hemmelige statsfjendtlige Sammenkomster i Slagelse Skov med General Eichstädt, der eiede Herregaarden Frederikslund. Der blev optaget hemmelige Forherer, Sønnen fremlagde en Deel af sin Faders Correspondance, og det gjaldt nu om at sikke sig den gamle trolose Conspirator; men det blev ikke anseet for nogen let Sag. Den forhenværende Smugler og Eventyrer havde bestandig bevaret sin losse Ungdoms Vilbhed og Driftighed og havde gjort Ronnebaksholm til et frygtet Sted, som man ikke gjerne kom i Nærheden af. Om Lov og Ret bred han sig ikke Stort. Alle Klager havde været unyttige; man antog almindeligt, at Magthaverne ikke turde røre ham, af Frygt for at han skulde give Udsagn, som kunde compromitere dem. Nu kom derfor denne nye Sammensværgelse dem heelt beleitigt. Men saa vanskeligt blev det anseet at arrestere ham, at man opbedt alt Mandskab, Næstved By kunde stille, for at marschere mod Ronnebaksholm. Gaarden blev indtaget, vel sagtens uden Kamp, og Beringsskjold blev arresteret. Publicum antog, at General Eichstädt og en anden navngiven General og Chef for et Dragonregiment havde været indvillet i Sammensværgelsen og spillet under Dækket. Sagen blev neddyset og Beringsskjold var dens eneste

Ove Høegh Guldberg.

Guldberg (Ove), dansk Statsmand og Lærd, var født den 1ste Septbr. 1731 i Horsens af en borgerlig Familie: hans Fader Jørgen Høegh var Kjøbmand og siden Bedemand; hans Moder, hvis Familienavn han antog, hed Helene Dorothea Dvesdatter Guldberg. Han blev Student fra Horsens Skole 1749, blev 1761 ansat som Professor eloquentiæ ved Sorø-Akademie, hvilken Post han dog kun beklædte i 3 Aar, da han 1764 blev Arveprinds Frederiks Lærer, hvorved han lagde Grunden til sin politiske Løbebane. 1770 blev han Statsraad, 1772 Cabinetssecretair hos Arveprindsen; kort efter var han Hovedpersonen i den Forbindelse, der styrkede Struensee og Medlem af den Commission, som dømte ham. I de følgende 12 Aar (1772—84) var Guldberg, som Enkedronning Juliane Marie's Fortrolige, Sjælen i Statsstyrelsen, hvorfor man ogsaa pleier at kalde denne Periode af den sinds svage Konge Christian VII's Regjering den guldbergske Periode. 1773 blev han Geheimcabinetssecretair hos Kongen samt ladet under Navnet Høegh Guldberg, 1776 Statssecretair, 1779 Ridder af Dannebrog, 1780 Geheimeraad, endelig i Begyndelsen af Aaret 1784 Statsminister, men kort efter var hans Rolle som Statsmand udspillet. De fleste af Struensees Indretninger bleve affækkede, saavel de gode som de flette. Geheimconseilet gjenoprettedes under Navn af Geheimstatsraadet og under Præsidium af Arveprinds Frederik. Finantsbestyrelsen blev atter splittet, og uagtet rige Indtægter tilflode Statskassen i en blomstrende Handelsperiode, var Regjeringen i stadig Pengesforlegenhed, hvorfor den greb til den Udvei at gjøre den private Bank tvertimod dens Detroi til en kongelig. Statsgjelden, som under Struensee var bragt ned til 16 Millioner, steg i dette Tidsrum til 28 Millioner, og Seddelgjelden fra 5 til 16 Millioner. Under hans Ministerium blev, ved Udenrigsminister P. A. Bernstorff, i Aaret 1773 fuldbyrdet Magekøbet med Rusland, hvorved Dan-

---

offer; han blev fradømt Eren — hvilket ikke var Andet end at rive Haar af den Skaldede — og Titlerne, og fort til Munkholm Fæstning ved Trondhjem, hvor han sad i mange Aar i streng Forvaring. Den nu ældgamle Beringsskjold slap endelig ud og døde i Norge.

mark kom i Besiddelse af hele Holsteen og Kilden til Strid med den nævnte Magt tilstoppedes, og sluttede 1780 den væbnede Neutralitet, mellem Danmark, Sverrig og Rusland. Iøvrigt udmærkede det guldbergste Ministerium sig paa en hæderlig Maade ved sin Kjærlighed og Omhu for Alt, hvad der var Dansk, for Sproget, for Literaturen og Videnskaberne. Det var saameget mere fortjenstligt paa Grund af den Ringeagt, som de foregaaende Magthavere havde viist det danske Sprog og den danske Nationalitet. Guldberg var dansk og Videnskabsmand med Liv og Sjæl og kappedes med Enkedronningen og Arveprindsen i at opmuntre danske Videnskabsmænd og understøtte danske videnskabelige Arbejder. Universitetet modtog adskillige Forbedringer, skjøndt ikke i det Omfang eller efter de frisindede Anskuelser som Gunnerus's Forslag havde indeholdt; ogsaa de lærde Skoler fik en forbedret Indretning ved en Forordning 1775, hvis største Fortjeneste var den Omhu der vistes for Modersmaalet, som hidtil havde været utilbørligt tilsidefat i disse Skoler. Men det vigtigste Mindesmærke om den fædrelandste Aand, der bejslede dette Ministerium, var Forordningen om Indfødsretten 1776. Derimod er den guldbergste Bestyrelse med Rette bleven dadlet for den Evang, som Pressen atter blev undergivet, idet et Rescript af 20de October 1773 forbød i Aviserne at indføre Noget, som angik Regjeringen eller almindelige Foranstaltninger, og Politimesteren fik Magt til at straffe Overtræderne med Pengebøder eller Bænd og Brøds Straf, uden at Appel til Domstolene kunde finde Sted (ogsaa mod større Skrifter udøvedes en høj Grad af Vilkaarlighed, idet Regjeringen ofte greb umiddelbart ind ved Cabinetsordrer og forhindrede nyttige Værker fra at udkomme); ligesom for de Anskuelser, som denne Regjering, ogsaa i Modsetning til den foregaaende, gjorde gjeldende med Hensyn til Bondestanden, da det var Guldbergs Mening, at Bondens Lag ikke kunde afkastes, „uden at Danmark maatte ryste og bæve i sine Grundvolde“. Landvæsencommissionen ophævedes derfor strax efter Struensees Fald og dens virksomste Medlem, Deder, afskedigedes i Unaade; den velgjørende Hoveriforordning, som var udkommen under det struenseiske Ministerium, blev ogsaa ophævet og Hoveriet ved Forordningen af 12te August 1773 atter gjort ubestemt „efter enhver Egn's gammel Skik og Brug“ og Bondestandens Tryk forøgedes tillige ved det bestandig tiltagende Antal af Herregaarde, som opkom ved det fortsatte Salg af Krongodserne, saa at deres Kaar i dette „Herremændenes Tidsrum“ vare saa sørgelige som

nogensinde. Dog udkom, efterat Grev J. G. Moltke var bleven Præsident for Rentekammeret, den for Agerdyrkningen vigtige Forordning af 23de April 1781 om Fælledsstabets Ophævelse. Den 14de April 1784, da Kronprinds Frederik overtog Statens Styrelse, blev Guldberg samt de øvrige Ministre paa to nær afskedigede, hvorpaa han den 29de Mai s. A. blev udnævnt til Stiftamtmand i Aarhus. 1802 tog han sin Afsked og købte Herregaarden Hald ved Viborg, hvor han i 6 Aar førte et stille, men dog virksomt Liv som Landmand og Lærd til sin Død den 8de Februar 1808. Han ligger begravet paa Kirkegaarden ved den af Kongemordet bekjendte Landsby Finderup. Kun en liden hvid Marmorsteen, der er indmuret i Finderup Kirke, minder om ham og hans Hustru ved den simple Indskrift: „Blandt Kirkegaardens Døde hviler Ove Høegh Guldberg ved sin Hustrues Side“. Hans smukt udforte Buste paa Piedestal, der har Inscription: „Ove Høegh Guldberg, Stiftsbefalingsmand 1784, født 1731“, staaer vel bevaret i Raadhusets Thingstue her i Horsens.

I „Illustreret Tidende“ af 15de April d. A. siges efter „En gammel Herres Optegnelser“ (Manuscript, efterladt af Carl Bernhardt, (St. Aubin): „Caroline Mathilde var neppe ude af Sigte med de engelske Skibe, og Ravne og Krager hakkede endnu Struensees og Brandts sønderlemmede Lig udenfor Stadens Besterport, da Stemningen allerede havde vendt sig. Det faldne Regimente havde i Folkets Dine affonet sine Synder i sit Blod og sin Redværdigelse, og det nye, om hvilket man sagde, at det lugtede af Blod og Misdaad, blev betragtet med Afsky. Publicum blev snart enig om, at Situationen ikke var undergaaet nogen Forandring til det Bedre: hvad der før skete med Fripostighed og aabenlyst, det skete nu hemmeligt og med Hylleri, Formen var forandret for Despoti og Repotisme, men begge herskede som før og maaskee i større Udstrækning. Og denne ærbare, skinhellige Form blev snart en Gjenstand for den almindelige Dmtale og Fldetale. Det var ikke alene naar Tilhængerne af den forrige Regjering kom sammen, at Misfornøielsen blev udtalt, ogsaa blandt dem, som ikke hørte til noget Parti, ja selv blandt Guldbergs Sammensvorne fandtes Mange, som følte, hvorledes de vare blevne skuffede af ham.

Familien Lichtenberg.

Vi finde hos Hofman Følgende, den Lichtenbergſke Familie vedkommende:

„Familien er under 30 Aars Krigen indvandret hertil fra Tydſkland. Hans Lichtenberg, ſom er den Førſte man veed at nævne, var i ſin Tid en bemidlet Mand, men blev af Fjenden ruineret og fordreven fra ſit Fædrene-Hjem, han retirerede ſig derpaa til Grønningen, men flyttede ſiden til Flensborg, hvor han kort efter døde. Sønnen Gehrt Lichtenberg, ſom han der efterlod, var Fader til de trende Sødſtende, der ſiden boede og døde i Horsens. Diſſe vare: Henrich Lichtenberg, Broder Lichtenberg og Gedſke Lichtenberg. Henrich Lichtenberg døde ugift i ſit 80 Aar, 1745. Broder Lichtenberg, ſom var gift med Dortha Didriks-Daatter Cortſen*), døde uden Livs-Arvinger 1730. Gedſke Lichtenberg var gift med Hans Chriſtenuſen**). Efter 13 Maaneders Egterſkab fødte hun, i Aaret 1697, en Son, ſom fik Morfaderens Døbe- og Stam-Navn. Sønnens Fødsel koſtede hende Livet.

I J. F. Gauherſ Rom. Reichs Adels-Lexicon, omtales flere Linier af en Familie Lichtenberg i Tydſkland, men om vore Lichtenbergere horte til diſſe, er uafgjort.

Henrich Lichtenberg, en Adelsmand i Meiſſen, levede i Aaret 1405. Albrecht Lichtenberg, der var forlehnet med det ridderlige Gods Fiedelhuſen, levede der i Aaret 1440. I Elſaß uddøde i Aaret 1480 en Linie Lichtenberg, der beboede et Stamhuus: Lichtenberg Slot, der laae i Neder-Elſaß paa et høit Bjerg.

---

*) Datter af Kjøbmand og Kirkeværge Claus Cortſen.

***) Alle trende vare brave Handelsmand i Horsens.

Hans Lichtenberg,

en velbemiblet Mand, som blev af Fjenderne fordreven fra sit Fædrene-
Hjem i Tydskland ubi den bekjendte 30 Aars Krig, og først flygtede til
Gronningen; siden til Flensborg, hvor han kort efter døde.

Gehrt Lichtenberg,

boede og døde i Flensborg.

Henrich Lichtenberg, Negotiant i Horsens, f. 1665 og døde ugift der 1745.	Broder Lichtenberg, Kjøbmand i Horsens, f. 1668, døde 1710, gift 1701 med Dorthé Dibrik- batter Cortsen, f. 1675, død 1730.	Gedske Lichtenberg, født 1673, † 1697, gift 1695 med Hans Chri- stensen, Kjøbmand i Hor- sens, f. 1670. Levede i 50 Aars sælles Handel med sin Svoger Henrich Lichtenberg, døde 1740.
---	---	---

Gerhardt de Lichtenberg,

født d. 9de April 1697, død 19de Juli 1764, gift med Bobil Hof-
gaard, født 1711. Datter af Borgemester Stephen Hofgaard og
Bobil Hofbro i Horsens.

Hans Henrich de Lich- tenberg, født 1737.	Gedske de Lichtenberg, f. 1733, gift 1751 med Christen Linde til En- gelsholm, Haraldskjer, Kjelljer.	Bobil de Lichtenberg, født 1735, gift med Can- celliraad Jochum de Lich- tenhjelm.
---	--	--

Abel de Lichtenberg, født 1739.	Elisabeth de Lichten- berg, født 1743.	Gjertrud de Lichten- berg, født 1748.
---	--	---

Gerhardt de Lichtenberg,

Herre til Stamhuset Budstrup, Engelsholm, Kjelljer, Haralds-
kjer, Ussinge, Mæringgaard, Lindberg og Serritslevgaard,
født i Horsens d. 9de April 1697.

Af Byens Sognepræst, Pastor N. Frimodts Sørgetale over den Afdøde, hidsætte vi Følgende:

„Efter at Hans kjære Forældre, som havde deres Navn og Herkomst fra Tydskland af, vare komne her hid fra Flensborg, nemlig Faderen, den i sin Tid vidtberømte Handelsmand, Hans Christensen, og Moderen, den dydzirede Matrone, Gedffe Lichtenberg, havde i kort Egtestab avlet denne eneste Søn den 9de April 1697. Blev han ikke paa en kjælen, men fornuftig Maade opdraget i Dyd og Gudsfrøgt, indtil han, 14 Aar gammel, blev sendt til Flensborg for at perfectioneres i Regning, Skrivning og det tydske Sprog, som stede 1711, kom siden tilbage, og antog sig sin Herr Faders og kjære Morbroders Sr. Henrich Lichtenbergs Handling indtil 1728, da han i samme Aar kom i Egtestab med Høiædle og Velbaarne, nu dybtsørgende Frue Bodild Hoffgaard, den i sin Renomee udødelige Borgemeister Sal. Herr Stephan Hoffgaards Datter, som da var i sit 18de Aar. Hvilket christelige og exemplariske Egte-Par den Høieste har velsignet med 10 Børn, men har igjen deelt ligelig med dem, idet han har bortkaldt til den salige Ewighed fem Børn, nemlig een Søn og fire Døttre, og ladet dem beholde i Live fem, een Søn og fire Døttre; give Gud, at den ønskelige Afkom maa leve længe, lide vel i alle Maader, og i Godhed og Lykke efterligne den fast uforlignelige Salig Fader! som for sine herlige Dyder blev af Høilovlig Ihukommelse Kong Friederich den Fjerde bestillet til Commerce-Raad, den 9de December 1729, af Høistsalig Kong Christian den Sjette uden al Ansøgning ophøiet først til Cancelli-Raad, den 9de Mai 1738, dernæst til Justih-Raad, den 13de Februar 1739, og endelig givet Mobilisations Patent for sig og Descendenter, den 15de Mai samme Aar.

Den samme Raade nød Han af vores allernaadigste Konge, Kong Friederich den Femte, da han beviste Ham den Ære at logere ind hos ham 1749, thi da han erkjendte Ham for en stor Velgjører imod Kirker og Skoler, og en for Landet nyttig Mand, erklærede han Ham til Stats-Raad, her strax uden for denne Kirke; i hvilken Værdighed Han endte sine Dage, den 19de Juli 1764, da Han var i sit 68de Aar.“

I den paa den „høitidelige Ligbegjængelses Dag“, den 7de Augusti 1764 i Horsens Skole af Mr. Peter Tetens holdte Sørge-Tale hedder det blandt Mere:

„Han kjendte, at den laveste og høieste ere Medborgere. Han lod

ingen føle, at de vare ringere, end Han, uden ved at bevise Belgjeringer. En stræbsom Bonde, en duelig Haandværksmand vare ærede Mænd for Ham. Endogsaa de ringeste havde fri Udgang til Ham, og hvor Han kunde udrette noget got, gjorde Han sig ogsaa en Ære af at komme i de ringeres Huse, kort sagt: den samme Han havde været, som en agtet Borger, Hans Christensens Søn, den samme blev Han til sin Død, som en æret Adelsmand Statsraad de Lichtenberg.

Jo mere Anseelse Han havde faaet iblandt sine Medborgere, jo mere fandt Han sig forbunden baade med Exempel og Raad at tjene dem. Den Høiagtelse, Hans Medborgere havde for Ham, betjente Han sig af til at dæmpe Uenigheder og forekomme Trætter, som den største Pest og Ulykke for en Bye. Virkningen heraf har været saa kjendelig, at vort Thing i mange Aar næsten ikke har været brugt uden til at bekjendtgjøre Forordninger.

Penge vare i Hans Hænder, som et Laan af Gud. Han kjendte, at som Han paa den ene Side var sat til sin Families Formynder, var Han paa den anden Side Guds og Statens Huusholder. Han anvendte en større Deel, end nogen skulde tænke, af sin Formue til det Almindeliges og de Trængendes Nytte. Hvor mange Kirker har Han næsten opbygget og paa det Anstændigste prydet? Med hvor mange gode og nette Bygninger, især det kostbare og prægtige Bidstrup, det heilige Engelsholm, Serrithlevgaard og andre, haver Han givet Byen og Landet, og derved tillige underholdt saa mange for Landet nyttige Arbeidere. Ved Engelsholm anlagde han en Papiirmølle. I samme Egn anlagde han et Kobber-Søm- og Lee-Værk.

Ved Bidstrup oprettede han et Hospital. Foruden det offentlige har Han paa Tusinde hemmelige Maader vidst at gjøre got. Ingen kunde forgjæves forlange Hans Hjælp; Han tænkte som hiin store Keiser sagde: Ingen bør gaae bedrovet fra en riig Mands Ansigt. Horsens har været ligesom et Tilflugtssted for fattige Enker. Han hjalp Alle. Vi kunne sige om Hans Huus, at det var et ret Godgjørenhedens Værksted. Hvor mange fattige Haandværksmænd har han hjulpet affled? hvormange synkende Familier har han reddet fra Betler-Staven? hvor stor er ikke den Sum, Han har udlånt uden Gaab for Ham eller Hans nogen Tid at faae den igjen, skulde enhver ædelmodig Gjerning antegnes, det vilde fylde utallige Blade i Patriotens Protocol. Den almindelige

Graad inden- og udenbyes over Hans Død, ere de ubedrageligste Beviser, at vi have mistet en i Godgjørenhed ulignelig Borger.

Vor Lichtenberg besad adskillige Tordegodser. Engelskholm, Kjælkjer, Haraldskjer, Lindberg, Bidstrup, Mering- og Ussing-Gaard, Serrikslevgaard med videre have været eiede af Ham; mere til Gudsernes end Hans Fordeel. Forfaldne Godser ere derfor af Ham kjendelig oprettede. Hele faldefærdige Byer opbyggede, Skove sparede og forbedrede, Afgifterne fastsatte og taalelige; ja naar Omstændigheder har befaleet det, ofte eftergivne. Ingen uhykkelig Hændelse er tilslagen, at Han jo tilstrækkelig har hjulpet. Fattige og Strøbelige ere faderlige underholdte. Syge med fri Læge og Medicamenter forsynede. Ungdommen til Gudsfrygt og Bindfibelighed anførte. Han stræbte saa meget, som mueligt var, at gjøre alle sine Bønder velhavende. Saaledes vandt Han Kjærlighed og Fortrolighed hos dem alle. Endog, naar de ikke længer var Hans, søgte de til Ham, som en almindelig Fader, og nu, han er død, høres iblandt dem alle almindelig Sorg.

Den samme gode Husbonde, som han var imod sine Bønder, var Han imod alle sine Tjende. Han erindrede sig stedse, at vare de end Tjenere, vare de dog af samme Natur, som Han, Mennecker og Medarvinger til samme Salighed. Sagtmodighed, Venlighed, den ømmeste Omsorg for deres Sjæle som Legemer gjorde Ham til en sand Fader for sine Huusfolk. Naar de vare syge, gjorde Han ingen Forstjæl i Omsorg for dem og sine egne Børn; man saa dem derfor ogsaa ved Hans Syge- og Døds-Seng staaende, ikke anderledes, end Børn ved en Faders. Han belønnede deres Arbeide rigelig, endog over Fortjeneste; de fleste havde i Hans Tjeneste saa meget over deres betingede Løn, at de kunde beholde den urørt, saalænge de vare hos Ham; til deres Sikkerhed beholdt Han den hos sig, gav dem Beviis derfor, og, hvo skulde vel troe det? et Exempel uden Exempel! gav dem Rente deraf, saa, at naar de forlode Hans Tjeneste, havde enhver efter sine Omstændigheder saa meget, at de, som bleve eenlige, kunde leve anstændig deraf; de som indtraadte udi Egtteskab, stikkelig kunde begynde deres Brug og Haandtering. Dem, der giftedes fra Hans Huus, gjorde Han snart ikke mindre Vre, end en Fader sin Datter; vi have ofte med Forundring bivaanet disse Høitideligheder, hvor vi have seet stikkelige Bønderfolk at sidde ved Hans egen Side. Saaledes var Han et stort Exempel paa en god Borger.

„Havde vi den Skare samlet, der virkelig har udoft ustrømte Taarer for Ham, af Slægt og Fremmede, Høie og Lave, Rige og Fattige, Gamle og Unge, Borgere og Bønder, Lærde og Læge, Enker og Faderløse, vor Bye kunde umuelig rumme dem!“

Idet han stutter sin Tale, udbryder han:

„Evide Kjerlighed, uendelige Wiisdom! du som ved et Bink bestyrer denne Verdens Alt. Tak for alt det gode, du har bevist Verden ved denne ulignelige Borger. Nu belønner du Ham; nu er Han en salig Borger i Himmelen. Du tog Ham; men tag aldrig din Raade fra os. Lad den fremdeles hvile og formeres over hans Efterladte, Deres Sæd, vor Bye, vort Land! Lad sildige Efterkommere kjende Hans Betsignelser og ære Hans Dyder i Hans Afkom!“

I Beretningen om Sørgesøitiden hedder det:

„Tredsiusthve Borgere stode under Gevær, deels ved Sørgesuset, deels ved Kirke-Gaarden, for at vise den Høiagtelse de skyldte denne hos dem saa elskede Borger; Kanonerne brølede Klage-Lyd; Klokkerne lode høre Sammer-Toner; Kirken var opfyldt med Sørgesang og Instrumenter; Medborgere, de største med de mindste, viste tydelig, at de skønnede, hvor stor en Borger Døden har berøvet dem, og at de ikke uden Høielse saae Jorden alt for tidlig modtage det Forgængelige af denne Dydige. Saaledes begyndte denne Saliges Begravelses Dag med Sorg og endte med Bedrøvelse.

Aftenen, denne for Glæden mørke Aften, var oplyst; ei af Fryd; men den inderligste Bedrøvelse gjorde den skinnende. De for Binduerne satte Sind-Billeder fortolkede Hjerterne.

Hos Borgemester Høstmark vare de illuminerede Binduer zirede med Sind-Billeder. I alle Fagene vare Transparenter med Underkrifter. I det 3die Fag stod den salige Herres Waaben, og derunder:

Saa længe Hørsens staaer,
Hans Roes den ei forgaaer.

Det 5te Fag viste et dobbelt Cornu Copiæ, liggende paa et Bjerg med sylde Blomster. Underkriften var hans Symbolum:

Was Gott beschert
Mir niemand wehrt. *)

I Dr. Scheffers 10 Fag Bindner vare ligeledes Transparenter.
I det 2det saaes et **G de L** og adelig Krone over, med Underskrift:

Gud gav Betsignelsen,
Og Han uddeelte den.

I det 9de forestilledes et **Wres-Tempel** med Underskrift:

Saa længe Templer staaer,
Hans **Wre** ei forgaaer.

Blandt den store Deel Sørgeqvad finde vi et af „**A. B.**“, hvoraf vi affkrive følgende:

„Hvel Horsens! Nu er Sorgens Dag,
Din Trost er ene nu at græde,
Et Revselses, et Brebes Slag
Nedslog paa eengang al din Glæde.
Din store **Lichtenberg** er død,
Og haarde Bud! o Hjerte Stød!
Som maa i Suk og Graad udbryde,
Saa hastig dette Torden Skud
Foer over dine Egne ud
Saaes strax en Taare-Regn at flyde.

Agt Enkers Graad; Hør Armods Strig,
See Faderløses Sørge-Lader!
For **Lichtenberg** de væner sig,
Som for en Mand, en Ven, en Faber;
Hvo har for Ham sin Nød udøst,
Og vendt fra Ham foruden Trost?
Hver, som sit eget ansee kunde
Hans Guds og Guds Betsignelse;
Thi Han for ingen luffede,
Men alle deraf vilde unde.

Ja! Kjerlighed har mist sin Haand,
Det maa enhver væmobig sande,
O! Jammer, at og Dødens Baand
Saa god en Mand skal overmande,
See Konsterne nedslagen staaer,
See Kjøbmands-Standen raadvild gaaer,

*) Dette findes endnu paa flere Steder anført her i Byen. Saaledes over Indgangen til Sørghensens Hotel.

See Zion taus sit Tab bejamre!
 Hør Bondens Suk! Gud naade mig!
 Bor gode Husbond ligger Liig,
 Og skjules snart i Gravens Kamre.

Dit Navn, som en Belsignelse
 Blandt os skal stedse navnet være,
 Og Horsens Bye og Borgere
 Af det vil gjøre sig en Ære;
 Thi dine Dyders æble Glands
 Er Dig en værdig Ære-Krands,
 Som Tid og Æstertid vil flette,
 Og Horsens evig holde grøn,
 Ja, som Din høist fortjente Løn
 Sig selv til Ærestotte sætte.

Snart Templer*) Du opføre lod,
 Som andre her til Lands bestjæmmer,
 Snart Skoler bygge op fra Rod,
 Gi Horsens Skole Dig forglemmer,
 Snart blev Din Bittighed anvendt
 Paa Herre-Sæder, som beljendt,
 Hvor Kunst og Guld hinanden trætter,
 Og viser, mange Hundrede
 Fil Brød af Din Belsignelse,
 Dom Døden nu i Angest sætter."

Poul Lovenørn.

Lovenørn, Poul, (oprindelig Wendelboe), dansk General, var født den 5te April 1686 i Horsens. Han blev Student fra sin Fødebyes Skole 1704, men da han havde taget sin Universitetsexamen

---

*) Nørup Kirke forsynede han med et Taarn, luskede Stole, Pulpiturer og Orgel m. m., Bresten Kirke blev næsten af Nøt opbygget med Hvalvinger og Taarn, Stole, Pulpiturer m. m. Østved, Grinsted, Heinsvig, Greene og mange flere Kirker istandsattes og prydedes paa forskjellige Maader.

fik han Lyst til Krigstjenesten og reiste i Aaret 1706 til St. Petersboog hvor han blev Huuslærer for Czars Peters Yndling, Fyrst Menzikoff som skaffede ham en Lieutenantsplads i den russiske Hær. I Kriget med Sverrig udmærkede han sig saa meget, at han inden 3 Aar havde tjent sig op til Oberstlieutenant og Czars Generaladjutant. Han var sig ikke alene som en uforsærdet Kriger, men tillige som en ædel Mand og nesteven.

Da Czars Peter havde sendt ham i et vigtigt Erinde til Kongen Frederik IV, ønskede denne at beholde ham, hvortil Czaren kun nok gav sit Samtykke. I sit Fædreland blev han adlet under Navnet Løvenørn, steg til General, Geheimeraad og Elefantridder og blev brugt i adskillige Gesandtstaber. Som Overkrigssecretair havde han ogsaa i nogen Tid Overbestyrelsen af Flaaden. Til sidst blev han Stiftsamtmand i Aarhus, i hvilken Stilling han døde d. 27de Februar 1740. Hans smukt udforte Buste paa Piedestal, der har Inscriptionen: „Poul Løvenørn, Stiftsbefalingsmand 1725, født 1686“, staaer endnu velbevaret i Raadhusets Thingstue her i Horsens. — Hans Sønsøn, Poul Løvenørn, dansk Contreadmiral, (født d. 11te August 1751, død den 16de Marts 1826), blev Lieutenant i Søetaten 1771 og under den nordamerikanske Frihedskrig gik han 1778 i fransk Tjeneste og blev i 1782, da han vendte tilbage til Danmark, udsendt paa Søtog for at prøve igjennem de forskjellige Klimater de Armandske Sølængdeuhre; 1784 blev han Directeur for det efter hans Plan oprettede Søkortarchiv. 1791 blev han sendt som Gesandt med Foræringer til Keiseren i Marokko.

Hans Hanssen Svane,

egentlig Svanning, den eneste dansk-lutheriske Erkebiskop, var født d. 27de Marts 1606 i Horsens, hvor Faderen, Hans Olesen Ribe, var Borgemeester; hans Moder var en Datter af Hans Svanning, hvis Navn han bar. Han gik først i Horsens Skole, men blev Stud. fra Sorø Skole 1626, blev optagen i den lærde theologiske Professor Jesper Brochmands Huus og studerede derefter i 7 Aar ved berømteste Universiteter i Udlandet, navnlig de østerlandske Sprog. Han blev 1639 d. 1ste September gift med Marie Juiren, Dr. Jørg. Juul og Margrethe Finkes Datter. De havde 2 Sønner og 4 Døttre. Han

er begravet i Frue Kirke i Kjøbenhavn. Strax efter sin Hjemkomst blev han ansat som Professor i Hebraisk, og 1646 i Theologie ved Kjøbenhavnens Universitet; 1665 blev han Sjællands Biskop. Som Orientalist og Theolog har Svane kun gjort sig bekendt ved sin vidtløftige Commentar til Propheten Daniel. Større Navnkundighed vandt han derimod ved sin Virksomhed, han viste paa den mærkelige Rigsdag 1660 som en af Hovedmændene for Arve-Enevoldsregjeringens Indførelse i Danmark. (Han var og Medarbejder ved Danske Lov.) Til Belønning fik han Titel af Erkebiskop og blev udnævnt til kongelig Raad, Præsident i Consistorium samt Assessor i Statscollegiet og Høiesteret; desuden fik han to Fordegodser, et i Sjælland (Evensstrup) og et i Norge til Foræring af Kongen. Han døde d. 26. Juli 1668. Hans Moder, den bekendte Anne Svane, var en Datter af Magister Hans Svanningius, født i Svanninge i Fyen 1503 † 1584, der var den første kongelige Historiograph og Canonicus & Archidicon Capituli i Ribe. Om ham vides følgende: Han var i sin Barndom halt og skjæbhenet fordi Senerne vare sammentrukne. Men ved et uformodentligt Fald fra et høit Sted bleve Senerne løsnede og Benene efterhaanden igjen kommen i Lave. Han deponerede fra Kjøbenhavnens Skole, hvor han havde hjulpet sig frem i Armod. Men da han kom til Academiet, og ingen Kjøle havde paa Kroppen, fik han endelig saamange Skillinger samlede, at han købte en gammel Kjøle paa — Ageltorvet. Han gav sig derpaa selv til at sprætte den op, for at passe den til Kroppen, og saaledes at spare Skræderlønnen; men blev meget forbausset, da han skjar den nederste Som op, som var saa tyk som en Polse, efter Tidens Mode, og fandt — en stor Deel myntet Guld derudi. Som han nu gjorde sig en Samvittighed af at beholde det, gif han dermed hen til Byfogden, for at deponere det hos ham, sigende, at han ikke vilde være Tyv for Andres Penge, men stille sig af med det, som ham ved denne Hændelse var falden i Hænderne. Byfogden bad ham beholde Pengene, og anvende dem til sine Studeringer, efterdi de ved Guds Forsyn saaledes vare ham tilfaldne, hvilket han da og gjorde, og det med en saadan Fremgang, at han baade ved Kjøbenhavn og udenlands Universiteter levede deraf, og saaledes tiltog i Lærdom, at han derefter frem for Andre blev anseet værdig til at være Informator hos den kongelige Prinds. Han var gift med Maren, en Datter af Søren Jacobsen Stage, Borgemeester i Ribe.

Aakjer,

i ældre Tid kaldet Aakild, ligger i Falling Sogn, og hørte i den catholske Tid til Aarhus Bispestol, men tilfaldt ved Reformationen til ligemed det øvrige biskoppelige Guds Kronen, hvorpaa den blev et kongeligt Slot og Sædet for en Lehnsmænd. I Midten af det 16te Aarhundrede var først Evert Bild og dernæst Chresten Skov Lehnsmænd der. Sidstnævnte døde paa Aakjer 1595. Efter 1660 fik Amtet Navn efter Slottet, men forenedes med Skanderborg Amt under een Amtmand. Først under Kong Christian V afhændedes Slots fra Kronen. Den første private Eier var Statsraad Bendig Lassen Oberst M. Rosenørn ombyggede Gaarden. I et Skab paa Gaarden opbevares endnu et Sværd, som skal have været baaret af den i Kæmpesviserne besungne Svend Felding, der skal have levet under Baldemar Seier, og være født i Falling og efter Nogle i Nørre Ris. Ifølge en ældre Tradition skal han have opholdt sig noget udenfor Gaarden ved en Bro, som efter ham kaldtes „Svend Feldings Bro“, hvor der fandtes nogle Ruder, som antages at have hørt til hans Hestestald. Den nuværende Eier er Hr. Jægermester Neergaard.

Aale Kirke

har et tilbygget Capel med Indskrift H. S. og E. M. G. 1774, der er Holger Sehested til Bjerregaard og Hustru Edel Margrethe Gersdorff, hvis Marmorlister findes i Capellet. Gravhælvingerne under Kirken gjemmer de Afdøde af de adelige Familier, der have eiet Bjerregaard, især af Familien Krabbe, samt Ligene af forskellige Præster med Familier, deriblandt Oluf Rasmussen Samling, Provst i Brødherred, der efter Sagnet skal være bleven ihjelslagen 1659 paa Veien imellem Aale og Tørring af nogle polske Soldater, der hørte til de Røverstæder, der vare komne i Landet som Hjælpetropper i den svenske Krig, fordi han skal have vidst at skjule sit Solvtøj for dem.

Alrø

har Navn efter en Dronning Alrune i den hedenste Oldtid, ligesom den ligeoverfor liggende Hjarnø af Kong Hjarne, hvis Dronning hun var. Hun laae begravet i en Hoi 40 Alen lang og 12 Alen bred.

Barritskov,

syd for Horsens, er et ældgammelt Herresæde, som 1261 tilhorte Ridder Niels, der stiftede Franciscaner-Klosteret i Horsens, i hvilket han lod sig optage. Af senere Ciere nævner dansk Atlas Ridder Magnus Sensen i Aarene 1314—23 og Ridder Niels Mandrup 1433—49. Paa Kong Frederik den 1stes Tid blev Barritskov kjøbt af Christian Mandrup Hold, Kongens Secretair, i hvis Familie den forblev indtil 1590, da Kirsten Hold bragte den til Steen Brahe til Knudstrup. Deres Datter, Birgitte Brahe, blev gift med Frederik Needh til Thygestrup, Rigsraad og Ridder, der døde 1659, hvorved Barritskov kom til denne Familie. Sønner af dette Ægtepar var den bekjendte Cantzler Peder Needh til Thygestrup, og Oberst Lønne Needh, der arvede Barritskov, døde 1699. Dennes Son, Baldemar Needh, der efter ham eiede Barritskov, var sedt under Stormen paa Kjøbenhavn Natten den 11. Febr. 1659; han døde paa Gaarden 1724. Den næste Cier var Sønnen, Kammerherre og Statsraad Lønne Needh, efter hvis Død Barritskov atter ved Siftermaal kom til en ny Familie, idet hans Datter Dortehea Needh 1749 blev gift med Frederik Christian Rosenkrands til Rosenholm, Geheimeraad, Kammerherre og Ridder af Elefanten, der døde 1802. — Ifølge Statsminister Rosenkrandses Testamente af 7. Mai 1802 oprettede hans Slægtning, Geheime-Statsminister og Ridder af Elefanten Niels Rosenkrands, Stamhuset Rosenkrands, som kom i den grevelige Familie Scheels Besiddelse. Dens nuværende Besiddet er Grev Rankau. Gaarden er smuk beliggende bag en stor Skov, der strækker sig langs med Kattegattet og Indløbet til Veile Fjord. Den gamle Hovedbygning er i Aaret 1598 opført af Steen-Brahe og Fru Kirstine Hold.

Bjerrelide eller Bjergelide,

syd for Horsens, er en langstrakt Bakke, hvorefter Herredet og en nærliggende Landsby har Navn, den ligger saa høit at Søfarende kunne gjøre dets Bestik derefter.

Bjerregaard eller Bjerre

var i Begyndelsen af dette Aarhundrede en anseelig Hovedgaard til hvilken hørte Breinholmgård eller Bregenholm, der engang var et selvstændigt Herresæde i Familierne Broks, Lykkes og Daas Cie. I Slutningen af det 17de Aarhundrede tilhørte Bjerre Statsraad Oluf Krabbe, derpaa Sønnen Georg Christoffer Krabbe og omtrent i Aarene 1773—86 eiedes af Kammerherre Holger Sehested. I Aaret 1802 eiedes den af Kammerherre Amtmand v. Morgenstjerne og omtrent 1806 af en Hamborger, Langermann. (Den har senere tilhørt Familien Thygesen under Mattrup Gods.) Sidstnævnte omhuggede den smukke Skov, der omgav Gaarden, for dermed at redde sine Finantser, der endda ikkun maadelig lykkedes ham. Siden 1851 eies den af Rigsdagsmanden Jens Jørgensen, der i sin Tid ogsaa har været Rigsråd.

Boller.

Hovedgaarden er, saavidt vides, først oprettet i Grev Geerts Tid. Otto Limberg, Ridder, med Tilnavn Nameskov, skal ifølge Prof. L. Beckers Beskrivelse i „Danske Herregaarde“ have været dens første Eier, der, tilligemed Broderen den bekjendte Drost Nicolaus Limbeck, skal være indkommet i Landet med Grev Geert. Senere eiedes den af Ridder og Rigsråd Mogens Munk, der faldt i Slaget ved Førl og Eggebæk ved Flensborg i Aaret 1410. Bemeldte Otto Limberg er forøvrigt bekjendt af sin romantiske Kjærlighedshistorie med Kirstine

Pedersdatter Thott fra Næs i Slaane, med hvem han forlovede sig. Da denne Forbindelse ikke behagede Dronning Margrethe, bevirkede hun at Tomfru Kirstine ægtede hendes Yndling Sep Muus, Ridder og Hovidsmand paa Borbjerg. Den unge Kone behandlede ham imidlertid med stor Stolthed, fordi hans Familie ikke ansaaes for saa gammel som hendes, uagtet den var meget anseet og just ikke nylig adlet. Hun drev sit Overmod endog saa vidt, at hun forærede ham en Guld-ring, hvori var indsat en Kobbernagle med den Omkrift: „Arte dig Kobbernagle! du ligger i Guld!“ Hendes tidligere Forlovede, Mogens Munk yppede imidlertid Klammeri med sin Rival, dræbte ham og tog hende derpaa selv tilægte, hvilket Dronningen taalte om han end en Tidlang var i Unaade derfor. Efter Mogens Munk eiedes Boller af dennes Datter Anna, der var gift med Rigsraad Henrik Knudsen Gyldenstjerne, og derefter den anden Datter Sophie, der ægtede Erik Ottesen Rosenkrands til Bjørnsholm, Ridder, Rigsraad og Rigets Hofmester, der døde 1503. Af hans Efterkommere skulle vi her nævne hans Sønnesøn, Holger Rosenkrands, Ridder, Rigsraad og Marsk, som 1525 arvede Boller efter sin Broder. Holg. Rosenkr., der i Aaret 1534 i Forening med Rigsraad Erik Eriksen Banner havde samlet 300 Ryttere, med hvilke han drog imod Skipper Element, der anførte Wendelboerne, der stode ved Aalborg, blev slagen og faldt sammesteds, succederedes, da han ingen Børn havde, af sin Brodersøn Holger Ottesen Rosenkrands, hvilken, ved Magestifte med Kongen, foregedede Jordegodsset betydeligt. Ogsaa denne var Rigsraad, Marsk, Statholder i Jylland m. m. Han døde 4. Marts 1573. Hans Enke, den myndige Fru Karen Gyldenstjerne, opførte i Aaret 1588 den østre Floi af Borggaarden; dette vidner en Steen, der er indmuret i dens vestere Væg. Hun havde i Aarene 1596—98 en graverende Proces med sin Nabo, Johann Rud til Møgelhøj, hvis Frue, Anne Hardenberg, der led af en legemlig Svaghed, som hun antog var bevirket ved Troldqvinder, beskyldte Fru Karen Gyldenstjerne for at have underkjøbt disse til at forgjøre hende. I Aaret 1621 folgte hendes Sønnesøn Holger Rosenkrands Boller til Christian VI's Svigermoder Fru Ellen Marsviin, der imod sin Villie i Aaret 1630 maatte afstaae samme til sin Datter Kirstine Munk, Kongens forskudte Gemalinde. Hun var en Datter af Ludvig Munk, var fødte paa Nørklund den 6te Juli 1598 og døde paa Boller den 19de

April 1658. Hun blev viet til Kongen den 31te Decembr. 1615, med hvem hun havde 12 Børn iblandt hvilke Datteren Eleonore Kirstine der blev gift med Corfij Ulfeld den 9de Octbr. 1636, der er kjendt af sin altopoffrende Hengivenhed for sin Egtfælle, med hvem hun trofast deelte mange Farer og Besværligheder, og ved sin deraf følgende ulykkelige Skjæbne. Kirstine Munk mistede sin Titel som Grevinde til Slesvig-Holsteen den 14de Januar 1657. Hendes Stamsfader var Magnus Munk, Landsdommer i Sylland. Hun levede paa Boller 28 Aar og blev begravet i St. Knuds Kirke i Odense. 5 Aar efter hendes Død gif Boller over til den rige Mogens Friis, (en af en tredjedel af de Friisers forskjellige Familie), til Farskov, Boller og Møgelkjær den første Greve af Friisenborg og Friherre af Friisenvold, Geheimeraad, Skatmester og Stiftsbefalingsmand i Aarhus, var født den 7de Septbr. 1623, og er især bleven mærkelig ved de store Jordegodser, han tilkjøbte sig i den nærmeste Tid efter Souverainitetens Indførelse; han var ogsaa blandt de første Grever, som Christian V udnævnte d. 25. Mai 1671 og af nogle af hans Godser oprettedes det næste Aar det ovennævnte Grevskab og Baroni. Han døde i Kjobenhavn 9. Juni 1675 og blev med stor Pragt begravet i Trinitatis Kirke, hvor hans Enke lod hængereise et kostbart Monument. 1724 ciedes Boller imidlertid af „Stor Conseller-Greve von Holstein.“ Den sidste af Mogens Friis's mandlige Descendenter, Grev Christian Friis, der døde 1773, bestemte sit Testamente, at Boller bestandig skulde henligge under Grevskabet Friisenborg og tjene til Enkesæde for Mand eller Kvinde. Efter Grev Christian Friis's Død gif Boller tilligemed Grevskabet over til hans Døttre og disses Afkom, og tilhørte indtil for nogle Aar siden Grev Christian Suel-Wind-Friis. — Den nuværende Hovedgaard, der tildeels er opbygget af Fru Karen Gyldenstjerne og deels er meget ældre men i Aaret 1759 erholdt en betydelig Reparation og en vis Modernisering af Grev Christian Friis den Ældre, bestaaer af 4 sammenbyggede Fløie af Grundmur, af hvilke den nordre tidligere har haft 3 Etager og et Taarn for hver Ende. Den er omgivet af Grave over hvilke der fører Broer til tvende Sider. En betydelig Have ligger umiddelbart op til Gaarden, i hvilken findes et mærkeligt gammelt Lindetræ, hvis Grenene af saa stort Omfang at afdøde Kong Christian den VIII, døde han i Eftersommeren 1844 under Dvølsesleiren ved Hedensted residerede paa Boller, paa sin Fødselsdag lod dække et Taffel for henved 200

Personer under samme. Toppen af Træet er for nogle Decennier siden knækket af Blæst. Ligesom Borggaarden er en Allee, der er anlagt saaledes, at der derfra habes Udsigt over Fjorden til Horsens og saavidt vi vide en lignende med Udsigt ligeledes over Fjorden til Steensballegaard. Oldsagn tale om en underjordisk Gang (Tunnel), selv under Fjorden fra Boller til det ved Horsens i sin Tid beliggende Stjernholm Slot. Den nuværende Besidder er Conseilspræsident C. Emil Grebe Krag-Zuel-Wind-Frijs, S. K., D. M., Ridder af St. Anna-Ordenen, N. L. 1, S. v. 2. Kammerherre og Høvsjægermester.

Bygholm,

nu en Herregaard, var fordum et kongeligt Slot, som skal være bygget 1313, af Erik Menved, da han havde undertrykt den jydsk Opstand. Det laae dengang paa en Banke, men ifølge Christoffer II's Haandfæstning (1320) blev det nedbrudt. Senere blev Gaarden opbygget et Par hundrede Skridt fra hvor Slottet havde staaet. Anno 1340 nævnes Bygholm blandt de i Jylland pantsatte Godser, som Kong Baldemar skulde indløse fra de holsteenske Herrer. Hvad der senere kaldtes Stjernholms Lehn hed til Christian den III's Tid Bygholms Lehn. I Aaret 1589 beboedes Bygholms Slot af den kongelige Lehnsmand, Alchymisten Erik Lange til Engelsholm; han blev tilsidt for sin slette Huusholdning, da han ikke alene ikke svarede Kongen sin Afgift, men endog pantsatte Lehnet og forlod Landet, ved en Herreretsdom i Aaret 1596 fradomt Bygholms Lehn. Kort efter blev Slottet aldeles ødelagt, formodentlig ved Ildsvaade; Lehnsmandens Residens blev derefter forlagt til Stjernholm, og Bygholm lagt som Ladegaard under dette Slot indtil efter Souverainitetens Indførelse, da Kong Frederik III 1661 folgte baade Bygholm og Sjernholm med underliggende Gods til Peder von Ufelen i Hamborg. 1670 kom begge Godser til Familien Bülow, 1697 til Familien Manhau, 1705 til Generallieutenant Theodorus von Levezau, derpaa til hans Enke Fru Anne Margrethe v. Brokdorf og efter hende til Sønnen Geheimeraad Hans v. Levezau, hvis Enke folgte Gaarden til

Absessor Thygesen. Den eiedes derefter af forhenværende Stiftamtmand i Norge, Thygesen, efter hvem den overtoges af Statskassidder igjen afhændede den til den nuværende Eier Hoffjægermester Schübner. Hovedbygningen er grundmuret med hoi Kjælder og Sidesløie og være opført 1775. Den anseelige Lade samt den sydlige Længe er opført af Stiftamtmand Thygesen og de øvrige Længer af den nuværende Eier, alt af Grundmuur. Den har en smuk Have med Park og et saakaldet, ved Kunst anlagt, Eneglebjerg.

I Dallerup Sø

skal Dalum Slot have staaet og som efter Sagnet skal være fundet i Museet for Oldsager opbevares flere Sager, der ere fundne i og ved Søen.

I Emborg By

findes Ruiner af det gamle Kloster. Dette berømte Cistercienserkloster bedi om hvis Oprindelse og ældste Historie vi have udførligere Efterretninger end om noget andet af Landets Klosters i en gammel latinsk Krønike kaldet „Exordium Caræ insulæ“ og forfattet af Munkene i Klosteret, opstod i Baldemar den Stores, Erkebiskop Eskilds Tid, Cisterciensernes gyldne Alder i de nordiske Lande. Begyndelsen blev gjort omtrent 1060, da Biskop Eskild af Aarhus aftalte med Abbed Hendrik af Bilskol et Klosters Stiftelse i Bispedømme af den da almindelig yndede Orden. Det første Sted Biskoppen indrømmede Munkene kaldes i Krøniken Sahebroe (Sabro) men da det var mindre stiftet til Munkenes, overlod Biskoppen det i 1165 Smahong (Sminge); og da ogsaa dette Sted var fattigt og utilstrækkeligt, bad den næste Biskop, Svend, Kong Baldemar om at overlade det gamle forsaldne Benedictinerkloster Beng i Hjelmslev Herred til Bolig for disse Munkene som allerede 1166 flyttede hertil.

Her bleve de kun til 1168, og flyttede til et andet gammelt Benedectinerkloster Kals paa en Ø (enten i Kaløvig eller muligt Den Kals i Skanderborg Sø), hvorfra de atter 1172 flyttede til Øm; her fandt de endelig blivende Sted, boede i Hytter til de fik bygget Klosteret. Af Navnet og den yndige Beliggenhed imellem Søer og Vaer kaldte de Klosteret „Cara insula“ (den kjære Ø). Biskop Svend vedblev til sin Død 1191 at være Klosterets store Belgjører og havde endog ifinde at indtræde i disse Munkes Samsfund; han blev derfor ogsaa begravet i Klosterkirken. Blandt Abbederne var den berømte Gunnar, som 1222 blev Biskop i Viborg. De følgende Bisper i Aarhus vare ikke alle saa venligtfindede mod Øm Kloster som dets Stifter, og under Abbederne Boetius og Turo udbrod en heftig Strid med Biskop Thyge angaaende Bispernes Ret til Gjæsteri af Klosteret, hvilket varede i en Række af Aar og truede Klosteret med Undergang, saameget mere som ogsaa Kong Erik Slipping viste sig fjendt mod det. Efter Reformationen lagde Kong Christian III Øm Kloster tilligemed de andre Cistercienserklostere under Abbeden af Sorø, og 1560 blev Klosteret som saadant ganske ophævet og forandret til et kongeligt Slot, som blev kaldet Emborg- eller Emsborg-Slot af Kong Frederik II, der opholdt sig her i April og October 1560 og i de sidste Dage af det næste Aar. Dette Slot bestod imidlertid ikke længe; thi allerede 1565 forærede Kongen Holger Rosenkrands, som havde Slottet i Forlehning, den kongelige Stald, og ved samme Tid formodes Bygningen at være nedbrudt.

Endelave,

Ø i Horsens Fjord, forekommer i Baldemar II's Fordebog, hvor Navnet skrives „Øndelaghæ“. Denne blev tilligemed Samsø 21. Decbr. 1253 pantsat af Kong Christoffer I til den brunsvigiske Hertug Albert saalænge indtil han kunde komme i Besiddelse af Den Als, som Kongen havde tilsagt ham. De brunsvigiske Hertuger antages at have været i Besiddelse af begge Øer til 1300 og da have solgt dem til Grev Geert, fordi de ikke fik Als. Under Kongerne Christian II og

Frederik I var Endelave bortforpagtet til de sidste catholske Biskopper. I forrige Aarhundrede hørte Den under Stamhuset Steensballegaard indtil 1796. Baron Frederik Kragh byggede paa Den Gaarden Lovise-lund, som tidligere hed Edelsholm, opkaldet efter hans tredie Frue Edel Krag. Paa Edelsholm boede Baronens Søn af andet Ægte-
 skab med Charlotte Amalie Griffenfeld, Baron Børge Krag i næsten 34 Aar. Gaarden blev, efterat være udløst fra Stamhuset, afhændet til Major Schildknecht, hvis Familie endnu eier den.

Hjarne.

Sago beretter, at da Kong Frode Fredegode var død, og man antog, at der ingen var tilbage af hans Slægt, besluttede Folket at tage den til Konge, som forfattede det skønneste Digt til hans Ære. Skjal-
 den Hjarne vandt Prisen og blev saaledes fra simpel Bonde hævet paa Thronen, men da den asdøde Konges Søn Friedleif var kommen til-
 bage til Danmark, og Hjarne ikke vilde nedlægge Kronen, kom det til en Krig, i hvilken Hjarne blev overvundet og flygtede til denne Ø, der endnu bærer hans Navn. Kong Hjarne's formeentlige Grav er ikke, som det almindelig fortælles, i en Høi (paa Den findes ingen saadan), men paa et lavt udyrket Stykke Jord ved Havet. Her findes nemlig en Mængde Steensætninger, ovaldannede og af forskjelligt Omfang; iblandt disse een meget større end de øvrige, men ligesaa lav. Denne anvises af Sagnet som Kong Hjarne's Grav. Efter nyere Oldgrandsternes Mening skal det Hele være sat til Minde om et i Nærheden foresaldet Søslag. Kong Hjarne's Dronning Alrune skal være begravet i en Høi paa den ligeoverfor liggende Ø Alre.

Professør Wadskjær om Kong Hjarne (Side 175):

Hos Vendelboerne i Thorning Sogn man finder
 En vældig Kæmpe-Steen, og nogle Muur-Værks-Tegn,
 Hvorom berettes, at man Folk paa Ærmet binder
 En ikke grundet Snak i Houen Sogn og Egn.

Den kaldes Hjarne-Steen, og vil man foregive,
 Kong HIARNE her er lagt ubi en muret Grav,
 Men man Kong HIARNE faaer paa Hjarnoe lade blive,
 Som bennes Leije-Sted sit Navn og Titel gav.

Kong HIARNE her maastee kand have foretaget
 At bygge sig en Gaard, og dertil Grunden lagt,
 Før han af Thronen blev (og strax af Livet jaget,
 Den ham hans Skjalbre-Kunst og Hjerne havde bragt.

Det var en gylden Tid, hvo den Tid havde levet,
 Da Verse-Handelen saa forbeelagtig salbt,
 Da turde uden Tvil min ringe *Vena* blevet
 Ubi det mindste med et Jorde-Gods betalt.

Men ach! hvad Forstjæl er der dog paa Verdens Tiber,
 Hvor er nu Prisen salbt! som forbum saadan steeg,
 Hvor varm og stummende man *Pegasus* end rider,
 Saa har man neppe Salt til et Par blødklaagt Æg.

Da var *Parnassi* Top et Trappe-Trin at stige
 Paa Konge-Throner op til Laurbær-Krands af Guld,
 Hvad er en Strophe-Vers imod et Konge-Rige?
 Og HIARNE var dog eh saa meget Hjerne-fuld.

Men lad ham komme nu med heele Sække fulde
 Til Torvs i vores Tid, og prøve det paa nye,
 Jeg tviler stoerlig paa, de hannem hjelpe skulde
 Til Staader-Konge i den mindste Flet og Bye.

Nei *Hjarne!* det er af de gamle gyldne Dage
 Capitels-Taxten nu er krøben mægtig ind
 Nu hænger Riger eh saa løst og let at tage,
 Gjem dine muldne Vers og grove Hjerne-Spin!

Himmelbjerget

beskrives af Bergsø saaledes: „Himmelbjerget ligger i den nordligste Deel af Thyrsling Herred og er 550 Fod høit. Mod Nord og Ost falder det temmelig steilt af, og det er derfor ikke let at bestige fra disse Sider, men mod Syd og Sydvest er dets Skraaning saa svag og gradvils af-tagende, at man ikke blot ikke lettelig skulde falde paa, at Veien fører til Landets høieste Punkt, men saa at man endog baade kan ride og kjøre derop. I Begyndelsen fører Veien, som en god Fodgænger fra Nye By af kan tilbagelægge i noget over en halv Time, gjennem en frodig Skovvegetation, men naar man er kommen længere op paa Bjerget, afløses samme af Lyngpartier, der strækker sig lige til Toppen, som for at erholde en ikke ringe Navnkundighed ved den vidtudstrakte og her-

lige Udsigt, som man i klart Veir (der her som paa alle Høidepunkter imidlertid hører til Sjeldenhederne) har over de manifoldige Indsøer, Der, Vandløb, Skovpartier, Høidepunkter og Lyngsletter, som ere characteristiske for denne Egn og som, i Særdeleshed naar Solen staaer i Sydvest, afgiver et yndigt Rundmaleri.

I Kattrup Kirke

findes en Ligsteen over Niels Grøn, der har været Slotskriver paa Skanderborg Slot og benævnedes af sin Samtid „den onde Bondeløng“ for hans haarde Medfart mod Bønderne, men skal forøvrigt have været en retskaffen og uegennyttig Mand, som stod i stor Yndest hos Kong Christian IV. I Kirken er begravet Provst Søren Glud, der indebrændte i Præstegaarden om Natten den 23de Januar 1742.

Kloborg

hed i ældre Tid Kloborg. I dette Sogn laae i Middelalderen en mærkelig Borg, Tranholm, som tilhørte den tydske Adelsfamilie Skarpenberg. Dronning Margrethe kjøbte i Begyndelsen af det 15de Aarhundrede denne Borg af den mægtige Rigsraad og Ridder Johann Skarpenberg, hvorpaa den blev nedbrudt og af Godset oprettet Tranholm Lehn.

Lillerup

tilhørte i det 16de Aarhundrede Peder Skram. Hovedbygningen er opført 1825 af Kammerherre, Oberst Poulsen, Søn af forhenværende General Poulsen, Chef for slesvigske Ryttere her i Horsens. Han blev Hofchef for Prindsesse Charlotte Frederikke, i Italien, hvor han senere ægtede Thorvaldsens Adoptivdatter.

Mattrup

tilhørte i det 14de Aarhundrede Familien Skram. Nis eller Niels Skram døde omtrent 1470, efter hvis Død den kom til Erik

Stygesen Rosenkrands, der ægtede hans Datter Kirsten Skram imod hendes Moders Villie, af hvilken Grund han maatte bortføre hende. Da de ingen Sønner havde, gif Gaarden over til Datteren Karen Rosenkrands, der ægtede Eiler Gårdenberg, den bekjendte Rigshofmester under Frederik II, der døde omtrent 1565. Disses Son, Rigsraad Erik Gårdenberg, var gift med den rige Anna Monnov, Datter af Eiler Monnov, til Hvidkilde, den sidste af sin Slægt, der 1577 opførte et Capel paa Mattrup. Efter 1604 gif Mattrup over til Agel Brahe til Elves i Fyen, en Broder til den berømte Astronom Tyge Brahe, der ægtede Kirsten Gårdenberg, en Datter af Erik Gårdenberg, der arvede Gaarden. Den næste Eier var deres Son Tyge Brahe, der døde 1640. Oluf Daa fik Gaarden med sidstnævntes Datter Anna Brahe, men alt 1646 overlod, ved et Mageskifte, denne Gaarden til sin Søstersøn Corfij Ulfeld til Bavelse (Søn af en Fætter til Rigshofmesteren), som i Svenskekrigen blev aldeles forarmet, saa han maatte pantsætte Gaard og Gods. Derved blev en af Panthaverne, Thyge Jespersen, henimod Slutningen af det 17de Aarhundrede, Eier af Mattrup og i hans Familie forblev Gaarden i mere end halvandet Hundrede Aar, indtil endelig den endnu levende Hofjægermester, Ridder af Døge Thyge de Thygesen til Damgaard ved Fredericia i Aaret 1851 folgte den til daværende Oliehandler F. W. Schytte, der atter i Aaret 1853 folgte den til Statsraad, Ridder Regnar Westenholz, hvis Enke endnu eier den.

Mogelkjær,

der er opført 1571 af Otto Knud Knudsen og Frue Pernille Døge, tilhørte i det 16de Aarhundrede Tørgen Rud og Fru Kirstine Rosenkrands og derpaa deres Efterkommere i flere Slægtled; senere Knud Gyldenstjerne, hvis Enke, Sophie Lindenau, anden Gang giftede sig med Geheimeraad, Ridder Henrik Rankau til Schönweide, som hun bragte Mogelkjær. Efter hans Død 1674 gif Gaarden over til Mogens Friis og har senere tilligemed Boller hørt under Frysensborg. Johann Rud og Fru Anna Gårdenberg findes ogsaa at have besiddet Mogelkjær

---

Palsgaard,

tidligere kaldet Paltsgaard, skal i Baldemar Atterdags Tid have tilhørt Familien Kalf. Agel Kalf skal i Aaret 1412 have opført Hovedfløien. Efter Agel Kalf findes flere Familier lodtagne i Gaarden, blandt hvilke Galterne og Rosenkrandsjerne. Af Galterne skulle vi nævne Ebbe Mogenssen, der faldt paa Ditmarsketoget 1500 og hvis Søn, den i Christian III's Tid anseete Ridder, Rigsraad Peder Ebbesen, døde paa Palsgaard 1548. I Aaret 1548 nævnes Agel Nielsen til Palsgaard som den der fik Pantebrev af Kongen paa St. Hans Klosteret i Horsens for 2000 Joachim-Dalere. Ridder og Rigsraad Ludvig Nielsen Rosenkrands, det levede paa Christian den I.'s og Kong Hans's Tid, havde i Aaret 1486 en mærkelig Strid med sidstnævnte Konge, i hvilken han tiltalte Kongen i Anledning af Ribes Slot og flere Lehn, som han paastod at have i Pant, hvorimod Kongen fremlagde et Bidne til Slug Herredsting, ifølge hvilket Ludvig Nielsen alt i 32 Aar var en fredløs Mand, fordi han havde bastet, bundet, stoffet og blokket Peder Eriksen og voldført ham over mange Bymarker, Lov uforbunden og derfor var tildømt at bøde Kongen og Bonden. Ludvig Nielsen havde imidlertid under denne sin Fredløshed, mærkelig nok, ikke veget sit Sæde i Rigsraadet, og Sagen afgjordes ved et af dette Raad mæglet billigt Forlig mellem Kongen og Nielsen. Lehnsmanden over Stjernholm og flere Amter, Ernst Normand til Selsø, forenede senere, deels ved Kjøb, deels ved Giftermaal, de forskjellige Dele af Gaarden, der var bleven deelt. Han døde 1643, hans Enke 1658, og deres Datter Kirstine medbragte sin Mand, Joachim Frederik Penh, hele Palsgaard med Gods. Da disse Tiere i Svenstkrigen vare blevne ødelagte, gjorde Cantzler Peder Reedh*) 1665 Indførsel i Gaarden, der med Gods blev udlagt for omtrent 20,000 Rdl. Ved hans Død 1674 gik Gaarden i Arv til Sønnen, Statsraad og Amtmand over Dronningborg Amt, Holger Reedh, der døde 1707, og er siden forbleven i denne Families Eie.**) Den sidste Eier,

*) Peder Reedh, af en fra Mecklenborg indvandret dansk adelig Familie, født 17. Novbr. 1614, er bekendt som Frederik 11's første Minister under Navn af Cantzler efter Souverainitetens Indførelse. Han havde Griffenfeld til Estermand.

**) Vi finde imidlertid efter denne Tid ogsaa omtalt Conferentsraad, Landsdommer

Geheimeconferentsraad og Kammerherre Holger Christian Reedy, der deeltog i de diplomatiske Forhandlinger med Preussen under den forrige Slesvigke Krig og Afslutningen af Vaabenstilstanden i Malmø og Berlin samt Fredsslutningen i sidstnævnte By, døde 1857 paa Palsgaard. Gaarden bestyres af en yngre Broder, Kammerherre Reedy til Bisgaard, i hans efterladte 4 Børns Mindreaarighed. Skovene til Palsgaard bestyres ypperligt af hans yngste Broder Jens Carl Reedy, der boer paa Gaarden. H. C. Reedy's Enke ægtede den gamle Barde N. F. S. Grundtvig. Fra 6te August 1850 til 18de Octbr. 1851 var Reedy Udenrigsminister. Under og efter ovenomtalte Fredsforhandlinger blev han af Tydskerne betegnet som „der alte schlaue Fuchs“, om med Rette eller Urette skulde vi lade være uberørt. Han var en ivrig Dyrker af Astronomien og byggede et eget Observatorium paa Palsgaard, forsynet med ypperlige Instrumenter, hvilke efter hans Død solgtes til Private.

Rathlousdal

Hovedgaard byggedes Aar 1674 af Hofmester Gregorius Rathlev og Frue Margrethe Gersdorff. Den var tidligere bondelig kaldet Løverstrup, og hørte til det Gods, som Rigsdrosten Jochum Gersdorff fik af Kong Frederik III for sit Tordegods i Slaane. Fordum var der ogsaa en stor Bondegård af samme Navn, hvorpaa Knud Mogenssen, Foged paa Bygholm, 1570 fik Skjøde af Kong Frederik II, imod Afstaaelsen af andet Gods. Fra Gersdorff kom Løverstrup til hans Svigersøn, nævnte Gregorius Rathlev eller Rathlau, der som meldt opførte Gaarden angivne Aarstal. Den ligger i en af de yndigste Egne i Hads Herred, er omgivet af Parke og en særdeles smuk Have; i Nærheden er den nu halv Kjøbstad værende Landsby Odder. Nuværende Besidder er Holstein-Rathlau.

---

i Tjen, Henrik Wille til Palsgaard, gift først med Christine Juel og senere med Mette Johanne Arenfeldt, der døde 1752.

Ring Kloster,

tidligere Rind Kloster ved Skanderborg Sø, var et Nonnekloster, uvist af hvilken Orden. som bestyredes af en Prior og en Priorinde. Dette Kloster findes først nævnt i Aaret 1203. Da det ved Reformationen var seculariseret, havde først Mogens Gjøe det i Forlehning, derpaa hans Svigersøn Herluf Trolle og dennes Enke Birgitte Gjøe, fra hvem Kong Frederik II indløste det 1571. I Begyndelsen af det 17de Aarhundrede afbrændte Klosteret og paa dets Sted blev senere bygget 3de Gaarde, af hvilke formodentlig den nuværende Gaard Ringkloster er den ene, hvis Eier er Hr. C. Andersen. Stilling Kirke, omtrent 1 Miil nord for Skanderborg, har en mærkelig Kalk fra det gamle Ring Kloster, paa hvilken sees Mariæ og flere Billeder, Aarstallet 1519 og en latinsk Inscription i Munkebogstaver, som beretter, at Priorinden Marine Christiernsdatter har ladet den forfærdige til Brug paa den hellige Jomfrues Alter i det nævnte Kloster.

Rodsteenseie

var ligesom Rathlousdal en ufri Gaard og Bondeby, der under Navnet Hovedstrup horte med til det Gods, som Tohum Gersdorff fik i Magestifte med Kong Frederik III. Tidligere var Hovedstrup dog en Hovedgaard, som Kong Frederik II 1581 tilbyttede sig fra Oluf Brokkenhuus for Sebbe-Kloster. Gersdorffs Svigersøn Admiral Jens Rodsteen lod 1681 Gaarden opbygge og gav den sit Navn. Admiralsens qvindelige Efterkommere besad den indtil 1835.

Rosenvold

Hovedgaard ligger hvor fordum Stagevold laae, der var opført af en Herr. Kalf med Tilnavn Guldsko, efterat en ældre Gaard af samme Navn, som laae i Barrit Sogn, var bleven ødelagt, hvis betydelige

Ruin endnu findes i den Boller tilhørende Stagrode Skov og Rosenvold Skov, Eskemose. Det nye Stagevold blev gjentagne Gange i Grev Seerts og Baldemar Atterdags Tid, under Feiden med de omboende Bønder, besejret og tilsidst indtaget og nedbrudt, og stod derpaa som Ruin i et Par Hundrede Aar. 1585 blev det nuværende Rosenvold opbyggt af Fru Karen Gyldenstjerne, Enke efter Rigsraad og Marsk Holger Ottesen Rosenkrands til Boller og Stjernholm, Statholder i Norre-Dylland og Høvidsmand paa Skanderborg og Bygholm. Hendes Søn Frederik Rosenkrands, som efter hendes Død arvede Rosenvold og Stjernholm, var Kammerjunker hos Kong Christian IV og er bekjendt af sin Kjærlighedshistorie med Hofdamen Rigborg Brokkenhuus, en Datter af Lauritz Brokkenhuus til Egeskov. Han maatte forlade Landet, og skal være død i Mähren 1702. Holger Ottesen Rosenkrands den yngre, en Brodersen af Frederik R., maatte 1621 for Sjæld sælge baade Rosenvold og Boller til Fru Ellen Marsvin, Kong Christian IV.'s Svigermoder, der igjen maatte afstaae samme til Datteren Kirstine Munk. (See Boller.) Under Krigen med Sverrig bleve hendes Godser ved hendes Svigersøns Corstj Ulfelds Indflydelse hos Kong Carl Gustav forstaaende for Indkvartering, men led meget af vore Venner Polakkerne, der skulde fordrive Svenskerne, og som huserede værre end de arrigste Fjender. I Stagrode Skov er en Grube „Polak-hullet“, hvor en Mængde af Bønderne ihjesslagne Polakker skulle være begravne. Efter Fru Kirstines Død 1658 skal Rosenvold være kjøbt af Geheimeraad, Rigsraad, Elefantridder og Stiftamtmand Henrik Ranzau. Efter hans Død 1674 tilfaldt Gaarden Kammerherre Henrik Ranzau, som døde 1687, hvorefter den arvedes af Otto Ranzau til Urdal, der eiede 8 Godser og 1671 blev optaget i den danske Grevestand. Senere Eier var Frederik Ranzau, Generalmajor, og efter hans Død 1726 dennes Broder, Geheimeraad, Elefantridder, Vicestatholder i Norge, Christian Ranzau, der eiede 9 Godser, og den 10de September 1756 oprettede det saakaldte grevelig Ranzauske Forlods af flere Godser, hvilket Forlods skal gaae i Arv med agnatisk og cognatisk Succesjon i den Ranzauske Familie paa Mands- og Qvindelinien, og, naar denne maatte uddø, tilfalde Kongen. Rosenvolds Hovedbygning, der er opført 1585, bestaaer af en 2-Stages massiv grundmuret Bygning med et rundt Taarn ved hver Ende. Fra

Gaarden, der ligger ved en lille Bugt af Veile Fjord, og er omgivet af høie skovklædte Bakker, habes en herlig Udsigt over Fjorden og Kattegattet til Fyen. Den nuværende Eier er Lehnsgreve, Høffjægermester August Frederik Manbau.

Rye By

er en gammel og i Middelalderen betydelig By, der af Suhm antages at have været en betydelig Kjøbstad i Nærheden af Dm Kloster, der da gav den betydelig Anseelse. Den er i Historien bekendt, ved det her foretagne Kongevalg, da Lybederne i Begyndelsen af den Borgerkrig, som efter deres Anfører kaldes Grevens Feide, havde besat en stor Deel af Landet, samlede de jydskke Biskopper og den jydskke Adelsig her den 4de Juli 1534 og valgte Hertug Christian til Konge (Christian III) og den fynskke Adelsig fulgte saa Dage efter Exemplet. I Reccessen af 1536 nævnes Rye blandt Kjøbstæderne.

Rye Kirke

var i den catholiske Tid en anseelig Korskirke, der var helliget St. Søren. Her findes en ved sin Ælde mærkelig Liigsteen over Dm Klosters Stifter, Biskop Svend af Aarhus, der døde 1191, og en lignende Liigsteen over den næstsidste Abbed i samme Kloster, der døde 1554. Begge Liigsteen ere flyttede hertil fra Dm Kloster.

Skanderborg Sø

har en egen Mærkelighed i vort Fædrelands Historie derved, at Kong Christian IV, alt som Prinds, her lagde Grunden til sin store Indsigt i Søvesenet. Han fik her bygget et Skib, udrustet med Mast, Seil, Takkel og Redskaber som et Orlogsskib, hvortil forfarne Søfolk beskikkedes, der seilede om med ham og flittigt underviste ham i Alt, hvad der hører til Søen, saa han selv i Uveir har kunnet styre et Skib

og nævne ethvert Redskab fra det Største til det Mindste med rette Navn. Her lærte han ogsaa Skibsbygningskunsten saa vel, at han selv kunde gjøre Modeller til de største og skønneste Skibe.

Skanderborg Slot,

der forlængst er nedbrudt, var en af de ældste Kongeborge og eksisterede allerede i det 13de Aarhundrede. Da Dronning Dagmar laae paa sit Dødsleie i Ribe 1212, fik Baldemar Seier Budskab om hendes nærforestaaende Død, paa Skanderborg. Medens Krigen rasede mellem Brødrene Erik Plougenning og Abel opholdt Eriks Dronning Tutte sig 1247 ligeledes paa Skanderborg, hvor hun havde sin Fornøielse af at plukke Munkene i Dm Kloster, idet hun Dag for Dag lod borttage med Magt, hvad hun lystede, fra deres Gaard Tyrning. Kæmpeviserne lade Kong Erik Slipping opholde sig paa Skanderborg i sin sidste Regjeringstid; her skal Marsk Stiig, der var af Absolons eller Hviidernes Slægt, have undsagt Kongen, fordi denne, medens han anførte den danske Hær paa Toget mod Sverrig, krænkede hans Hustru Ingeborg, og Dronning Agnes have modtaget Esterretningen om sin Egtefælles ynkelige Død 1286. Da hele Riget var udstykket i Slutningen af Christoffer II's Regjering og Nørre-Sjælland i Grev Geerts Bold, var Skanderborg Slot en af de saa Eiendomme, som vedblev at tilhøre Kongen; men saa Aar efter var ogsaa denne Kongeborg i Holstenernes Bold, og det var under Skanderborgs Beleiring at Danmarks Befrier, Niels Ebbesen til Nørreerik faldt i et Slag d. 2. Novbr. 1340.*) Da Syderne under Kong Baldemar Atterdag gjorde Opstand 1368, blev Skanderborg tilligemed de andre Slotte i Sjælland beleiret af Oprørerne og Holstenerne, med hvilke de havde forbundet sig; senere blev det pantsat til Aarhus Bispestol og endnu 1424 var Slottet i Bispens Bærg, som har holdt en Lehnsmænd her, men maa dog kort derpaa være bleven indløst. Af de følgende Lehnsmænd nævne vi under Kong Christian I tvende Rigshofmestere nemlig Otto Nielsen og Erik Ottesen Rosenkrands

*) En af Nutidens Oldgrandstere vil, hos en gammel Forfatter, have fundet Paa-stand om, at Niels Ebbesen er død Straadøden i — Kjøbenhavn, hvor han fornylig desangaaende har anstillet Undersøgelser; om med Resultat vides ikke —?

til Bjørnsholm, Fader og Søn. Rigshofmester Mogens Gjøe (1516—44); Rigsmarsk Holger Ottesen Rosenkrands til Volter; Rigsmarsk Anders Bille til Dannesbo; Generallieutenant, Ulrik Christian Gyldenløve til Ulriksholm, Christian IV og Bibe des Kjælle Søn; den lærde Gunde Rosenkrands til Bindinge, bekjendt af sit Fangenskab hos den svenske Kong Carl Gustav. Kongerne kom jevnt til Skanderborg, men ingen saa ofte som Frederik II. Hans Datter, Prindsesse Anna, der blev gift med den stotiske, senere engelske Konge Jacob VI, fødtes paa Skanderborg den 12te Decbr. 1574. Hun blev Stammaeder til de uhykkelige Stuarter. Keiser Mathias af Østerrig besøgte Kongen her i Sommeren 1587 og blev hos ham en heel Maaned. I Aaret 1608 døde her Kong Christian IV's Datter Prindsesse Elisabeth, og Aaret efter indtraf her den bekjendte Begivenhed med Christoffer Rosenkrands til Højbro, som ved falske Gjøedsbreve vilde besvige Christen Suel's Enke, men hindredes heri ved Kong Christians Arvaagenhed, hvilken Begivenhed gav Anledning til Skuespillet „Christian den fjerdes Dom“. Kirstine Munks anden Datter fødtes her Aar 1619. Da Forlehningerne ved Souverainitetens Indførelse ophørte, boede her Amtmanden over Skanderborg og Aakjær Amter. I de næste 100 Aar kom Kongerne her sjeldnere, og i Slutningen af det 17de og i Begyndelsen af det 18de Aarhundrede forfaldt Slottet. Et Kongebesøg paa Slottet skal her nævnes, nemlig da Frederik IV den 26de Juni 1712 herhen førte sin Elskede, Comtesse Anna Sophie Reventlov, som han havde bortført fra hendes Moder paa Clausholm, og samme Aften lod sig vie til hende til venstre Haand af en i dette Tiemeed til Hofpræst udnævnt Conrector i Flensborg, Th. Clausen — 9 Aar før Dronningens Død, efter hvilken Anna Sophie selv kom til at bære Kronen. Denne Konge lod endeel af Slottet nedbryde og Hovedbygningen forsvarligen istandsætte. Istedetfor den nedbrudte Floi anlagdes Haber og Terrasser. Den sidste Konge, der aflagde Besøg paa Slottet, var Kong Christian VI i Mai 1733. I Aaret 1767 bleve Slottets Bygninger solgte til Nedbrydelse for omtrent — 6000 Rd.! I Slottets Belmagts Dage, paa Kong Frederik II's Tid, bestod det af 4 Floie paa 3 Etager, som indesluttede Borggaarden med 3 runde Taarne og et svært i en skjæv Trikant liggende Taarn, der var Fange-taarn. Nu staaer paa Slotspladsen kun Kirken med sit runde Taarn,

som den eneste Levning af Slottet. Paa Kirkestolene findes endnu meget smukt udhuggede eller udstaarne adelige Vaaben, de Herstaders, der have søgt i samme. Over Indgangen til Kirken findes i Steen Frederik II's Navneskiffer med Krone over. Fra Taarnet habes et særdeles smukt Rundstue i den yndige Egn. Slotsbanken er omdannet til et smukt Haveanlæg, i hvis Midte staaer Frederik VI's Monument, opført 1845. Det bestaaer af en firkantet Granitstøtte, hvorpaa Kongens Buste af Marmor, og paa Siderne 4 Basreliefs, forestillende Nødsærdighedens-, Frihedens- og Oplysningens-Genier, samt en fjerde holdende en Table med Paastrift 28de Mai 1831, Stænderinstitutionens Datum.

Prof. Chr. Friederich Wadskjær i sin Poetiske Skueplads om Skanderborg (Side 160):

- Det saure *Scanderborg* mit Die til sig byder
 Saa skjøn en Borg som een i hele *Scandien*,
 Hvor Sølv-graa Guden-Flor sit Spejle-Bryst fremstjyder,
 Og Skovens grønne Top staaer Maal med Himmelen.
- En Bog paa *Pergamen* om Om det Iydske Kloster,
 Rand neppe finde Ord til al den Harm og Sorg
 De Regel-bundne sandt i mange mange Boster,
 Af Dronning JUTHA, som holdt Huus paa *Skantborpborg*.
- Vor *Cimber-Cæsar*, som paa samme grusom Maade
 Blev dræbt til *Finderup*, som fornum hiin til *Rom*,
 (Hvor *Cimber-Tullius*, vor Lands-Mand først tiltraade,
 Og siden *Brutus*, den brutale Morder kom).
- Kong ERICH mener jeg, den, som man *Glipping* kaldte,
 (Hvis Helte-Sangene ej glipper herudi),
 Sin Borg vel mestendeel paa *Scanderborg* udvalte,
 Som best beqem for hans *fatale* Jægeri;
- (Man veed i samme Egn end *Rudera* at vise,
 Hvor der et lidet Huus skal fornum have lagt,
 I hvilket hand var vannt at søge nogen Liise,
 Naar hand befandt sig mat og mødig af sin Jagt.)
- Thessalien* du land dit *Tempe* kun forkynde,
 At *Tempe* er en Drl mod *Scanderborgs Prospect*,
 Jeg slutter derfor vist, at Stedets rare Ynde,
 Har haft hos flere den *magnetiske Effect*.

Udi den yngre Tiid har mange fatt sit Sæde
 Paa dette søde Slott, sjønt ikke nagle-fast,
 Den Anden **FRIDERICH**, den alle Dybers Kjæde
 Har en særdeles Gunst paa dette Lyst-Huus last.

Hvad næst sit *Antvorskov*, den gamle Munte-Deje,
 Som hand aslagde først med Titul af et Slot,
 Hvor hand Løbb-tagen blev i Himlens Arv og Eje)
 Drog Sommer-Traaden her af Livets gyldne Tott.

Lænt mig hvor *Scanderborg* sit Hoved har oprettet,
 Da hun bestraalet blev af Verdens Hoved-Mand,
 Ja med et *Vatican* om Rang og Fortrin trættet,
 Da hun en Kæyser hos sin Konges Side fand.

Da Tydslands Tvilling-Ørn, den raske Fugle-Dronning
 Fløi hid, dog ikke paa sin gamle Rov-Fugl-viis,
 Men at forlyste sig hos Diure-Rigets Konning,
 Bor Danske Løve, i hans Tydske *Paradiis*.

Dengang **MATTHIAS** af det Tydske Øster-Rige
 Besøgte **FRIDERICH** udi det Tydske Nord,
 Paa det at Guben-Aae ey længer skulde vige
 Den af en Kæyser før besøgte Lime-Fjord.

Paa det at Guben-Aae herefter skulde bære
 Sit u-gemeene Navn og Titul Gubers-Aae
 Med dobbelt Rettighed, som den, der nød den Ære,
 At hendes vaade Bredd to Jordens Guder saae.

Den Fjerde **CHRISTIAN**, det store Konge-Fakkell,
 Sin Mindre-Marighed paa dette Slot fordrev,
 Det tegnede sig da, hvor stoert et Søe-Mirakel,
 Den samme lille Prins i Tiden siden blev.

Hvad siden **PETER Czar**, som man den Stoere kalder,
 Hin *Perislauske Søe*, skal have ladet see,
 En munter Slib-Captain, omtrent paa dennes Alder,
 Det viiste **CHRISTIAN** den *Skanderborgiske*.

Hand løb i Søen om paa sine Lyst-Fregatter,
 Naar saae man mindre, naar en større *Admiral*?
 Det var *Præludium* for hine *Søe-Combatter*,
 Som gav ham Dyne nok, men hans det høyre stjal.

Paa det at VALDEMAR den Anden kunde lige
 Af Fjerde CHRISTIANS det eene Dye ud,
 To Konger, som i Mod, saa og i Skjæbne liige,
 Der begge mistede sit Dye ved et Skud.

Der begge ligesom sit eene Die lulte
 For med det andet Rius des skarpere at see,
 Paa det de kunde vist og rigtig Fjenden tugte,
 Som Skytten naar hand ret vil ramme Diurene.

Der begge veglede sit eene Dies Lue
 Med tusind Tapperheds og Vres Straaler om,
 Ret som eet Die var dem meer end nok, at lue
 Dg blinde alle Ting, som dem for Dye kom.

Som Verden har kun eet, men *Majestætisk* Dye,
 Jeg mener Solens Rius, som øyner alting op,
 Dg hvert et Dye land, tilbage slaae og bøye,
 Som bristig stirre vil paa denne Straale-Top.

Dg skjønt den eenes Brud, da hun kom først til Landet,
 Dg hende *Valdemar* eenøyet kom imod,
 Skal hendes Førere *Legaten* have bandet,
 Fordi hand hende sligt ey forud vide lod.

En fælleds Misforstand hos vore kræse Qvinder,
 Der ofte Vren selv seer an for Vre-skjændt,
 Dg nu ey saadan Smag, som hine forðum, finder
 I Mandens Vre-Arr og Mandoms Monument.

Saa blev det Dye-Tab hos disse store Helte
 Af alle andre seet med andre Dyne an,
 Dg ikke for et Tab, men for en Binding gjældte,
 Som Esset gjælder meest for den, der Spillet land.

Helst *locus oculi* en Laurbær-Green og Palme
 I Steden ligesom blev *oculeret* ind,
 Der altid holdt sig grøn, der aldrig kunde falme,
 Et Tapperheds-Beviis paa begges HelteSind.

Skjerrildgaard

tilhørte i det 17de Aarhundrede Familien Bille, nemlig Henrik Bille;
 der døde 1655, som var gift med Elisabeth Bryske til Tirsbæk,
 deres Son Knud Bille og hans Son Henrik Bille. Sidstnævnte

døde 1701. I forrige Aarhundrede tilhørte den Justitsraad Søren de Hofmann og fra 1743 hans Søn, senere Conferentsraad Hans de Hofmann, der var født paa Gaarden 1713. Ligeledes var Broderen Justitsraad og Høiesteretsassessor Thycho de Hofmann født der 1714. Den har ogsaa tilhørt Justitsraad Lindenpalm til Lirsbæk. Dens nuværende Eier er forhenværende Kjøbmand i Horsens, Søren Therkelsen.

Steensballegaard

har en smuk Beliggenhed ved Horsens Fjord. 1692 opførte Griffenfelds Svigersøn, Baron Frederik Krag, de nuværende Bygninger. Gaarden nævnes alt under Dronning Margrethe i Aaret 1408; da tilhørte den Ridder Jep Thruvelsen. Ridder Timme Nielsen Rosenkrands til Engelholm, Lehnsmænd til Koldighuus, en mægtig Mand under Kong Christian I, har senere besiddet den, han døde 1457. Den var derpaa i denne Families Besiddelse i halvandet hundrede Aar. En af Familien, Folmer Rosenkrands, ombyggede Gaarden 1582, hvilket Indskriften paa en Steen i Gaarden beretter; han døde 1586 og ligger med sin tidligere afdøde Frue Margrethe Knudsdatter Gyldenstjerne fra Thim i Bær Kirke. Efter deres Søn Geert Rosenkrands's barnløse Død 1660, kom hans Enke Anna Friis i Besiddelse af Steensballegaard, som efter hendes Død tilfaldt hans Søster Birgitte Rosenkrands til Børholms Aftom, nemlig hendes Dattersøn Christoffer Pag til Eriks-holm, Thorup og Rask, der 1651 blev ihjelstødt paa Rask af en Student; hans Enke Hilleborg Bille solgte 1661 Gaarden til Rentemester Henrik Müller. I Slutningen af det 17de Aarhundrede tilhørte den nævnte Baron Frederik Krag, som uden Tvivl havde faaet den ved sit andet Ægteskab, med Charlotte Amalie Griffenfeld, vor berømte Storlantslers eneste Barn, der igjen antages at have faaet den efter sin Moder Cathrine Ransen. Baron Frederik Krag havde været Gesandt i Nederlandene, Geheimeraad, Ridder af Dannebrog, Stiftsbefalingsmand i Viborg og omsider Statholder i Norge;

han døde 1728. Den har siden været i Griffensfelds Efterkomme-
res Eie. Baron Krag's tvende Døtre, Bibeke Caterine og Char-
lotte Amalie, som begge døde ugifte, oprettede 1748 Gaarden til et
Stamhus for deres afdøde Søsters Søn Baron Jens Krag-Suel-
Wind til Tuelinge, senere Geheimeraad, Kammerherre og Justitiarius
i Høiesteret, der ved denne Leilighed forenede Kragernes Navn og Baa-
ben med sit eget. Efter Søstrenes Død tiltraadte Baron Krag-Suel-
Wind Stamhuset. Efterat den seneste Besidder, Baron Krag-Suel-
Wind-Arenfeld, for et Aar siden afgik ved Døden, besid-
des den nu af Conseilspræsident Lehnsgrav C. Emil Krag-
Suel-Wind-Frijs til Frijsenborg. Gaarden er beliggende ved den
nordlige Bred af Fjorden. Den er 2 Etager Grundmuur med høi Kjælder
og Kvist. Den er paa tvende Sider omgivet af Grave. Den har en
stor Have i gammel Stil med stive Hækker og Alléer, af hvilke vi vilde
fremhæve den længste, der fører op til „Kragehøi“, fra hvilken der
haves en fortrinlig Udsigt over Fjorden til det ligeoverfor liggende
Boller, og de i Fjorden beliggende Øer.

Stisholm Sø

i Grædstrup Sogn, nordvest for Horsens, kaldes saaledes efter en lille
Ø eller Holm, som ligger omtrent midt i Søens nordlige Ende. Paa
denne skal have staaet en Borg, som var bygget af en anseelig Perre
Stig, der laae i Feide med Herren paa det nærliggende Tranholm, *)
hvilket Sagnet ogsaa beretter om en følgende Eier af Borgen, Sivert
Bylke. Nu findes intet Spor af Bygning der.

Stjernholm Slot

eksisterer ikkun i Traditionen, der er Intetsomhelst for Digt, der melder
om dets tidligere Tilværelse. Lige østen for Horsens By, ved Indløbet
af Havnen, skal det have ligget. I Resens Atlas fra Aaret 1677
omtales det som ret anseeligt. Stjernholm skal ikke have været noget

---

*) See Klovborg.

meget gammelt Slot. I Christian III's og Frederik II's Tid var det i Adeliges Eie. Otto Christoffer Rosenkrands til Boller folgte 1616 „sin Hovedgaard Stjernholm udi Horsens, med tvende Haber og tvende Lykker“ til Kong Christian IV. Kongen lagde Bygholm-Lehn under Stjernholm og Lehnsmændens Residents til Bygholm, som nu blev Ladegaard til Slottet. Strax efter Souverainitetens Indførelse folgte Kong Frederik III 1661 begge med underliggende Gods til Peder v. Ufelen i Hamborg, men et af de ældre Amter blev ved, indtil Amternes Omdeling i 1794, at benævnes efter Slottet Stjernholms Amt. 1670 kom saavel Stjernholm som Bygholm i Familien Bülovs Besiddelse. Kongen Tid efter lod Landraad Joachim Berner v. Bülov Stjernholm Slot, som var aldeles forfaldent, afbryde. Ved Pladsens Planering skal i Grunden være fundet en Mængde Menneſkebeen, hvoraf man har formodet, at der for- dum har staaet et Slag. (I Aaret 1654 var der Pest i Landet. De, som her døde af Pesten eller den sorte Død, bleve begravede paa den i Slottets umiddelbare Nærhed beliggende Toft, der derefter kaldes „Sortefællede“; mon ikke den fundne Mængde Menneſkebeen snarere hidrørte fra disse Liig, end fra et formodet Slag?) (See forresten om Stjernholm i „Historiske Notitser om Horsens 1866“.)

Stougaard

tilhorte i det 15de Aarhundrede Niels Skram, derpaa Sønnen Peder Skram, Agel Skram og dernæst Erik Lunge, hvis Søster, Anna Lunge, ægtede Thomas Sehested. Disses Søn, den berømte Cantſler under Christian IV og Frederik III, Christian Thomsen Sehested, er den mærkeligste af Stougaards Eiere; han døde 1657 og er begravet i Aarhus Domkirke. Sønnen, Oberst Agel Sehested, der arvede Gaarden efter Faderen, faldt i Slaget ved Lund 1676. Senere Eiere vare en sachsisk Capitain v. Haugwitz; Oberst-Lieutenant von Arenstorff; Absesfor Apotheker Schmidt i Horsens, som 1763 opførte en ny Hovedbygning. 1770 eiedes den af Kammerherre Chr. Frederik v. Lütichau, der gjorde sig bekjendt som en ibrig Deeltager i de jydſke Proprietairers Modstand mod Landboreformerne

og blev af den Grund i Aaret 1791 frataget Kammerherrenoglen. Han forlod Landet, blev senere udnævnt til tydsk Rigsgreve og ansat som preussisk Minister i den nedersachsiske Kreds. Han døde 1805. Dens nuværende Eier er H. Ingversen.

Tirsbæk eller Tyrsbæk

er beliggende i en overordentlig smuk Egn 1 Mil øst for Veile, og er paa Grund af Jernbanen nu rykket Horsens meget nær. Navnet kan maaskee (i Analogi med Tirsdag) udledes af den hedenske Krigsgud Tyr, for hvem der da paa dette Sted har været et Tempel; nogle udlede det af Dronning Thyre, som her skal have haft et Slot. Det omtales første Gang 1401, da det tilhorte Brødrene Jens og Niels Lavesen af den ældgamle Familie Dyre. Jens Lavesens Son, Ridder Iver Jensen Dyre, var en mægtig og anseet Mand og Fader til Mette Iversdatter, der var gift med den berømte Ridder Knud Alfssøn og senere med Sverrigs Rigsforsstander Svante Nielsen Sture. Ridder og Rigsråd Ove Lunge arvede Tirsbæk efter sin Moder Kirsten Lunge. Da hans Sønesøn Ove Lunge, der levede 1608, var død barnløs, gif den efter hans Enke Birthe Willeb Død 1611 over til Familien Bryske, der især var bosat i Tjen (man kaldte dem „de onde Brysker“), derved, at Oves Søster, Fru Gertrud Lunge, ægtede Eiler Bryske til Dallund. Deres Datter, den bekjendte Lisbeth Bryske (1614—1674), var første Gang gift med Mogens Krabbe til Begholm i Skaane, anden Gang med Henrik Wille til Willefskov i Tjen, der døde 1655. Han eiede ogsaa Skjerrildgaard og Drumgaard. Af hendes Born fik Steen Wille Tirsbæk, der efter hans Død 1686 tilfaldt hans Datter Sophie Wille, som var gift med Anders Rosenkrands til Blimlinge i Skaane; han døde 1742. Allerede før sin Død aflod han Tirsbæk til sin Svigersøn Niels Linde, en nybagt Adelsmand, der var en Son af en Bispekammerer, der havde erhvervet sig en saa stor Formue, at hans Søner efterhaanden kom i Besiddelse af 22—23 komplette Godser i Sjælland. Sønnen Christen Linde, der var fjollet, giftede sig med en fattig Skomagerdatter fra Horsens af udmærket Skjønhed, Maren

Loss, der først havde tjent som Hønskepige paa Bryskenberg (en Aulsgaard, der af Sophie Bryske var oprettet af nogle øde Bøndergaarde i Daugaard, $\frac{1}{2}$ Mil fra Tirsbæk), og siden paa Tirsbæk som Malkepige og som tilsidst blev hans Broder Niels Lindes Huusholderke og Frille. Efter dennes Død 1756 ægtede hun sin tidligere Elsker, Forvalter Tørgen Svab, som lod sig adle under Navnet Lindenpalm og gjøre til Justitsraad. Han døde 3 Aar efter sin Frue 1781 i en lille Bondegård aldeles forarmet. 1775 folgte han Tirsbæk og Bryskenberg til Svigersønnen, Brigadeer Halling. Senere Eiere vare Generallicutenant, Grev E. H. Gottlieb Moltke; Kammerherre Chr. Benzon til Christinedal i Fyen, og Generalkrigscommissair Becker, gift med en Søster til Stiftamtmand Thygesen til Bygholm. Den nuværende Eier er Etatsraad A. N. Hansen i Kjøbenhavn.

Tyrrestrup,

der paa trende Sider er omgivet af Grave, er en gammel Herregaard, som i mere end 200 Aar (fra omtr. 1400), tilhørte Familien Salt. Senere eiedes den af Rentemester Müller og 1736 folgtes den til H. Chr. Suul; efter ham kom den i sidste Halvdeel af forrige Aarhundrede til Familien Soltoft. Dens nuværende Eier er D. J. Soltoft.

Arup

er bygget i det 16de Aarhundrede af Rigsadmiral Peder Skram, saakaldt „Danmarks Bovehals“. Han døde der den 11te Juli 1581, 91 Aar gammel; Sønnen Niels Skram arvede den; dennes Datter Elisabeth ægtede Eske Bille til Svanholm. Senere Eiere vare Baron Tørgen Gyldenrone, Amtmand Tørgen Grabov, og har senere ofte skiftet Eier. Hr. Strange til Julianelyst har solgt den til den nuværende Eier, Baron Gyldenrone.

Vaabensholm

Hovedgaard, der tidligere efter Familien Bebner hed Bebnersholm, og som ligger i Feuling Sogn, eiedes af Corfij Ulfeld og beboedes af dennes Son Jacob Ulfeld, der er bekjendt for sin brutale Behandling af sin Hustru Christenze Daa, af hvilken Grund han 1686 blev forviist til Ostindien. Han kom paa hendes Forbøn igjen tilbage, men blev siden ihjelstødt af sin egen Skytte. Den har senere tilhørt Familien Thygesen og hørte til Matstrup.

Beng Kloster

antages at have været et af de Smaaconventer, der alt under Knud den Stores Regjering fandtes her i Landet, og saaledes var et af de ældste danske Klostre. Munkene vare altsaa Benedictinere; men paa Kong Baldemar den 1stes Tid var dette Kloster ganske forfaldet; det havde kun 3 Munk, og Abbeden Johannes førte et uordentlig Levnet, hvorfor Biskop Svend af Aarhus anmodede Kongen om at overlade det til Cistercienserne af Sminge, hvilket Kongen indrømmede 1166 og Pave Alexander stadfæstede. Men disse Munk bleve ikke længere end to Aar i Beng, idelig plagede af en adelig Dame, Margrethe; 1168 flyttede de til Kals (enten i Kals-Big eller i Skanderborg Sø) og saa Aar efter igjen til Om i Thyfing Herred, hvor de endelig fandt blivende Sted.

Vissing Kloster

nævnes først i Aaret 1247. Det har været et Nonnekloster. I det nævnte Aar afbrændte Hertug Abel paa sit Streiftog i Nørre-Jylland Klosterjomsruernes By Gamle Vissing. I Fru Gro's Testamente af 1268 betænkes Klosteret tilligemed de andre Klostre.

I Sønder-Vissing

Kirkes Baabenhuus opbevares en mærkelig Runesteen, funden 1838 i Kirkegaardsdiget, formodentlig bragt derhen fra en Høi i Omegnen, hvor den oprindelig har været opreist. Indskriften lyder paa dansk saaledes: „Tofa lod gjøre Høien, Mistivis Datter, efter sin Moder; (hun var) Harald Gormsens Kone.“ Harald Gormsen er upaatvibelig Harald Blaatand; en af hans Koner og rimeligviis den første, førend han blev Konge, har altsaa hedt Tofa (i en Rune-Kongerække i Ser. ver. Dan. I pag. 20 kaldes hans Dronning Thora), og været en Datter af Mistivi, rimeligviis en obetritisk Fyrste.

Boerladegaard

By hed oprindelig Bor, den var Ladegaard til Bor Kloster; dette skal have været det ældste i Landet, skjøndt dets Stiftelsestid er ubekjendt. Om dets Historie vides Lidet eller Intet. Navnet skrives ogsaa Dre Kloster. Det havde en smuk Beliggenhed ved den store Mos-Sø, omgivet af Skov. Ruiner af Klosteret omtales i Danske Atlas ved Bor Klosters Mølle, som har bevaret Navnet.

Vær Kirke,

der sikkerligen tidligere har været hvælvet, er indvendig rigt udstyret. I det i Taarnet værende Begravelsescapel staae Storkantsler Griffenfelds, hans Svigersøn, Baron Krag og Frue Charlotte Amalie Griffenfelds Kister og i en underjordisk Begravelse hviler Griffenfelds Hustru, Fru Cathrine Ransen samt flere af den Krag'ske Familie.

Under Prædikestolen findes i Muren en Mindetable over Folmer Rosenkrands og Hustru Margrethe Gyldenstjerne, der have eiet Steensballegaard.

Rask

Hovedgaard tilhørte i Slutningen af det 16de Aarhundrede Lehnsmanden paa Skanderborg Claus Glambeck og Frue Birgitte Rosenfrands, der skal have bygget Gaarden. Claus Glambeck døde 1591. Deres Lig hvile i Hvirring Kirke. Datteren, Sophie Glambeck, blev gift med Mogens Pag. Deres Søn, Christoffer Pag, der ogsaa arvede Steensballegaard, blev 1651 snigmyrdet (Rudt) paa selve Gaarden af en Student. Major Lassen, der nævnes i D. Atl., opførte baade en ny Borggaard og Ladegaard. Cancelliraad Hans Marcussen og hans Stedson, Cancelliraad Ammihsoll vare senere Eiere. Den nuværende Eier er S. Christiansen.

Orumgaard,

syd for Horsens, tilhørte i det 17de Aarhundrede Familien Bille, nemlig Henrik Bille til Billeskov i Fyen, der døde 1655; hans Søn Knud Bille og dennes Søn Agel Bille. Knud Bille var tre Gange gift, med Sophie Amalie Daa, med Mette Gyldenstjerne og med Sophie Seefeldt. Til 1743 eiedes Gaarden af Capitain Frederik Trolle. Den nuværende Eier er Lieutenant Edardt, Ridder af Dannebrog, Formand for Veile Amts Landbosforening.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
RESEARCH REPORT NO. 1000

BY
J. H. GOLDSTEIN AND
R. F. FIESER

ABSTRACT

The infrared spectra of the following compounds have been recorded and the absorption bands assigned to the various groups present in the molecules. The assignments are based on the characteristic frequencies of the groups and on the results of previous work on similar compounds. The following table gives the characteristic frequencies of the groups present in the molecules.

CHARACTERISTIC FREQUENCIES

The following table gives the characteristic frequencies of the groups present in the molecules. The frequencies are given in cm⁻¹.

Group	Frequency (cm ⁻¹)
C-H stretching	2850-3000
O-H stretching	3200-3600
C=O stretching	1650-1800
C=C stretching	1600-1680
C-O stretching	1000-1300
C-N stretching	1000-1300
C-H bending	1300-3000
O-H bending	1300-1600
C=O bending	600-1400
C=C bending	600-1600
C-O bending	600-1400
C-N bending	600-1400

RECEIVED AT THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
MAY 15 1954

- Mae**, Otto, Cand. jur., Godsforvalter for Boller og Møgestjær,
 Smedegade 326.
- Masted**, J. P., Fugholm, 213.
- Abel**, C. F., Barbeer og Musikk lærer, Gaulgade 431.
- Abildgaard**, H., Enke efter Kjøbmand, Smedegade 312.
- Frijs, Kjøbmand, Bopæl Smedegade 311.
 Firma: Brødrene Abildgaard, Manufacturhandel, Fabrik af
 Bomulds Manufacturvarer samt Herreequiperings-Forening,
 Smedegade 312.
- Abrahamsen**, Jørg., Bæver, Spedalsø 722.
- Aggerbeck**, C. F., Sæbe- og Parfumefabrik, Detailudsalg Sme-
 degade 315.
- P., Manufacturforening, Smedegade 319.
- Ahlberg**, N. J., Modelsnedker, Grønnegade 505.
- Ahlmann**, J. H., Slipper, træffes hos Mad. Mikkelsen, Havnen 621.
- Enke efter Reebstager, Søndenaastrom 48.
- Sømand, Borggade 4.
- Albeck**, Kunstdreier og Mechanicus, Smedegade 493 B.
- Smaahandler, Vestergade 741.
- Albertsen**, Claus, Roerkarl ved Toldbæsenet, Nagade 163.
- Alexandersen**, P., Maler, Fabrik af Kullegardiner og Persien-
 ner, Smedegade 337 C.
- Alrøes** Enke, Rattesund 326.
- Alm**, Enke efter Kastjetmager, Asylmoder, Borgergade 450—51.
- Ammundsen**, J. H., Reebstager, Smedegade 499.
- N., do., Hospitalsgade 40.
- Amtsskriver**, Chr., Muursvend, Spedalsø 607.
- Ancher sen**, C., Uhrmager, Thonbogade 82.
- L., Fransk-Vast., sammesteds.
- Enke efter Møllebygger, Rørregade 252.
- Ander sen**, A. Snedker, Fugholm 192.
- A., Arbm., Rattesund 513.
- A., Kammerraad, Particulier, Amaliegade 696.
- A., Kurbemager, Smedegade 344.

- Ander sen, A. B., Stomager, Grønnegade 287.
- A. B., Bogbinder, Boghandler, Leiebibliothek, Smedegade 352.
  - B., Stomager, Grønnegade 287.
  - C., Particulier, Nørretorv 693.
  - C., Opfyndbetjent ved Straffeanst., Vestergade 718.
  - Chr., Postbud ved Straffeanst., Nørrebro 522.
  - Chr., Muursvend, Frederiksgade 559.
  - Chr., Enke, Kjødudsalg, Fugholm 207.
  - C. L., Høker, Borggade 460.
  - David, Sømand, Nagade 187 B.
  - E. W., Møllekudst, Frederiksgade 617 B.
  - F. C., Kæbslager, Smedegade 341.
  - H., Enke efter Bærtshuusholder, Raadhuusgade 145.
  - H., Bødker, Skolegade 390.
  - H., Tømmersvend, Østergade 575.
  - H., do., Stephansgade 554.
  - H., Arbeidsmand, Nagade 187 B.
  - H. C., Bogbinder, Hestedamsgade 67.
  - H. P., Muursvend, Fugholm 194.
  - J., Maler, Sønderbro 52.
  - Jacob, Kæbslager, Rildegade 359.
  - Jens, Arbeidsmand, Vestergade 741.
  - Jens, do., Engveien 604.
  - Jens, Tømmersvend, Spedalsø 623.
  - Jens, Muursvend, Frederiksgade 690.
  - Jesper, Arbeidsmand, Frederiksgade 669.
  - Joh. Fr., Enke efter Snedkersvend, Grønnegade 290.
  - Jørg., Brolægger, Thonbogade 85—86.
  - K., Harmonikahandler, Melketorvet 270—71.
  - Kresten, Lærer ved Fristolen, Nørregade 386 B.
  - L., Enke est. Træhandl., Grønnegade 296.
  - L. P., Uhrmager, Raadhuusgade 139.
  - L., Aftægtsmand, Alleegade 546.
  - Mogens, Kulhandler, Amaliegade 697.
  - Morten, Arbeidsmand, Nørregade 394.
  - N., Kjøbmand, Firma: N. Andersen & Co., Product- og Kul-Forretninger en gros, Agent for et Hamb. Bremer Assurancecompagni, Søndergade 25.
  - N., Steenhugger, Hestedamsgade 471.
  - N., Arbeidsmand, Rattesund 429.
  - N., (Bang) Gadefjører, Alleegade 565.
  - N., Tømmersvend, Grønland 148.
  - N., Muursvend, Spedalsø 626.
  - N., Tømmersvend, Frederiksgade 669.

Anderfen, N., Møllersvend (Veirmøllens Udsalg) Frederiksgade 660.

— N. G., Møller, Smedegade 338.

— D., Spisemester paa Straffeanstalten, boer sammesteds.

— Ole, Gadekjører, Alleegade 546.

— Ole, Fister, Grønland 768.

— P., Former, Engveien 631.

— P., Arbeidsmand, Smedegade 344.

— Ped., do., Frederiksgade. (Intet Huusnummer.)

— Poul, Kjøbmand, Alleegade 546.

— P. G., Enke, Brødudsalg, Grønland 91.

— Rasmus, Bærtshuusholder, Hospitalsgade 38.

— Søren, Klodsemager, Grønnegade 293—94.

— Søren, Arbeidsmand, Smedegade 499.

— Søren, do., Horsens Markt (Kørrøhus) 526.

— S. H., DM., Kjøbmand, Vinhandler, Firma: Kjeld Kjeldsen, Søndergade 126.

— Th., Arbeidsmand, Frederiksgade 669.

— Enke efter Smedler, Grønland 570.

Andtjer, A. A., Farver, Søndergade 116.

Andreasen, A. M., Stomager, Smedegade 344.

— Fransf Badst sammesteds.

— P. S., Kjøbmand og Brændeviinsbrænder, Smedegade 495.

Andresen, Chr., Brygger, Nørregade 250.

— Erich, Arbmd., Alleegade 531.

— Jens, Enke est. Høker, Kildegade 357.

— L. P., do., Alleegade 540.

— P., Arbeidsmand, Østergade 579.

Anderstov, Enke est. Skipper, Søndenaastrom 474—75.

*Apotheket, Søndergade 32.

*Arbejdsanstalten (see Fattiggaarden).

Arnzen, B. P., Handelsboghholder, Søndergade 121.

— Enke est. Pastor, Particuliere, Alleegade 540.

Asmusen, J., Glarmester, Smedegade 339.

— L., do., Farvergade 692.

Aspelund, G., Sadelmager, Smedegade 367.

* — Marie, Jordemoder, sammesteds.

Asfendrup, Enke efter Bagtmest., Marschandiser, Rattesund 405.

Asfersen, P., Arbeidsmand, Borggade 445.

*Assurance-Contoirer: see N. Andersen & Co., N. Borch, Horn, Jesen, J. Mathiasen, P. Petersen, L. Weiss, M. With.

*Asylet for Smaa børn, Borggade 450—51.

* — for gamle Borgere og deres Enker, Kildegade.

Attrup, J., DM., Toldassistent, Rattesund 418.

Auning, Jørg., Gadekjører og Lysestøber, Alleegade 527.

- Baadh**, Eduard, Catechet og første Lærer ved Borgerstolen,
 Skolegade 765.
- Baadsgaard**, J. J., Fæstemand, Billeteur, Skriver i Indqvarte-
 rings-Commissionen, Kirkekasjerer, Lægdsmand for 74de
 Lægd, Hospitalsgade 44.
- Bach**, Chr. Fabrikarbeider, Alleegade 591.
- Bache**, Jac., Rbm., Urtekr., Product- og Tommerh., Hestedamsg. 62.
- J. J., do., sammesteds.
- Enkemadame, sammesteds.
- Th. A., Maler, Søndergade 34.
- Th., Modehandlerinde, Torvet 433.
- Bager**, L., Snedkersvend, Nørregade 399.
- Bagger**, Enke efter Pastor, Alleegade 530.
- S. J., Arbeidsmand, Nørrebro 670.
- Bakke**, P., Stomager, Thonbogade 95.
- Balle**, E., Enke efter Pastor, Alleegade 574.
- Ballin**, J., Reebslager, Hospitalsgade 44.
- Bang**, A., Enke efter Vinhandler, Søndergade 36.
- J., Sognepræst, Søndergade 128.
- J. Th., Enke efter Kjøbmand, Urtekram-, Korn- og Tom-
 merhandel, Søndergade 28.
- N., Gadefjører, see Andersen.
- Bank**, J. J., Arbeidsmand, Sønderbro 688.
- *Bank-Contoiret, Søndergade 17.
- Bay**, N. H., forhenv. Skibscapitain, Particulier, Amaliegade 695.
- Bayer**, Fr., Kjøbmand og Commissionair, Alleegade 590.
- Bech**, Enke efter Sygeoeconom, Nagade 191.
- E., frasesp. Kone, Beværtning, Grønland 570.
- J., Particulier, Smedegade 489—90.
- Knud, Skipper, Havnealleen 598.
- P., Arbeidsmand, Grønland 659.
- J. J., Sandgraver, Nagade 164.
- Jørg., Enke, Amaliegade 656.
- Wilh., Mægler, Firma: „Jens Andreas Jensens Efterføl-
 ger“, Nagade 187 B.
- W., Portner ved Strasseanstalten, boer sammesteds.
- Becker**, Frøkenene, Lærerinder, Alleegade 600.
- H. P., Musikus, Nørregade 387.
- Emma, Modehandlerinde, sammesteds.
- *Bedemanden, see Ulrichsen.
- Beenfeldt**, A. T., (Hansen), Muursvend, Hestedamsgade 471.
- Beloffschy**, C., Glarmester, Hestedamsgade 81 A.
- D., do., sammesteds.

- Beloffschy, Ns., Enke est. Stomg., Hospitals-Stuefene, Hospitalsgade.
- Bendixen, Joh., Arbeidsmand, Rattesund 407.
- Bendsen, Jørg., Enke efter Sandgraver, Grønland 148.
- P., Enke efter Stomager, Thonbogade 82.
- Søren, Arbeidsmand, Grønland 537.
- Benzen, H. W., Lærer ved Friskolen, Alleegade 749.
- S. N., Particulier, Alleegade 529.
- Enke efter Skipper, Nagade 185.
- P., Arbeidsmand, Østergade 580.
- Berg, A. T., Skræder, Magasin for Herreflæder, Søndergade 240.
- Franz, Urtekram- og Delikatess-Handel, sammesteds.
- H. C. T., Slagter, Nagade 665.
- Bergmann, C. A., Stomager, Nørretorb 700.
- Bernhardt, Jomfruene, Raadhuusgade 145.
- Bernth, Enke efter Statsraad, Particuliere, Søndergade 127.
- Berthelsen, Andr., Kulhandler, ved Carolinelund 772.
- N., Arbeidsmand, Skolegade 644.
- Sør., Tømmersv., Fugholm 199.
- Madam, Alleegade 529.
- Enke efter Stomager, Smedegade 343.
- Best, P. H., Skræder, Herre-Equiperingsforretning, Nagade 217.
- Betal, H. Bundtmager og Kastjetmager, Smedegade 369.
- H. N., Snedker, Smedegade 503.
- Enke efter Stomager, Nørretorb, 700.
- Bigum, N., Bærtshuusholder og Høker, Nørregade 258.
- Birch, J., Prof., R., Rector ved den lærde Skole, Latinsskolen Amaliegade 661.
- Birnbaum, N. C., Tømmere, Grønland 663.
- Bisgaard, A., Gorm, see Gorm.
- J. C., Guld- og Solvarbejder, Søndergade 37.
- Bisted, W., Adjunct ved den lærde Skole, Nagade 187 B.
- Bjerre, H. J., Comm.-Bygningsinsp., Muurmester, Borggade 449.
- M. D., Farver ved Strasseanstalten, Nørrebro 549.
- P. J., Smed, Alleegade 566.
- Bjerregaard, J., Sygehuusoeconom, Sygehuset i Rildegade 711.
- H. J., Procurator, Søndergade 128.
- Bjørn, O. P., Kleinsmed, Smedegade 330.
- *Black, A., Justitsraad, Districts-Physicus, Havnealleen 798.
- Blaumøller, frasepareret Kone, Grønland 150 B.
- Blichfeldt, G., Sadelmager, Smedegade 334.
- Enke efter Proprt., Alleegade 624.
- Bloch, Andr., H., Maskinarbejder, Vestergade 777.
- H., Photograph, Nørregade 377.

- Blod, B., Sømmand, Nørregade 257.
 — Jørg., Enke efter Sømmand, Grønland 154.
 Blume, F., Somsmed, Smedegade 337 A.
 Blumer, Jac., Kjøbmand, Gaulgade 232.
 — Sam., do., Søndergade 20.
 Bodum, R. P., Kæbslager, Nygade 731.
 Boesen, Andr., Lømmestester, Nørretorv 732.
 *Boed, Kammerraad, practiserende Læge, Hestedamsgade 471.
 Bobin, C. G., Steenhugger, Strandgade 812.
 *Bogtrykkerier, see Fogh og Jørgensen.
 Boldt, C., Frøken, Particuliere, Søndergade 23.
 Borch, N., Procurator, Agent for „Nye danske Brandforsikringselskab“ i Kjøbenhavn, Sønderbro 627.
 Bording, Enke efter Guldsmed, Nørregade 395.
 Borg, H. C., Enke est. Skipper, Damsstrædershyning, Borggade 455.
 — Jørg., Skipper, Agade 186.
 — Ths., Skipper, Agade 174.
 — Jomfru, Modepnynt, sammesteds.
 *Borgmester=Contoiret er paa Raadhuset.
 Bornemann, J. C., Kleinsmed, Thonbogade 90.
 Borup, Enke efter Hattemager, Allegade 576.
 Braem, C. L., Skomager, Melketorvet 300.
 *„Brage“, Dampskibet, see Olesen.
 Bram, C. P. L., Musikus, Borgergade 468.
 *Brandcapitainen, Føsing, Havnealleen 632.
 *Brand=Contoiret, sammesteds.
 *Branddirecteuren for Standerborg Amt, see Jesen.
 Brandstrup, A. N., Sygebetjent ved Strasseanstalten, boer sammesteds.
 Brandt, Andr., Kobbersmed, Østergade.
 — C., Pottemager, Nørrebro 703.
 — H., do., Thonbogade 85--86.
 — H., Slagter, Hestedamsgade 66.
 — H. H., Kjøbmand, Urtekram- og Kornhandel, Brændeviinsbrænderi, Agade 13 B.
 — Enke, Badst, Smedegade 337 A.
 — L. P., Skomagersvend, Frederiksgade 667.
 — M., Handskemager, Grønland 157.
 — Mich., G., Restaurateur og Vinhandel, Nørregade 265.
 — N., Kobbersmed, Smedegade 344.
 Brehm, G., Kobbersmed, Smedegade 499.
 Breinholm, Enke efter Gartner, Skole for Smaa børn, Agade 191.
 Brillo, J. H., Maskinarbejder, Havnealleen 686.
 Brind, J., Kammager, Thonbogade 88.

- Broe, Andr. J., Arbmd., Alleegade 528.
 — G., Enke efter Kjobmand, Alleegade 624.
 — H., Enke efter do., Grønnegade 292.
 — Enke efter Organist, Høkeri, Fugholm 193.
 — R. P., Snedker, Nildegade 361.
 — S. R., Snedker, Alleegade 546.
 — W., Modehandlerinde, Grønland 659.
 — Enke efter Former, Møllegade 770 B.
- Brodersen, F. A., Kleinsmed, Smedegade 497.
 — Hendr., Skibstømmerer, Kirkegade 168 C.
 — R., Politibetjent, Farbergade 680.
- Broust, Enke efter Bagmester, Grønnegade 290.
 — Enke efter Snedker, Frederiksgade 640.
- Bruun, C. A., Kjobmand, Agent for J. Ovens Sonner i Kjøbenhavn, Gaulgade 432.
 — C. F., Adjunct ved den lærde Skole, Søndergade 36.
 — Charlotte, Institutbestyrerinde, Nørregade 264.
 — & Jørgensen, Urtekram- og Delicatesse-Handel, Gaulgade 432.
- Brøchner, C., Frøken, Particuliere, Nørregade 383.
 — C. C., Stomager, Raadhussgade 134.
 — F. E., Tobak- og Cigar-Handel, Graven 105.
 — R. G., Kunstdreier, sammesteds.
- Brønning, C. P., Naalemager, Grønnegade 298.
- Brøns, J. H., Muurmester, Frugt- og Grønthandel, Fugholm 199.
- Brørup, Enke efter Stomager, Gaulgade 431.
 — H. M., Stomager, Hestedamsgade 79.
- Buemann, Enke efter Kleinsmed, Nørregade 398.
 — M. Urtekram- og Delicatesse-Handel, sammesteds.
- Buhl, C. C., Blikkenslager, Smedegade 325.
 — C. A., Bundtmager, Søndergade 30; efter Flyttedagen samme Gade 126.
 — S. H., Blikkenslager, Smedegade 325.
 — S., Modehandlerinde, sammesteds.
- Bune, Seb. P., Skibsrheder, Nagade 177.
- Busch, Enke efter Cancelliraad, Particuliere, Nørregade 256.
- Busk, J., Enke efter Røgter, Grønnegade 280.
 — W. L., Photograph, Borggade 8 B.
- Busk, C. M., Detailhandler, Vestergade 724.
- Büch, W., Conditør, Rippervig 245.
- Bülow, H. F., Reebflager, Smedegade 493.
- Bærensen, A. P., Bært i Haandværker- og Sangforeningen, Alleegade 614.
 * — L. A., Eier af „Hôtel Royal“, Nørregade 384.
 — R., Arbmd., Grønland 146.

- Bøghalle, C. C., Conditør, Amaliegade 510.
 — N. O. G., Værtshuusholder, Melketorvet 270—71.
 — N. P., do. og Cigarfabrikant, Torvet 241.
 Bøggild, D. H., Overlærer v. d. l. Skole, Havnealleen 633.
 Bøgh, G. J., Handelsgartner, Sundveien 639.
 — Udsalg, Nørregade 391.
 Bønnelyde, H., Arbeidsmand, Raadhuusgade 132.
 — M., Enkes Tobaksfabrik, Søndergade 26.
 Børgesen, B., Overkrigscommisf., Telegraphbest., Stempelpapirforvalt., Telegraphstationen Aliegade 601.
 *Børneasylet, see Asylet.
 Bøstrup, C., Kudst, Havnealleen 613.
 Böttger, N., Fisker, Grønland 767.

- C**arljen, Enke efter Skipper, Værtshuusholder, Sønderbro 708.
 *Caroline-Amalielund med Pavillon, øst for Byen, Veien ud ad Rattesundsgaden.
 Carstensen, C., Garver og Stomager, Hestedamsgade 70—71.
 Caspersen, H. C., Muursvend, Farvergade 805.
 — H. F., Stomager, Smedegade 338.
 *Caserne, Søndergade 15. Caserne samt Ridehuus med Ridebane og en saakaldet Fægtesal tilhører Staten og sorterer under Fortificationen i Fredericia; Tilsynsmand hermed er Hr. Brandcapitain Andr. Fussing.
 Chabert, Richard Waldemar de, Oberst, Bataillons-Commandeur, Ridder af Dbge., Nørregade 256.
 Challet, Aug., Tommerer, Smedegade 477.
 Christens, P., Enke, Smaahandel, Rattesund 414.
 Christensen, Andr., Former, Bestergade 717.
 — Aug., Kjøbmand, Urtekram- og Producthandel, Brændeviinsbrænderi, Nørrebro 796.
 — A. C., Arbeidsmand, Fugholm 199.
 — A., Hørsvinger, Nørregade 398.
 — Chr., Enke efter Steenhugger, Bestergade 737.
 — Chr., Slagter, Grønland 509 A.
 — Chr., Enke efter Skorstensfeier, Nagade 224.
 — Chr., Arbeidsmand, Spedalsø.
 — Chr., do., Frederiksgade 715.
 — C. C., & Co., Kjøbmd., Urtekram- & Delikatessehandel, Torvet 437 A.
 — H., Skræder, Badstuegyde 184.
 — H., Bægter, Sønderbro, 687.

- Christensen, H., Enke efter Snekter, Nørrebro 699.
- H., Gadeljøer, Nørregade 397.
  - H. J., Skræder, Magasin for Herreeqviperingsgjenstande, Søndergade 82.
  - J., Bærtshuusholder, Fugholm 192.
  - J., Muurmester, Østergade 581—82.
  - J., Bærtshuusholder, Smedegade 335.
  - J., Arbeidsmand, Østergade 580.
  - J., Møllebygger og Tommermester, Alleegade 601.
  - J., Sømand, Nagade 291.
  - J. G., Opsynsbetjent ved Straffeanstalten, Vestergade 705.
  - J., Bødkersvend, Rattesund 414.
  - J. J., Skomager, Smedegade 375.
  - J. P., Arbeidsmand, Alleegade 536.
  - J. P., do., Grønland 150 C.
  - J., Jørg., do., Thonbogade 90.
  - Jørg., do., Møllegade 594.
  - Laurz, do., Strandgade 812.
  - L. Skræder, Frugt- og Grønthandl., Fugholm 201.
  - Lars, Øltapper, Nørrebro 643.
  - L. H. G., Sadelmager, Smedegade 302.
  - M., DM., Bærtshuusholder, Smedegade 497.
  - M., Enke efter Kjøbmand, Kjøbmandshandel, Alleegade 521.
  - Mikkil, Kornmaaler, Grønland 150 C.
  - Morten, Arbeidsmand, Frederiksgade 584.
  - M. Bærtshuusholder, Søndergade 121.
  - M. M., Vægter, Rattesund 518.
  - N., Gartner, Amaliegade 510.
  - N., Smed, Nørrebro 699.
  - N., Arbeidsmand, Grønland 154.
  - N. G., do., Smedegade 356.
  - N. P., Smedesvend, Nørregade 232.
  - N. P., Nattevagt ved Straffeanst., Rygade 753.
  - O., Bært i Carolinelund.
  - O. G., Opsynsbetjent ved Straffeanst., Møllegade 770 B.
  - P., Tommersvend, Spedalsø 623.
  - P., Slagter, Torvet 241 B.
  - P., Muursvend, Smedegade 500—1.
  - P., Spinder hos Grome & Goldschmidt, Alleegade 527.
  - P., Muurmester, Beringsgade 754—55.
  - P., Tommersvend, Spedalsø 690.
  - Poul, Farvergade 814.
  - P. S., Slagter, Strandgade 812.
  - R., Arbeidsmand, Smedegade 493.

- Christensen, S., Kjøbmd., Urtekr.= og Kornhandel, Sønderbro 636.
 — S., Kjøbmand og Tobakspinder, Altegade 520.
 — Sor., Brænderibestyrer, Smedegade 344.
 — Sor., Arbeidsmand, Nagade 224.
 — Th., do., Nørregade 232.
 — Th., do., Nygade 753.
- Christiansen, Enke efter Skomager, Melketorvet 272.
 — A., Skipper, bag Toldkammeret 162.
 — B., Tømmerer, Borggade 3.
 — H. P., Arbeidsmand, Spedalsø 561.
 — Mort., Arbeidsmand, Havnealleen 632.
 — O., do., Spedalsø 623.
 — P., DM., do., Grønland 733.
 — P. G., do., Vestergade 741.
 — P. J., Skipper, Amaliegade 797.
 — R., Arbeidsmand, Nygade 707.
 — R. B., Stræder, Magasin for Herreflæder, Borggade 443.
- Christgau, G., Strædersvend, Hestedamsgade 471.
- Christoffersen, C. G., Arbeidsmand, Smedegade 314.
 — Christoffer, Avlsbruger, Nørregade 392.
 — H., Tømmerer, Thonbogade 87.
 — N., Tjenestekarl, Smedegade 314.
 — P., Arbeidsmand, Rattesund 407.
- * Christrup, Chr., Lieut., DM., p. t. Stadsmusikus, Alteg. 576.
- * Classe-Lotteri-Collectioner, see M. A. Cohn og E. F. Wolder.
- Claudi, J. G., Slagter, Torvet 11.
 — J. B. W., Arbeidsmand, Stephansgade 552.
- Clausen, G., Lieut., Toldassistent, Nørregade 254.
 — H. F., Snedker, Rattesund 419.
 — J., Dreier, Grønnegade 292.
 — J., Civil-Ingenieur, Nørregade 395.
 — O., Maler, Farvergade 692.
 — R., Sømmand (Tjæremand), Nagade 168.
 — S., Eier af Saltshyderiet, boer sammesteds (forhen Høyers Tømmerplads paa Grønland).
- Clemmensen, J., Smed, Strandgade 812.
- Cohn, J. B., Kjøbmand, Particulier, Smedegade 344.
 — J., Bager og Conditør, Smedegade 345.
 — M., Handskevadsteri, Auktionsholder m. m., Nagade 173.
- * — M. A., Kjøbmand, Classe-Lotteri-Collecteur, Kartefabrik under Firma: M. A. Cohn & Co., Smedegade 314.
 — S. J., Bomuldsvæver, Lysestøberi, Smedegade 311 B.
- Conradsen, G., Enke efter Sadelmager, Smedegade 320.
- Cramer, L. J., Stræder og Kaffjetmager, Smedegade 354.

- * **Crome, A. P. F.**, Kjøbmand, Consul for det nordlybste Forbund, Medinteressent i Firmaet: Crome & Goldschmidt, Søndergade 26.
- Crone, A.**, Skomager, Hospitalsgade 45 A.
- **C. H.**, do., Melletorvet 272.
  - **J.**, Kammerraad, Particulier, Alseegade 574.
  - Enke efter Ritmester, Particuliere, Torvet 13.
- Dabelsteen, C.**, Enke, Modestynt, Borggade 467.
- Dahl, Anna**, do., Smedegade 317.
- **L. P.**, Brolægger, Frederiksgade 666.
  - **P.**, Skomager, Rattesund 423.
  - **R.**, Slagter, Nørretorv 524.
- Dalsen**, Enke efter Guldsmed, Borggade 3.
- Dalbø, S. R.**, Muursvend, Møllegade 793.
- **R. P.**, Gadefjorer, Hestedamsgade 64.
- Dam, Albert S.**, Snedker, Smedegade 370.
- **Chr.**, Sadelmager, Spedalsø 690.
  - **Chr.**, Snedkersvend, Møllegade 793.
  - **Franz**, Snedker, Smedegade 337.
  - **Jørg.**, Arbeidsmand, Spedalsø 561.
- * **Dampskibene**, see „Brage“, „Ornen“ og „Tids-Vanden“
- * **Dampskibsexpeditionerne**, see Finckh, Olesen og Wang.
- Danberg, J.**, Snedker, Lieut. ved Brandcorpsset, Meubelmagasin, Hestedamsgade 45.
- Daniels, W.**, Bager og Conditor, Hestedamsgade 64.
- Danielsen, L.**, Høler, Fugholm 200.
- **R.**, Enke, Grønland 150.
  - **R.**, Enke efter Gæstgiver, Søndergade 31.
- Dau**, Garversvend, Hestedamsgade 64.
- Sammes frastillede Kone, Alseegade 548.
- Daugaard, C.**, Arbeidsmand, Østergade 579.
- **J.**, Dagvognsbefordrer, Rattesund 520.
  - Enke, Rattesund 525.
- Dehs**, Enke efter Cigarmager, Modestynt, Borggade 9.
- Denneke, C. F.**, Somsmed, Smedegade 343.
- Deppe, G.**, Kjøbmand, Vestergade 776.
- * **Dessau, S.**, Mægler, Søndergade 122.
- Diderik, Froben**, Uds. af Gartner Bøghs Producter, Nørregade 390.
- Dideriksen, D. C.**, Toldassistent, Havnen 727.
- Diget, C.**, Enke efter Arbeidsmand, Borggade 467.
- Djorup, Sør.**, Arbeidsmand, Alseegade 529.

- Dolberg, Joh., Kjøbmand, Hospitalsgade 38.
 — Kirstine, Modehandlerinde, sammesteds.
 Dollerup, J. J., Tømmersvend, Beringsgade 754—55.
 Dragsted, N., Skomager, Smedegade 353.
 — Enke, Rildegade 365 A.
 Drewsen, C., Frøken, Skole for Smaa børn, Torvet 240 B.
 *Droscheholdere, see Hansen, Mortensen, Laursen, Rjer, Klakring.
 Dyhrkoop, H. C., Tømmersvend, Nørrebro 703.
 — J. C., Arbeidsmand, Skolegade 644.
 Dührkoop, I. D., Bestyrer paa Veirmøllen, Smedegade 325 H.
 Dyreby, Jes. A., Dreier og Graveur, Melketorvet 273.
 *Dyrlæger, see Hansen, Jensen og Nielsen.
 Düscher, C., Brolægger, Østergade 577—78.
 Dændler, M., Blikkenslager, Borgergade 5.
 Døders, J., Efterfølger, Kjøbmand, Jsentram- og Galanterihandel, see Hoffory, Smedegade 307.

- G**bbesen, B. Arbeidsmand, Grønland 148.
 — P., do., Sønderbro 688.
 — N., do., Fugholm 194.
 Eckardt, A., Naalemagermester, Smedegade 528.
 Edelmann, J. G., Snedker, Raadhuusgade 130.
 — Enke efter Skorstensfeier, Nørregade 388.
 Eggertsen, J. B., Kjøbmand, Urtekram-, Product- og Tømmerhandel, Nørrebro 693.
 — Enke efter Forpagter, Torvet 15 B.
 Eiller, J. W. H., Skomager, Borggade 4.
 Ekeroth, C. E. C., Overlærer v. d. l. Skole, Amaliegade 696.
 Elefsen, G., Smaahandel,
 Emborg, A., Skibstømrer, Raadhuusgade 229.
 — Carl, do., Grønland 767.
 Enemark, P. M., Commissionair, Søndergade 29.
 Enevoldsen, J., Skibstømrer, Kattesund 513.
 — Joh., Muursvend, Beringsgade 637.
 — Mikkel, Arbeidsmand, do., 658.
 — Ped., Høker, Frederiksgade 648.
 — Enke efter Høker, Kattesund 413.
 Erichsen, A., Bager, Nagade 191.
 — C., Tømfru, syer Parapluier og Parasoller, Nørregade 397.
 — C., Sadelmager, Sønderbro 757.
 — H. J., Bøssjemager, bag Toldkammeret 162.
 — Joh., Slagter, Frederiksgade 559.

- Erichsen, Joh., Arbeidsmand, Søndenaastrom 146.
 — L., Slagter, Frederiksgade 559.
 — N., DM., Forvalter paa Evangsarbejdsanst., Boer Sammesteds.
 — N., Arbeidsmand, Beringsgade 600.
 — P., Skipper, Nagade 164.
 — S., Handskemager og Fællbereder, Smedegade 310 A.
 — W. F., Sadelmager, Smedegade 434.
 — Z., Snedker, Raadhussgade 144.
 Esbensen, Sor., Opsynsbetjent ved Straffeanst., Østengen 604.
 Eskildsen, A. P., Bæversvend, Alleegade 602.
 — E., Arbeidsmand, Rattesund 415—16.
 — O., Arbeidsmand, Nagade 222.
 Esfen, H. von, Kjobmand, Commissions- og Agenturforretninger,
 Nørregade 253.

- Faber, J. C., Capellan, Søndergade 125.
 — N. W., Hospitalsforstander for Høstved Hospital, Havne-
 alleen 633.
 Fabricius, Theod., Kjobmand, Urtekramhandel, Nørrebro 535.
 Fahnøe, J. P., do., Agenturforretning, Søndergade 329.
 — J., Mad., Marschandiserforret., Stephansgade 556.
 Falentam, Enke efter Skræder, Skrædersyning, Nørregade 533.
 Falkenberg, Enke efter Ritmester, Particuliere, Nørregade 376.
 *Fattiggården, see Rosenstand.
 Fausing, J. G., Oljehandler, Nørregade 250.
 Feddersen, M., Seil-, Flag- og Compasmager, Udgang af Loug-
 værk og Reeb samt Seildug m. m., Havnen 72.
 Federspiel, F., Kjobmand, Procurist for Firmaet: J. Th. Bang,
 Søndergade 28.
 — M. C., Enke efter Toldbetj., Modehandlerinde, Hospitals-
 gade 45 A.
 Feldborg, Enke efter Bægter, Kirkegyden 169.
 Fespermann, J., Bæver, Smedegade 493.
 *Finély, J. H. E., Kjobmand, Agent for Dampskibet „Ornen“,
 Nagade 168 A.
 Fischer, And., Snedker, Nørregade 396.
 — A. M., Jomfru, Røgebugning, Borggade 446.
 — C. C., Kjobmand, Papiir- og Tapethandel, Hønmølle samt
 grøn Oliesæbe- og Papiirposefabrik, Søndergade 81 B.
 — C. G., Enke efter Skomager, Thonbogade 85—86.
 — C. U., Østergade 735.
 — C. L. Karethmager, Søndergade 34.

- Fischer, H. Th., Snedker, Nørregade 259.
 — J. S., Muursvend, Amaliegade 665.
 — M., Snedker, Meubelmagasin, Smedegade 371.
 — Marie, Modehandlerinde, Rippervig 242.
 — N., Skrivelærer, Farbergade 692.
 — N. G., Stibscapitain, Fører af Bugseerdampskibet „Horsja“, Amaliegade 695.
 — N. G., Farver, Smedegade 327.
 — P., Snedker, Nørregade 396.
 — P. M., Uhrmager, Udsalg af Symaskiner, Smedegade 370.
- Fledelius, C. N., Dreier, Hestedamsgade 75—76.
 — C. F., Skomager, Rattesund 405.
 — H. C., do., Graven 106.
- Flensborg, F. F., Maler, Smedegade 320.
 — Enke efter Toldbetjent, Nørregade 264.
- * Flensborgs Enkebolig, stiftet af Cancelliraad Andr. Flensborg, Borgmester og Byfoged i Horsens, og hans Frue Anna Catharine Stephansdatter, for 8 Borgerenker, Nørregade.
- Fog, Chr., Kjøbmand, Urtekram-, Korn- og Tommerhandel, Commandeur for Redningscorpset, Smedegade 481.
 — Jørg., Kjøbmand, Nørrebro 750.
 — Enke efter Landmand, Thonbogade 96.
- Fogh, H., Bogtrykker, Red. af „Horsens Avis eller Standerborg Amtstidende“, Søndergade 117.
 — W. Fr. J., Overkellner hos Gæstgiver Jørgensen, Søndergade 104.
- * Foreninger: De danske Vaabenbrødre. Det borgerlige Asyl. Forstjønnesses-Selskabet. Haandværker- og Sangforeningen. Handels- og Industriforeningen. Horsens Landbrugsforening. Klubben Foreningen. Kiffelstytteforeningen. Liigkasseforeningen. Sygekasseforeningen. Velgjørenheds-Selskabet. Brød- og Brændsels-Selskabet.
- * Fotografher, see Photographer.
- Frand, Fr., Agent for J. C. Krügers Sæbe- og Parfumesabrik, Fabrik af Blankpærte, Amaliegade 696.
- Frandsen, W. H., Skomager, Nørregade 248.
 — Jens, Bægter, Grønland 509 A.
 — Joh., Smedesvend, Sønderbro 636.
- Frederiksen, A., Maskinarbejder, Amaliegade 696.
 — A., Skomager, Smedegade 308.
 — And., Opsynsbetjent ved Strasseanst., Frederiksgade 617 A.
 — Asmus Jørg., Tommersvend, Frederiksgade 583.
 — C., Arbeidsmand, Nygade 698.
 — Chr., Snedkersvend, Alleegade 590.

- Frederiksen, C. J., Klodsemager, Søndergade 36.
 — J., Bodkersvend, Nygade 707.
 — L., Muursvend, Alleegade 591.
 — N., Bærtshuusholder, Smedegade 496.
 * — P., Politibetjent, Fugholm 199.
 — P., Brygger, Alleegade 573.
 — Sor., Arbeidsmand, Smedegade 551.
 — Enke efter Bodker, Sjerste, Rattesund 399.
 — do. efter Smed, Nørrebro 699.
- Freiesleben, Enke efter Ritmester, Hospitalsgade 43.
- Fremming, do. efter Vinhandler, Vinhandel, Nørregade 260.
- Friis, H. C., Skomager, Smedegade 337.
 — Th., Skomager, Nørregade 233—34.
- Frisch, C. C., Jomfru, Manufacturforretning, Firma: C. Frischs
 Enke, Søndergade 35.
 — P., Maler, Sammesteds.
- * Friskolen, Alleegade 769.
- From, Fr., Farver, Smedegade 495.
- Frolund, H., Kjobmand, Manufacturhdl., Firma: Frolund &
 Wittrup, Smedegade 313.
- Funder, J. P., Tommersvend, Hestedamsgade 471.
- * Fussing, Andr., DM., Capitain og Chef for Brandcorpsel, Muur-
 mester, Havnealleen 632. Holder Brandcontoir sam-
 mesteds.
- A. M., Enke efter Muurmester, Particuliere, Alleegade 471.
 — Chr., Muurmester, Gasmester paa Gasværket 789.
 — Laura, Modehandlerinde, Alleegade 471.
- Fynboe, Enke, Grønland 150 B.
- * Fæstemands-Contoiret, Hospitalsgade 44. See Vaadsgaard
- * Gad, H. S., practiserende Læge, Nørregade 229.
- Gade, H., Bærlmester paa Strasseanstalten, boer sammesteds.
- Galthen, Enke efter Bærtshuusholder, Nørregade 391 B.
- Geertsen, Th., Restaurateur, Hestedamsgade 69.
 — Enke efter Kleinsmed, Kirkegyde 171.
- Ginnerup, A. L., Bodker, Smedegade 339.
 — M. L., Skomager, do. 500—1.
- Gippe, J. H., Stræder, Grønland 148 D.
- Gjærn, J. N., Pladsbetjent paa Jens Monbergs Tommerplads,
 Grønland 474—75.
- * Gjordemødre, see Jordemødre.

- Gjølbye, G. N., Kjøbmand, Korn- og Urtekramhandel, Nørregade 268.
- W. L., Kjøbmand, Urtekram-, Farve- og Steentoishandel, Nørregade 269.
- Gleerup, Photograph, Torvet 14 B.
- Glud, J. A., Kjøbmand, Urtekram- og Delicatessehandl., Melletorvet 270—71.
- D. A., Lærer ved Borger-skolen, Smedegade 311 B.
- Enke efter Farver, Smaahandel, Aliegade 418—19.
- Goldbeck, P., Sadelmager, Smedegade 499.
- Goldschmidt, M. A., Fabrikant af Possement- og Naalemagerarbejder, Klæde, Bomulds-, Lærreds- og Uldvarer m. m., Firma: Crome & Goldschmidt, Hestedamsgade 55. Detail-Udsalget af ovennævnte Fabricata er Søndergade 26.
- Gormsen, C., Kjøbmand, Manufacturhandel, Søndergade 81.
- Gottlieb, A., Bødker, Sønderbro 757.
- — A. F., Bærtshuusholder, Melletorvet 273.
- — C., Enke efter Slagter, Søndenaastrom 46.
- — H. C., Bager, Gaulgade 232 A.
- — J. C., Slagter, „Carlshaab“ udenfor Sønderbro 618.
- — J. S., Bogn- og Grovsmed, Søndenaastrom 47.
- — K. L., Farver, Nørrebro 535.
- Gorm, A., Kjøbmand, Urtekram- og Kornhandel, Smedegade 329.
- * Graveren ved Kirkegaardene, see Lassen.
- Gregersen, P., Bærtshuusholder, Torvet 240 B.
- Gronemann, C. F., Børstenbinder, Grønnegade 276.
- Groth, Jørg., Fisker, Grønland 158.
- Peter, do., Fugholm 205.
- Grumme, Aug., Kjøbmand, Urtekram-, Fabrikations-, Viin- og Malervarerhandel, Nørretorb 532. Efter Flyttedag Nørreg. 387.
- Grumstrup, C., Bærtshuusholder, Nørrebro 670.
- Grünwald, J. C., Viinhandel, Fabrik af mineralste Bande og Vimonader, Søndergade 25.
- Grøn, Jens, Snedker, Smedegade 347.
- K., do., do., 372.
- Gudmandsen, D., Kalkbrænder, Kalkovnen 526.
- N. P., Schachtmester, Tugthuusveien.
- Guldbrandsen, D., Smed, Nørregade 377.
- Chr., Steenhugger, Frederiksgade 617 B.
- Gundersen, P., Arbejdsmand, Grønland 161.
- W., Uhrmager, Udsalg af optiske og metereologiske Sager, Agent for Begravelsselskabet „Dania“, Graven 104.
- Gustavsen, Jac., Steenhugger, Spedalsø 622.
- Gutmann, Jac., Enke efter Garver, Søndenaastrom 507.

- Gydesen, Enke efter Arbeidsmand, Rattesund 401.
 — Jomfru, Stole for Smaabørn, sammesteds.
 Gylding, Frøkenene A og B., Particulieres, Borggade 439—41.
 — H., Enke efter Skipper, Nagade 171.
 — Ingeborg, Syerke, Nagade 226.
 — J., Enke efter Kjobmand, Particuliere, Sondergade 23.
 — J. C., Bager, Alleegade 558.
 — P. H., Kjobmand, Particulier, Nagade 187 B.
 — Sor., Tommerer, Borggade 420.
 Gynthelberg, Jomfruene T. og M., Damestræderster, Borgg. 454.
 Götsche, F., Enke efter Snedker, Smedegade 371.
 Gøtz, F. W., Muursvend, Rattesund 418.

- S**aas, J., Glarmester, Sondergade 36.
 Habenicht, Enke efter Former, Havnealleen 613.
 Halager, L. Jensen, Arbeidsmand, Engveien 604.
 — N., Gartner, Farvergade 748.
 Hald, Frøkenene, Particulieres, Torvet 13 B.
 Halvorsen, J. C., Bog-, Papiir-, Musik- og Kunsthandel, Sondergade 25.
 Hansen, A., Enke efter, Beværtning, Rattesund 413.
 — Andr., Arbeidsmand, Kirkegyde 171.
 — A. B., Kjobmand, Urtekr.- og Kornhandel, Hestledamsg. 66.
 — Carl, Smed, Østergade 557.
 — Carl, Arbeidsmand, Engveien 631.
 — Chr., Kjobmand Smedegade 484.
 — Chr., Arbeidsmand, Frederiksgade 691.
 — Chr., Enke efter Bodker, Grønnegade 289 AB.
 — C. A., Skomager, Farvergade 680.
 — C. P., Træstomand, Rattesund 430 B.
 — C. P., Arbeidsmand, Vestergade 753.
 — C., Steentrykker, Raadhussgade 144.
 — Erik, Arbeidsmand, Stephansgade 554.
 — F. C., Gjortler og Metalstøber, Gasfitter, Graven 268.
 — H., Muursvend, Frederiksgade 635.
 — H., Smedesvend, Engveien.
 — H., Arbeidsmand, Grønland 148.
 — H., Afsbruger, Alleegade 527.
 — H., Cigarfabrikør, do. 567.
 — H., Arbeidsmand, Vestergade 724.
 — H., do., Østergade 557.
 — H., Reebslager, Hospitalsgade 54.

- Hansen, H. C., Kjøbmand, Manuf.= og Fjerhandel, Magasin af Herreeqpiperingsgjenstande m. m. M., Torvet 437.
- H. C., Tømmersvend, Alleegade 592.
- H. C., Opsynsbetjent ved Straffeanstalten, Smedegade 340.
- H. J., Enke efter Skipper, Nagade 198.
- H. P., Skipper, Nagade 221.
- H. P., Tømmersvend, Farbergade 814.
- H. P., Arbeidsmand, Strandgade 620.
- H. P., Smedesvend, do. 729.
- H. P., Snedkersvend, Nygade 753.
- H. P., Gjørtler, Metalstøber og Gasfitter, Grønnegade 274.
- J., Arbeidsmand, Kirkegyden 171.
- J., Blegmand, Grønland 650.
- J., Snedker, do. 148.
- J., Strædersvend, Smedegade 356.
- J., Gadetjører, do. 338.
- J., Arbeidsmand, Rildegade 362.
- J., Gartner, Stephansgade 552.
- J., Kjøbmand, Urtekram- og Kornhandel, Smedegade 311.
- J., Bager, Hjørnet af Smedegade og Mestetorvet 301.
- J., Skræder, Borggade 445.
- J., Skipper, do. 4.
- J., Arbeidsmand, do. 438.
- J., do., Spedalsø 626.
- Johanne, Damestræderste, Farbergade 681.
- Julius, Garver, Vestergade 730.
- Jørg., Sandgraver, Grønland 148 D.
- Jørg., Arbeidsmand, Rildegade 365 A.
- J. P., Snedker, Smedegade 480.
- K., Frøken, Particuliere, Nagade 187 A.
- L., Vognmand, Sønderbro 739.
- L., Skræder, Rattesund 427.
- L., Lærer ved Fristolen, Alleegade 531.
- L., Arbeidsmand, Grønland 638 A.
- L. S., Præst ved Staffeanstalten, boer sammesteds.
- M., Arbeidsmand, Grønland 158.
- N., Uhrmager, Sønderbro 636.
- N., Bybud, Grønnegade 292.
- N., Klodsemager, Rattesund 420.
- N., Beværtning, Smedegade 504.
- N., Bager, Thonbogade 97—98.
- N., Mineralvands- og Limonadefabrik, Søndergade 127.
- N., Bærtshuusholder, Smedegade 551.
- N., Arbeidsmand, Frederiksgade 701.

- Hansen, N. D., Tommersvend, Rattesund 513.
 — N. J., Skomagersvend, Møllegade 617.
 — N. P., Gadetjører, Rattesund 419.
 — Ole, Opsynsbetjent ved Straffeanstalten, Stephansgade 552.
 — Otto, Commissionair, Sønderbro 688.
 — O. P., Skræder, Grønland 570.
 — P., Enke efter Arbeidsmand, Raadhuusgade 136.
 — P., Arbeidsmand, Sønderbro 688.
 — P., Reebslager, Hospitalsgade 54.
 — P., Enke efter Arbeidsmand, Rattesund 427.
 — P., Arbeidsmand, Rattesund 513.
 — P., Murer, Vestergade 705.
 — P., Arbeidsmand, Alleegade 548.
 — N., do., Borggade 446.
 — N., Brygger, Torvet 14 B.
 — N., Fællbereder, Sønderbro 646.
 — N., Kjøbmand, Hestedamsgade 66.
 * — N., Dyrlæge, Smedegade 496.
 — N., Arbeidsmand, Østergade 580.
 — N. P., Bogmand, Farvergade 679.
 — S., Skomager, Grønnegade 284.
 — Søren, Arbeidsmand, Spedalso 608.
 — Søren, Smedesvend, Stephansgade 552.
 — Sophie, Musiklærerinde, Søndergade 19.
 — Th., Arbeidsmand, Fugholm 214.
 — Th., DM., Gæstgiver, Smedegade 369.
 — Enke efter Møller, Nagade 185.
 — M., Skole for Smaabørn, Nagade 189.
 — Enke efter Lærer, Alleegade 592.
 — Do. efter Skomager, Smedegade 340 A.
 — Enke-Majorinde, Søndergade 29.
 — Enkefru, Particuliere, Amaliegade 656.
 — Do., Particuliere, Smedegade 350.
 Hansted, Jørg., Muurmester, Nørrebro 703.
 — Enke efter Corporal, Borggade 447.
 Harbord, A. F., R., pensioneret Major, Amaliegade 603.
 Hartmann, P. A., Toldassistent, Graven 104.
 — Madame, Modehandlerinde, sammesteds.
 — J. W., Skomager, Smedegade 367—68.
 Hasse, J. F., Maler, Hospitalsgade 45 A.
 * Hatting Herredskontoir, Søndergade 103.
 Hatting, N., Muursvend, Østergade 577—78.
 * Haurovik, J., practiserende Læge samt Læge ved Straffe-
 anstalten, Stjernholm.

- Hedewell, Henrik, Civil-Ingenieur ved Jernbanen, Gaulgade 232.
- Hedfcher, M. A., Cantor v. d. m. Troessamfund, mos. Kirke i Farbergaden.
- Hedager, H. J., Photograph, Søndergade 31.
- Hedemark, Stræder, Grønland 150.
- *Hegelund, R., Kjøbmand, Bogholder ved Laanecontoiret, Landpost i Bjerre Herred, Nørretorv 534.
- Heggelund, Enke efter Kammerraad, Nagade 188.
- Helmer, F. L., Stræder, Kildegade 358.
- * — Madame Jordemoder, sammesteds.
- *Helms, Jac., Cancelliraad, Apotheker, Søndergade 32.
- Helstrup, M. K., Handelsgartner, Grønnegade 291.
- Hendriksen, Ebbe, Arbeidsmand, Smedegade 354.
- Chr., Steenhugger, Hestedamsgade 471.
- J., Arbeidsmand, Rattesund 407.
- J., Bærtshuusholder, Nørregade 381.
- J., Arbeidsmand, Frederiksgade 691.
- J., do., Stephansgade 553.
- J., Opsynsbetjent ved Straffeanstalten, Vestergade 718.
- Søren, Arbeidsmand, Nagade 190.
- M., Enke efter Tydistskolelærer, Borggade 452.
- P., Arbeidsmand, Østergade 557.
- P., Muurer og Pottehandler, Thonbogade 92.
- Henningsen, P. Slagter, Smedegade 323.
- J., Strædersvend, Hestedamsgade 74.
- P., Modelsnedker, Thonbogade 91.
- Henze, Alb., Billed- og Steenhugger, Havnealleen 651.
- Hermann, G., Vogn- og Grovsmed, Smedegade 308.
- W., Bundtmager, Grønnegade 277.
- Hermanjen, B., pensioneret Toldbetjent, Raadhussgade 231.
- Herstind, J. A., Agent, Kjøbmand, Urtekram-, Korn- og Tømerhandel, Smedegade 482.
- N. H., Conditør, Nørregade 381.
- P., Adjunct v. d. l. Skole, Torvet 434.
- *Hersleb, O. M., R., Justitsraad, Herredsfoged i Boer og Nim Herreder, Nørregade 398.
- Hildebrandt, A. H., Skomager, Fugholm 212.
- Hingsberg, Th., Snedker, Rattesund 428.
- Hjernøe, J. O., Bager, Melketorvet 272.
- N. N., Kjøbmand, Nørregade 394.
- S. P., Skipper, Nagade 173.
- Enke efter Cigarmager, Nørregade 252.
- *Hjerrild, Chr., Cancelliraad, Hospitalsforstander, Forligelsescommissair, Godsforvalter, Godsadministrator, Regnskabsfører

- for d. l. Skole samt Fundatsforvalter. Boer i Forstanderboligen ved Hospitalet i Hospitalsgaden.
- Hjort, H. C., Maler, Smedegade 354.
- Hjort, P., Sølv- og Guldarbejder, Graben 115 D.
- P. C., Sneefabrikant, Alleegade, 548.
- Hoff, H. P. A., Kjøbmand, Commissionair, Agenturforretninger, Smedegade 486.
- Hoffory, Joh. Andr., ISENTRAM- og Galanterihandel, Firma: „Ferdinand Døckers Efterfølger“, Smedegade 307.
- Hoffmann, Aug., Snedker, Meubelmagasin, Nørregade 391.
- Hold, A., Particulier, Gaardeier, Alleegade 541.
- Hallerstov, N., Farversvend, Nørregade 397.
- Holm, A. C., Skomager, Smedegade 371.
- * — Chr., Organist, Musiklærer, Skolegade 782.
- Chr., Contoirist ved Straffeanstalten, boer sammesteds.
- C., Børstenbinder, Smedegade 369.
- C. F., Kammerraad, Toldkasserer, Amaliegade 695.
- J., Skræder, Thonbogade 90.
- J. C., Bog-, Papiir-, Musik- og Kunsthandel, Collection for Kunstflidslotteriet, Leiebibliothek, Nørregade 379.
- L. M., Skomager, Søndergade 20.
- P., Sandgraver, Agade 166.
- Holmark, C., Skomager, Raadhuusgade 131.
- Holmboe, J. P., Maler, Smedegade 351.
- Holmstoel, P. M., Slagter, Smedegade 330.
- P. P. Møller, Værtshuusholder, Gaulgade 430.
- Sophie, Kagebageri, Smedegade 330.
- Holst, C. Karethmager, Grønnegade 292.
- J. P., Statsraad, Particulier, Søndergade 120.
- P., Exam. jur., Fuldmægtig, Hospitalsgade 45 A.
- Holstebro, C., Skomager, Engveien 740.
- Holz, M., Dreier, Smedegade 355.
- Horn, Bankbogholder, Agent for det kongel. octr. Brandassurance-selskab i Kjøbenhavn, Søndergade 17.
- P., Enke efter Procurator, Particuliere, sammesteds.
- Th., Kjøbmand, Manufacturhandel, Søndergade 128.
- Hornhaver, J. P., Former, Borggade 456.
- Horsens Materialhandel, Smedegade 320.
- Horsfeldt, N. N., Børstenbinder, Grønnegade 90.
- P. N., Muursvend, Rattesund 405.
- * Hospitalet, forhen kaldet „Helliggeisthusene“, i hvilke der indlagdes Fattige, Syge og Krøblinger. Det har tidligere været odelagt, men i Aaret 1500 af Kong Frederik II. befalet igjen opbygget. (See hist. Notitser 1866). Hospitalsg.

- *Hôteller, see Bærensen, Jørgensen og Soele.
 Houmann, Andr., Particulier, Aliegade 557.
 — Ed., Brygger, Søndergade 127.
 — P., Kjøbmand, Urtekram-, Korn- og Tommerhandel, Firma:
 „S. N. Monbergs Enke & Søn“, Smedegade 332.
 — P., Gadefjører, Smedegade 338.
 — N., Sømand, Grønland 150.
 — Enke efter Skipper, Aliegade 557.
 Hundrup, D. T., Materialforvalter ved Jernbanen, Smedeg. 699.
 Hunger, C. W., Possementmager, Nørrebro 703.
 Husum, C. W., Tobakspindersvend, Smedegade 351.
 Hübe, P., Lærer ved Borgerstolen, Nørregade 255.
 Hviid, Chr. A., Procurator, Nørregade 259.
 Hvidtfeldt, Ad., Lods, Grønland 767.
 Hvilsted, A. P., Photograph, Torbet 433.
 — J. L., do., Smedegade 370.
 Hylker, Herm., Hattemager, Firma: „P. Petersens Efterfølger“,
 Smedegade 366.
 Hytting, C., Reebslager, Hospitalsgade 41.
 Hämel, H., Gartner, Kattesund 406.
 Høe, Mads, Arbeidsmand, Nagade 219.
 Høegh, C., Væver, Smedegade 352.
 — Enke efter N., Brødudsalg, Farbergade 678.
 — Enke efter Lods, do., Nagade 172.
 Hørdum, Andr., Skræder, Amaliegade 656.
 Høst, Bl., Enke efter Møller, Particuliere, Havnen 649.
 Høy, Kirsten, Fiskhandl., Fugholm 191.
 — P., Skipper, Søndenaastrom 474—75.
 — Enke, Aftægtstone, Hestedamsgade 71.
 Høyer, C. W., K., Agent, Kjøbmand, Nørregade 268.

- J**acobsen, Falt, Stomagersvend, Frederiksgade 720.
 — Fr., Bævermester paa Straffeanstalten, boer sammesteds.
 — J., Garversvend, Vestergade 674.
 — Jens, Kjøbmand, Urtekram- og Kornhandel, Smedeg. 326.
 — Jens, Tommerer, Farbergade 814.
 — J. C., Skibstømmer, Borggade Vitra B.
 — J. P., Gadefjører, do. 3.
 — Lauris, Arbeidsmand, Borggade 454.
 — N., Telegraphbud, Søndergade 31.
 — Niels, Arbeidsmand, Smedegade 337.
 — P., Bærtshuusholder, Smedegade 493.

- Jacobsen, R., Bognmand, Nørregade 385.
 — R., Høker, Spedalsø 544.
 — Enke efter Snedker, Brødhandel, Nørregade 393.
 — S., Opsynsbetjent ved Straffeanstalten, Vestergade 705.
- Jacoroth, Enke, Særstke, Rattesund 403—4.
- Jaunsen, A., Teglfabrikant, Havnealleen 752.
- Jensen, A., Arbeidsmand, Fugholm 196.
 — A., Dagvagt ved Straffeanstalten, do. 206.
 — A., Stomager, Sønderbro 762.
 — A., Høker og Farver, Sønderbro 627.
 — A., Stomager, Nørretorv 700.
 — Andr., Arbeidsmand, Spedalsø 606.
 — Andr., Muursvend, Havnealleen 751.
 — Andr., Bærtshuusholder, Sønderbro 710.
 — Andr., Arbeidsmand, Fugholm 208—9.
 — E., Særstke, Raadhuisgade 144.
 — E., Blokkedreier, Alleegade 471.
 — E., Avlsbruger, Alleegade 580.
 — Carl, Smedesvend, Farbergade 672.
 — Chr., Tømmerer, Torvet 11 A.
 — Chr., Arbeidsmand, Søndergade 36.
 — Chr., Sadelmager, Hospitalsgade 42.
 — Chr., Arbeidsmand, Grønland 157.
 — Chr., Former, Havnealleen 602.
 — Chr., Muursvend, do. 596.
 — Chr., Avlsbruger, Spedalsø 778.
 — Chr., Arbeidsmand, Engveien 740.
- * — Chr., Tømmersvend, Post til Gylling, Nølleg. 770 B.
 — E. A., Kjobmand, Urtefram- og Kornhandel, Sønderg. 81 B.
 — D., Slagter, Raadhuisgade 132.
 — E., Muursvend, Nørregade 233—34.
 — E., Uhrmager, Firma: „M. J. Levys Efterfølger“, Graven 115.
 — Eiler, Skibstømmerer, Grønland 150 B.
 — E. M., Modehandlerinde, Smedegade 309.
 — Enevold P., Arbeidsmand, Engveien 755.
 — F. I., Cigarmager og Tobakshandler, Søndergade 21.
 — H., Arbeidsmand, Østergade 775.
 — H., Enke efter Muursvend, Frederiksgade 560.
 — H., Havnevægter, Grønland 509 B.
 — H., Enke efter Arbeidsmand, Grønland 152.
 — H. C., Karetmager, Grønnegade 292.
 — H. J., Arbeidsmand, Stephansgade 553.
 — H. J., Marschandiser, Grønnegade 275.
 — H. P., Bæversvend, Tugthuusveien.

- Jensen, H. S., Klodsemager, Grønnegade 505.
- J., Oltapper, Borggade 8 B.
- J., Træstomand, Thonbogade 90 C.
- J., Arbeidsmand, Torvet 436.
- J., Tømmerer, Amaliegade 656.
- J., do., Rattesund 403—4.
- J., Arbeidsmand, Smedegade 338.
- J., do., do. 352.
- J., Broslægger, Østergade 775.
- J., Bægter, Vestergade 730.
- J., Arbeidsmand, Nygade 698.
- J., (Dollerup), Tømmersvend, Beringsgade 754—55.
- J., Klodsemager, Smedegade 352.
- J., Arbeidsmand, Vestergade 704.
- J., Tømmersvend, Spedalsø 545 C.
- J., Arbeidsmand, Frederiksgade 617.
- J., Gadetjører, Nagade 220.
- J. A., Høker, Vestergade 759.
- J. A., Enke efter Mægler, Skolegade 782.
- J. P., Arbeidsmand, Rattesund 418.
- J. P., Kurbemager, Alleegade 566.
- J. P., Snedker, Smedegade 338.
- J. P. C., Dreier, Strandgade 812.
- Enke efter Skomager, Spedalsø 760.
- L., Arbeidsmand, Engveien 612.
- L., do., Spedalsø 626.
- L., Skræder, Grønnegade 276.
- L., Skomager, Sønderbro 762.
- L., Enke efter Kjøbmand, Alleegade 511.
- L. G., Oltapper, Nørretorb 537.
- L. P., Steenhugger, Nagade 224.
- M., Arbeidsmand, Frederiksgade 742.
- M., Muursvend, do. 720.
- M., Lærer, Smedegade 321.
- M., Arbeidsmand, do. 338.
- M., Dreier, Grønnegade 533.
- M., Enke efter Arbeidsmand, Frederiksgade 640.
- M., Restauratrice, Alleegade 766.
- M., Sadelmager, Hospitalsgade 45.
- M., Enke, Stephansgade 554.
- M., Tømmersvend, Borggade 461.
- M. A., Skipper, Nagade 167.
- M. P., Snedker, Smedegade 355.
- M., Arbeidsmand, Kildegade 362.

- Jensen, N., Arbeidsmand, Spedalsø 543.
- N., Opsynsbetjent ved Straffeanstalten, Grønnegade 292.
  - N., Tjener, Søndergade 15.
  - N., Arbeidsmand, Borggade 2.
  - N., Enke efter Arbeidsmand, Møllegade 653.
  - N., Arbeidsmand, Frederiksgade 691.
  - N., do., (Tømmersvend), do. 669.
  - N. F., Former, Fagholm 204.
  - N. Holgersen, Skræder, Søndergade 118.
  - N. P., Arbeidsmand, Spedalsø 609.
  - O., Værtshuusholder, „Skipperhuus“, Nagade 168 A.
  - O. G., Kbm., Ijenfram- og Galanterihandel, Sønderg. 123.
  - P., Arbeidsmand, Spedalsø 623.
  - P., Koerkarl ved Toldvæsenet, Kirkegyde 168.
  - P., Fyrbøder, Havnen 649.
  - P., Arbeidsmand, Søndenaastrom 507.
  - P., Garversvend, Nørrebro 703.
  - P., Kurbemager, Nørregade 386.
  - P. A., Enke efter Skipper, Badstuegyde 184.
  - P. C., Arbeidsmand, Grønland 160.
  - P. C., Schachtmester, Spedalsø 690.
  - P. L., Guld- og Sølvarbejder, Smedegade 309.
  - R., Arbeidsmand, Borggade 4.
  - R., Værtshuusholder, Torvet 435.
  - R., Arbeidsmand, Rattesund 418.
  - R., do., Nørregade 261.
  - R., Skræder, Smedegade 353.
  - R., Opsynsbetjent ved Straffeanstalten, Vestergade 676.
  - R., pens. Lærer, Hjørnet af Nørre- og Smedegade 375 B.
  - R., Guld-, Sølv- og Electropletarbejder, do. 317.
  - R., Klodsemager, Nørretorv 524.
  - R., Værtshuusholder, Grønland 153.
  - S., Arbeidsmand, Borggade 468.
  - S., Kjobmand, Torvet 12.
  - S., Bæversvend, Raadhuusgade 145.
  - S., Enke efter Værtshuusholder, Sønderbro 739.
  - S., Arbeidsmand, Grønnegade 292.
  - S., Garversvend, Nørregade 233—34.
  - S., Bognmand, Smedegade 311.
  - S., Fisker, Grønland 508.
  - S., Enke efter Arbeidsmand, Grønland 570.
  - Sor. Chr., Enke efter Arbeidsmand, Frederiksgade 669.
  - * — S. N., Dyrlæge, har Trifin-Contoir, Allæg. 530.
  - * — Enke, Jordemoder, Grønnegade 292.

- Jøppesen, Jøppe, Snedker og Billedstjører, Søndergade 36.
 — P., Arbeidsmand, Frederiksgade 701.
 Jøpsen, J., do., Grønland 152.
 — Th., Tømmerer, Huulveien 763.
 *Jernstøberier, see Møller & Jøhumsen og J., Stallkned
 Jøpersen, A., Modehandlerinde, Graven 268 F.
 — C. J., Arbeidsmand, Østergade 577—78.
 * — C. M., R., Justitsr., Herredsfoged i Hatting H.
 Direct. for Straffeanstalten, Søndergade 103. Herr
 contoir sammesteds.
 *Jøfsen, Chr. von, R., DM., Kammerherre, Borgmester og
 foged samt Politimester, Graven 105.
 * — Fr. von, R., Kammerjunker, Ritmester, const. Brand
 teur for tidligere Skanderborg Amt, Agent for Afsua
 Selstabet „Danmark“, Nagade 187 A.
 Jøfsen, J. P., Lods, Grønland 149.
 — N. H., Styrmand, do. 161.
 Jhde N., Enke efter Muursvend, Nørretorb 524.
 Jøhumsen, A. R., Enke efter Smed, Grønnegade 90 C.
 — J., Bager, Nagade 168.
 — N., Somand, Grønland 151.
 — S., Høker, Beringsgade 754—55.
 — S., Bager, Spedalsø 721.
 Jøhansen, A., Smedesvend, Tugthuusveien 671.
 — Chr., Skipper, Havnealleen 598.
 — H. Arbeidsmand, Smedegade 484.
 — H., Gadefjører, Alleegade 574.
 — H. G., Bager, Badstueghde 180.
 — J. J., Arbeidsmand, Borggade 468.
 — M. Enke efter Skipper, Nagade 222.
 — N. C., Brolægger, Strandgade 812.
 — N., Arbeidsmand, Grønland 509.
 — N., Klodsemager, Søndergade 16.
 — N., Arbeidsmand, Nygade 698.
 — N. P., Snedkersvend, Alleegade 521.
 — J., Enke efter Skomager, Graven 108.
 — Enke efter Vagtmester, Skole for Smaabørn, Rattesund
 Jønassen, Th., Arbeidsmand, ved Carolinelund 772.
 Jordan, Søstrene, Modehandel og Damestræderi, Hestedam
 *Jordemødre, see Madamerne Aspelund, Helmer, Jensen
 og Mortensen.
 Jøst, C. N., Snedker, Alleegade 629.
 Jpsen, H. C. W., Institutbestyrer, Alleegade 466.
 Jschsen, A., Arbeidsmand, Spedalsø 587.

- Isager, C. M., Stræder, Østergade 579.
 — Morten, Gadeljører, Alleegade 574.
 Juul, Strædersvend, Rattesund 405.
 — Chr., Toldassistent, Havnealleen 595.
 — P. C. K., Kjøbmand, Urtekram-, Korn- og Producthandel,
 Teglg- og Kalkbrænderi, Hestedamsgade 61.
 — Th., Enke efter Bæver, Alleegade 291.
 — Rysensteen, Baronesse, Søndergade 126.
 Jusjoug, Enke efter Bødler. Marschandiser, Thonbogade 476.
 — P. C., Stomager, Møllegade 494.
 Justesen, A., Mechanicus og Opticus, Nørregade 385.
 — Jørg., Particulier, Borggade 1.
 Juul, P. C., Stomager, Møllegade 594.
 — Enke efter Bogbinder, Skole for Smaa børn, Møllegade 594.
 Jversen, Fr., Fragtjører, Borggade 446.
 — J., Enke efter Bærtshuusholder, Fugholm, 198.
 — J., do. efter Arbeidsmand, Grønland 156.
 — J., Stomager, Grønnegade 505.
 — J., Muurer, Smedegade 314.
 — M., Enke efter Arbeidsmand, Agade 187.
 — Nicol., Stomagersvend, Hestedamsgade 70.
 *Jørgensens Høtel, see Andr. Jørgensen.
 Jørgensen, Andr., Gæstgiver, Eier af „Jørgensens Høtel“ med
 Theater, Vinhandel, Søndergade 104.
 — Andr., Arbeidsmand, Frederiksgade 669.
 — Arnold, Bogtrykker, Bog-, Papiir- og Galanterihandler,
 Graven 115 D.
 — A. P., Steenhugger, Stephansgade 555 A.
 — C., Reebslager, Smedegade 340 A.
 — C., Strædersvend, Rattesund 407.
 — C., Adjunct v. d. l. Skole, Nørregade 385.
 — C., Arbeidsmand, Frederiksgade 720.
 — Emil, Blikkenslager m. m., Smedegade 352.
 — H., Arbeidsmand, Alleegade 557.
 — H., Klodsemager, Spedalsø 760.
 — H. P., Arbeidsmand, Frederiksgade 742.
 — J., do., Vestergade 675.
 — J., Gadeljører, Grønland 157.
 — J., Arbeidsmand, Fugholm 208—9.
 — J., Farver, Smedegade 494.
 — Jørg., Tommerer, Alleegade 511.
 — Jørg., Enke efter Skipper, Agade 165.
 — J., Bærtshuusholder, Borggade 8 B.
 — J. C., Kurbemager og Klinker, Fugholm 193.

- * Jørgensen, J. R., Størsteensfeier, Borggade 465.
- J. P., Arbeidsmand, Grønland 768.
- Knud, Arbeidsmand, Grønnegade 275.
- R., DM., Overbetjent ved Straffeanstalten, boer sammesteds.
- L., Bestyrer for Fischers Fabrik anlæg, paa Spedalsø.
- M., Kjøbmand, Stephansgade 552.
- Mittel, Arbeidsmand, Engveien 604.
- N., do., Raadhuusgade 139.
- N., do., Sønderbro 708.
- N., do., Alleegade 602.
- N. G., Bager, Smedegade 489—90.
- Ole, Arbeidsmand, Vestergade 676.
- P., Enke, Stephansgade 556 B.
- P., Snedker, Alleegade 623.
- P., Baadfører, Grønland 768.
- Poul, Opsynsbetjent ved Straffeanstalten, Frederiksgade 667.
- R., Kjøbmand, Alleegade 521.
- Søren, Muursvend, Møllegade 793.
- Søren (Kjer), Arbeidsmand, Spedalsø 623.
- Søren, Arbeidsmand, Smedegade 367—68.
- S. R., Kjøbmand, Alleegade 557.
- Th. J., Snedker, Smedegade 337.
- W., Institutbestyrerinde, Smedegade 355.

Raisen, J., Hattemager, Graven 268.

Raiser, J. G., chirurgisk Instrumentmager, Knivsmed samt Bandedagist, Smedegade 323.

Rammuf, Enke efter Keebslager, Badstefone, Thonbogade 92.

Ramp, P., Skipper, Borggade 1.

Rampmann, C., Exam. jur., Fuldmægtig paa Boer og Rim Herreders Contoir, Nørregade 398.

Rattrup, J., Avlsbruger og Gadefjører, Rattesund 430 A

Rauring, N., Strædersvend, Grønnegade 282—83.

Rerr, W., Filehugger, Nørregade 397.

Rehner, J. F., Muursvend, Stephansgade 553.

Repper, F., Ingenieurlieutenant ved Jernbanen, R., Sønderbro 710.

Rihl, Alfred, Typograph, Hestedamsgade 64.

— Nicoline, Modehandlerinde, sammesteds.

* Kirkerne: Klosterkirken, ogsaa kaldet „den gamle Kirke“, beliggende ved Borggaden, var i den catholske Tid Sognekirke, hvortil Kong Frederik den 1ste i Aaret 1532 skænkede den. Den nedlagdes imidlertid som Saadan i Aaret 1794. „St. Jbs“ eller nu „Vor Frelfers Kirke“ er belig-

gende paa Torvet. Sidstnævnte Kirke har forrige Aar modtaget en betydelig og moderniseret indvendig Restauration. (See Historiske Notitser 1866, Side 12.)

- Rjeldsen, Christine, Badst samt Handel med Handsker, Grønneg. 505.
 — Christoffer, Tømmersvend, Nygade 707.
 — R., Viinhandel, see Andersen, Søndergade 126.
- Rjellerup, J., Enke efter Skibsbygger, Havnen 538.
 — R. M., Kjøbmand, sammesteds.
- Rjer, Caroline, Frøken, Nørregade 253.
 — L., Enke, Badstueghde 180.
 — L., Modehandlerinde, Thonbogade 90.
 — L. J., Ujsestøber og Høker, Nørregade 386 A.
 — M. E., Kjøbmand, Borggade 1 B.
- * — M., Enke efter Stomager, Jorde moder, Grønnegade 286.
 — R., Stomager, boer sammesteds.
 — R. P., do., Torvet 434.
 — Enke efter Bager, Søndergade 118.
 — P., Drosche- og Dagvognsbefordrer, Fragtkjører, Nørregade 257.
 — S., Kjøbmand, Hestedamsgade 73.
- Rjerbye, H. C., Gjortler og Gasfitter, Smedegade 317.
 — R. R., Bager, Nørrebro 750.
 — P., Kjøbmand, Urtefram, Nørrebro 549.
- Rjergaard, C., Enke efter Bødler, Smedegade 337 B.
 — C., Bødlersvend, bestyrer Entens Værksted, sammesteds.
 — J., Photograph, Rattesund 404.
- Rjertegaard, H., forhenbærende Skibscapitain, Borggade 457.
 — L., Enke efter Kjøbmand, Urtefram- og Delikatessehandel, Ujsestøberi og Chocoladefabrik, Hestedamsgade 74.
 — Th., Enke efter Kjøbmand, Borggade 457.
 — Th., Kjøbmand, Alleegade 637.
- Rjær, F. L. C., Tømmermester, Alleegade 573.
- Rjoller, P., Stng., Colporteur for Missionsforening., Smedeg. 341.
- Rlakring, D., Gadekjører, Drosche- og Liigvognsbefordrer, Borgg. 4.
- Rlatt, Julius, Muursvend, Frederiksgade 715.
- Rlein, F., Cigarmager, Nørrebro 534.
- Rleinsorg, M., Stomager, Grønland 638.
- Rlintrup, C. H., Kjøbmd., Urteframh. m. m., Smedegade 320.
 — H., Slagter, Borggade 2.
- * Klubben „Foreningen“, Torvet 14.
- Rlæbel, Th. J., Barbeer, Hestedamsgade 68.
- Rnauer, H. C., Exam. polyt., Redactions-Secretair ved „Horsens Avis“, Smedegade 337.
- Rnudsen, Andr., Kjøbmand, Urtefr.= og Delikatessehandel, Søndergade 129.

- Rnudsen, Andr., Tømmersvend, Farbergade 805.
 — H., Arbeidsmand, Grønland 570.
 — H. P., Stræder, Søndenaastrom 474—75.
 — J. P., Skipper, Borggade 462.
 — J., Arbeidsmand, Vestergade 777.
 — K., Stræder, Rippervig 239.
 — P., Arbeidsmand, Fugholm 214.
 — P., do., Farbergade 678.
 — R., Strædersvend, Grønnegade 244.
 — Sør., Arbeidsmand, Beringsgade 637.
 — Sør., do., do. 568.
 — Sør., do., Alleegade 563.
- Roch, E. E., Stomagersvend, Smedegade 314.
 — Fr., Former, Alleegade 591.
 — F. E., Barbeer, Nørregade 377.
 — J. H., Enke efter Farver, Smedegade 355.
 — K., Tømmermester, Vestergade 716.
- Rongslev, P. E., Gadefjører, Østergade 579.
- Rragh, A., Kjøbmand, Sønderbro 50.
 — Chr., Stræder, Badstuegyde 180.
 — Fr., Skibstømmerer, Smedegade 308.
 — D., Modehandlerinde, do. 303.
 — S. J., Detaillist (Bæver), Hjørnet af Nørre- og Smedeg. 375 C.
 — S. J., Kjøbmand, Firma: „Rragh & Soele“, Urtekram-, Korn- og Tømmershandel, Sønderbro 726.
- Rraul, Carl, Stomager, Sønderbro 50.
 — H., Slagter, do. 762.
 — J. E., Stomager, do. 53.
 — J. A., Slagter, Melketorvet 299.
 — J. E., Stomager, Sønderbro 53.
 — Jørg., Slagter, Nørrebro 551.
 — P., Enke efter Slagter, Søndenaastrom 46.
 — S. P., Garber, Sønderbro 569.
 — Søren, Stomager, do. 50.
 — Waldemar, Slagter, Rildegade 360.
- Rraunsøe, J. P., Uhrmager, Graven 111.
 — P., Enke, Bærtshuusshold, do. 268.
- Rreiberg, H., Farver, Sønderbro 744.
- Rronberg, Smed, Stephansgade 557.
- Rruise, F. E., Klodsemager, Søndergade 118.
 — F. W., Stomager, Hestedamsgade 471.
 — Jørg., Teglværksbestyrer, Jaunsens Teglværk, Sundveien.
 — Enke efter Jsenfræmmer, Havnealleen 633.
 — Do. efter Landmand, do. 751.

Krüger, J. C., Kjøbmand, Fabrik af parfumerede Sæber og
Parfumer samt grøn Oliesæbe, Medeier af Dampbrænderiet
i Gaarden 126 paa Søndergade, Borggade 6.

Kryger, J. F., Skomager, Smedegade 352.

Krøldrup, Carl, Urtefram- og Delicatessehandel, Borggade 437.

Krøll, B., Bødker, Alleegade 572.

— L. C., Enke efter Kjøbmand, Smedegade 313.

Kyster, P., Slagter, Nørrebro 703.

Køndesen, N., Lømmersvend, Spedalsø 545 A.

* Kæmner-Contoiret, Nagade 175, see Rudkjøbing.

Laane-Contoiret, Nørrebro 534, see Hegelund.

Laffrenç, Muurmester, Grønland 108.

Lam, C., Kleinsmed, Raadhussgade 133.

— H. H., do., Particulier, Smedegade 309.

— R. M., Particuliere, do. 321.

Lammers, A., Lærer ved Friiskolen, Alleegade 600.

Langballe, C., Arbeidsmand, Svanegade 69.

Langhorn, Enke, Particuliere, Kildegade 361.

Larsen, H. Arbeidsmand, Nørretorv 700.

— M., Skomager, Rattesund 407.

— M. A., Kjøbmand, Firma: „M. A. Larsen & Co.“, Urte-
fram-, Korn- og Lømmershandel, Søndergade 23.

— N., Stolemager, Nagade 187 B.

— P., Trætoisfabrikant, Fugholm 199.

Lassen, Esaias, Skomager, Grønnegade 278—79.

* — H., Gartner, Graver ved Kirkegaardene, Rattesf. 418A.

— H., Arbeidsmand, Søndenaastrom 48.

— J. P., Slagter, Søndergade 16.

— M., Klodsemager, Smedegade 340 A.

— N., Arbeidsmand, Frederiksgade 715.

— P. A., Kleinsmedsvend, Fugholm 194.

Lasson, St., Enke efter Kjøbmand, Particuliere, Nørregade 396.

— Manufacturforretning, Søndergade 22.

— Chr., Kjøbmand, Søndergade 34.

Laurberg, R., pens. Provst, Havnen 538.

— Enke efter Pastor, Nørregade 386 B.

Lauritzen, C. P., Arbeidsmand, Borggade 438.

— G., Lærerinde ved Borgeriskolen, Alleegade 694.

— Jeppe, Kjøbmand, Søndergade 26.

— J. P., Bærtshuusholder, Smedegade 320.

— L., Skomager, Nagade 171.

— L., Enke efter Skomager, Graven 109.

- Lauritzen, L., Snedker, Meubelmagasin, Rattesund 402—3.
 — P., Exam. jur., Godsforvalter, Nørregade 256.
 Laursen, Andr., Arbeidsmand, Spedalsø 584.
 — Fr., do., Grønland 650.
 — J., Droschebefordrer, Nørregade 251.
 — J., Arbeidsmand, Borggade 468.
 — Jørg., Bognmand, Søndergade 119.
 — Jørg., Snedker, Nørrebro 550.
 — L., Enke, Borggade 2.
 — Mads, Gjæstgiver, Søndergade 24.
 — N. P., Enke, Nørregade 394.
 — O. N., Arbeidsmand, (Tommerer), Vestergade 730.
 — Enke efter Former, Havnealleen 584.
 *Leie=Bibliotheker, see Andersen, Holm, Marquard, Petersen.
 Lemming, H. H., Lieut., Toldcontrolleur, Havnen 649.
 Lerche, S. Chr., Lieut., Kjøbmand, Sønderbro 569.
 — Jomfruerne, Særsker, Nørregade 388.
 Leth, C., Dreier, Torvet 241 B.
 — W. P., Architect ved Jernbanen, Alleegade 540.
 Leutholz, Contoirist, Rattesund 418.
 *Levy, Arnold, DM., Lieutenant, Kjøbmand, Overdelingsfører for
 Riffelstytteforeningen for Horsens og Omegn, Lieutenant ved
 Brandcorpslet, Søndergade 100 A.
 * — J. J., Agent, Kjøbmd., Formand for Sparekassen for
 Horsens og Omegn, Søndergade 102.
 — J., Blikkenslager, Søndergade 101.
 — J. W., Kjøbmand, Manufacturhandel, Smedegade 116.
 — M. J., Uhrmager, Particulier, Alleegade 539.
 — J. J., Kjøbmand, Urtekram-, Korn- og Tommerhandel,
 Søndergade 100 A.
 Lihme, Enke efter Arbeidsmand, Nørregade 362.
 Lillering, Ole, Arbeidsmand, Smedegade 499.
 Lillie, H. P., Maler, Thonbogade 91.
 Lissberg, J. C., Kjøbmand og Handelsagent, Sønderbro 51.
 Limbert, H. C., Opsynsbetjent ved Straffeanst., Vestergade 741.
 Lind, C. C., Detaillist, Smedegade 340 A.
 — Enke efter Skræder, Kildegade 361.
 — E., Guld- og Sølvarbejder, Grønnegade 293—94.
 Lindberg, Enke efter Snedker og Stolemager, Meubelmagasin
 m. m., Grønnegade 288.
 — Carl, Snedker, sammesteds.
 Lindblad, Ake Poul, Skræder, Magasin for Herrelæder,
 Graven 268.

- *Lindemann, J., practiserende Læge, Søndergade 23.
 — Frøken, Beringsgade 725.
- Linnemann, M. L., Enke efter Maler, Beringsgade 754—57.
 — P. A., Slagter, Melketorvet 300.
- Linstorff, G., Bæver, Alleegade 593.
 — Enke efter Ligenbroder, Grønland 150.
- *Lodser, see Hvidtfeldt, Jessen, Nielsen og Sørensen.
- Loft, J. P., Overlærer ved Friskolen, boer i Skolen i Alleegade 769.
- Lopidan, P. G., Massinarbejder, Farbergade 672.
- Lorch, P. N., Tobakspinder, Alleegade 537.
- Lorenzen, Ferdin., Cigarmager, Havnealleen 595—96.
 — H., Muursvend, Spedalsø 722.
 — J., Arbeidsmand, Grønland 570.
 — P. F., Bærtshuusholder, Torvet 232 A.
- *Lotteri-Collecteurer, see Klasse-Lotteri-Collecteurer.
- Lucasjen, A., Snedker, Smedegade 342.
- Lucow, G. F., Glarmester, Vestergade 730.
 — J. G., do., Søndergade 30.
- Lund, A., Enke efter Skræder, Rildegade 361.
 — Ane Soph., Rattesund 427.
 — Chr., Arbeidsmand, Huulveien 771.
 — Hanne, Amaliegade 656.
 — Enke efter Toldassistent, Havnen 727.
 — frast. Kone, Grønland 570.
 — L. P., Opsynsbetjent ved Straffeanstalten, Vestergade 745.
 — M. P., Brygger, Smedegade 313.
 — G., Industrimagasin, sammesteds.
 — N. G., Maler, Smedegade 484.
 — N. P., Bærtshuusholder, Fugholm 195.
 — P. B., Høker, Rattesund 422.
 — R. N., Bognmand, Hestedamsgade 471.
 — Th., Exam. jur., Juridisk Commissions-Contoir, Sønderg. 31.
- Lundgreen, W. A., Bogbinder, Grønnegade 289 AB.
- Lundstrøm, H., Skræder, Raadhuusgade 231.
- Lütgens, Fried. Aug., Bærlmester paa Tugthuset, Vesterg. 734.
- *Lægdsmanden for 74de Lægd, see Baadsgaard.
- *Læger, see Blach, Boeck, Gad, Haurovik, Lindemann og Meyer.
- Løvendahl, D. P., Smedesvend, Spedalsø 626.
- Løvenstein, Carl, Bager, Fugholm 194.
 — J. F., Slagter, Grønland 156.
 — P., do., Rattesund 513.

- Maar, G.**, Entefru, Particuliere, Sønderbro 51.
Madelaire (Madelén), Stræder, Nagade 167.
 — G., Bærtshuusholder, Thonbogade 82.
Madsen, Anthon, Kbmnd., Firma: J. L. Madsen, Korn-, Tommer- og Urteframhandel m. m. samt Brænderi, Hospitalsgade 55.
 — Anth., Rammagersvend, Thonbogade 88.
 — A., Arbeidsmand, Nygade 707.
 — Ane Mette, Brødudsalg, Grønland 570.
 — Behrend, Kjøbmand, Manufacturforretning, Søndergade 34.
 — Chr., Arbeidsmand, Grønland 570.
 — C. C., Bærtshuusholder, Nørregade 387.
 — C. G., Reebslager, Smedegade 498.
 — C. J., Kjøbmand, Smedegade 342.
 — Fr., Enke, Badst, Thonbogade 84.
 — F. C., Kjøbmand, Firma: F. C. Madsen & Co., Manufacturforretning, Batfabrik & Bæveri, Hospitalsgade 56.
 — Georg., Kjøbmand, Urtefram- og Delikatessehandel, Hospitalsgade 57.
 — H., Klodsemager, Smedegade 355.
 — H. C., Høker, Hestedamsgade 79.
 — J., Stræder, Smedegade 310.
 — J. og N., Farveri, Firma: Brødrene Madsen, Hospitalsg. 44.
 — J., Jernbaneentreprenuer, Vestergade 803.
 — Jens, Arbeidsmand, Smedegade 341.
 — Joh., Veientreprenuer, do. 338.
 — L., Aulsbruger, Hestedamsgade 74 B.
 — L., Enke efter Kjøbmand, Søndenaastrom 507.
 — L., Exam. jur., Fuldmægtig paa Borgmester-Contoiret, Havnalleen 752.
 — L., Enke efter Robbersmed, Søndenaastrom 507.
 — M., Murer, Cementstøberi, Alleegade 589.
 — N., Arbeidsmand, Thonbogade 85 - 86.
 — N., Gadekjører, Nørregade 258.
 — N., Barbeer, Torvet 240.
 — N. P., Uhrmager, Graven 113-14.
 — N., Arbeidsmand, Østergade 577-78.
 — N., Bager, Hestedamsgade 63.
 — S., Tommermester, Borggade 468.
 — Sør., Arbeidsmand, Møllegade 594.
 — Trine, Brødudsalg, Badstueghde 183.
 — Reebslagersvend, Hestedamsgade 471.
Maire, F. le, Cand. polyt., Alleegade 600.
Malling, A., Deconomiforvalter paa Straffeanstalten, boer smstds.

- Malling, J., Stadsmusikus, Melketorvet 270—71.
 Malmberg, E., Børthuusholder, Grønnegade 472.
 Manchier, P. A., Strømpevæver, Vestergade 745.
 Marcussen, H., Bæversvend, Hestedamsgade 65.
 — Enke, Kirkeghde 170 B.
 — H., Arbeidsmand, Frederiksgade 635.
 Marhauer, F., Bæver og Traadhandler, Graven 107.
 Mariager, Sadelmager, Nattevagt ved Straffeanstalten, Raadhuusgade 231.
 Marquard, C. F., Bogbinder, Leiebibliothek, Rippervig 246.
 Martens, J. A. L., Kjøbmand, en gros Forretning i Korn- og Urteframvarer, Nagade 188.
 Martensen, C., Cand. phil., Lieutenant, Assistent ved Jernbanen, Alleegade 709.
 * Maskinfabrikker, see Møller & Jochumsen og J. Stallknecht.
 Mathiasen, H., Børthuusholder, Smedegade 342.
 * — J., Bantdirecteur, Forligs-Commissair, Kassierer ved Laane- og Sparekassen, Kbmnd. Korn- og Urteframhandel, Agent for „Den nye danske Brandforsikringsforen. i Kbh.“, Sønderg. 18.
 Mathiesen, C. B., Skræder, Nagade 191.
 — H., Enke, Nørregade 261.
 — S., Børthuusholder, Kattesund 420.
 Math, H., Kæremager, Kattesund 400.
 — Enke efter Arbeidsmand, Borggade 4.
 Mau, Fr., Drager, Strandgade 728.
 * Mazanti, F., R. Inspecteur og Kassierer ved Straffeanstalten, boer sammesteds.
 Meden, Enke efter Kjøbmand, Skole f. Smaab., Farberg. 805.
 Meelgaard, Enke efter Lieutenant, Nørregade 398.
 Mehder, L., Skræder (Tilskjærer), Kildegade 358.
 Meisel, C. A., Kæbslager, Hospitalsgade 41.
 Meisner, Carl, Skibssmed, Havnen 649.
 — Fr., Kjøbmand, Smedegade 491.
 Meulengracht, Mads, Jernbane-Entrepreneur, Vestergade 734.
 * Meier, A., Somsmed, Søndergade 30.
 — B. C., Kjøbmand, Hospitalsgade 45.
 — J., Enke efter Bager, Borggade 492.
 — J. S., R., Districtslæge, Søndergade 125.
 — Sara, Jomfru, Conditori, Smedegade 310.
 Michaelsen, L. C., Barbeer, Borggade 10.
 — M., Hattemager, Alleegade 576.
 Michelsen, Chr., Gartner, Tugthuusveien 671.
 Mikisch, N., Frøken, Particuliere, Nørregade 376.
 Mikkelsen, Andr., Arbeidsmand, Grønland 149.

- Mikkelsen, Hans, Arbeidsmand, Spedalsø 616.
- Jens, do., Borggade 467.
  - Joseph, Snedkervend, Farbergade 672.
  - Jørgen, Arbeidsmand, Grønland 738.
  - Jørgen, do., Spedalsø 760.
  - J. G., Skibstømmerer, Borggade 459.
  - J. J. B., Bærtshuusholder, Rattesund 417.
  - Lars, Fragtkjører, Smedegade 337.
  - R. P., Stræder, Rattesund 419.
  - Th., Arbeidsmand, Huulveien 763.
  - Ulrik, Enke, Grønland 738.
  - Entemadame, Beværtning i „Skipperhuus“, Havnen 621.
- Mogensen, Chr., Muursvend, Frederiksgade 742.
- H., Maler, Alleegade 548.
  - Kirstine, Modestynt, sammesteds.
- Mohr, Chr., Enke efter Muurmester, Farbergade 692.
- P., Muursvend, Frederiksgade 742.
- Molboe, R., Kjøbmand, Manufacturforretning, Firma: Brødrene Molboe, Søndergade 24.
- J., Enke efter Kjøbmand, Smedegade 354.
- Momberg, F., Enke efter Snedker, Grønnegade 290.
- Momme, J. J., pensioneret Præst, Havnealleen 632.
- L., Exam. jur., Fuldmægtig paa Hatting Herredscontoit, Regnskabsfører for Districts-Sygehuset, Havnealleen 613.
  - Sine, Institutbestyrerinde, Nørregade 381.
- Monberg, Jens, Korn-, Tømmer- og Urtekræmhandel, Søndergade 33.
- Christian J., Handelsfuldmægtig, sammesteds.
  - Jens, Kornhandel en gros, Smedegade 487.
  - Mouritz, Kjøbmand, Søndergade 25.
  - Enke efter Corporal, Sælgetone, Nagade 219.
- Mortensen, A., Klubbært, Torvet 14.
- Clemmen, Skipper, Borggade 1 B.
  - F., Droschebefordrer, Skolegade 390.
  - H., Maler, Nørregade 254.
  - H., Arbeidsmand, Nørregade 397.
  - J., Røgter, Østergade 579.
  - Jens, Tømmersvend, do. 800.
  - Jens, Arbeidsmand, Grønland 148.
  - Joh., do., Spedalsø 587.
  - Knud, do., Mollegade 594.
  - Lars, do., Nørregade 394.
  - M., Klodsemager, Hestedamsgade 65.
  - * — Madame, Jordemoder, sammesteds.

- Mortensen, Mads, Arbeidsmand, Nygade 764.
 — N., Stomagersvend, Fugholm 215.
 — P., Enke efter Arbeidsmand, Fiskehandel, Fugholm 200.
 — P., Enke efter Sømand, Nagade 168.
 — Søren, Arbeidsmand, Hestedamsgade 64.
 — Enkemadame, Amaliegade 656.
- Moss, O., Snedkersvend, Alleegade 516.
- Mouritzen, Chr., Sandgraver, Grønland 148.
 — Jens, Baadsfører, do. 157.
 — Lars, Fister, Strandgade 620.
 — N., Arbeidsmand, Vestergade 674.
 — N., Sandgraver, Nagade 170 B.
- Mund, C. L., Contoirist paa Straffeanstalten, boer sammesteds.
 — J. J., Skipper. Træffes hos Mad. Michelsen ved Havnen.
- Munther, C., Fabrikbestyrer, Smedegade 314.
- Müller, F. C., Kjøbmand, Urtekram- og Delicatesshandel, Med-
 eier af Dampbrænderiet paa Sønderg. 126, Søndergade 124.
 — H. L., Kurvemager, Grønnegade 533.
 — H. N. H., Adjunct ved den lærde Skole, Havnealleen 613.
 — J. B. Sigb., Districts-Ingenieur ved Jernbanen, Stjernholm.
- * Mæglere, see B. Beck, S. Dessau og H. Olesen.
- Møller, Ad., Gartner, Stjernholm.
 — Alfred, Lieutenant, DM., Gæstgiver, Commissions- og Fæste-
 contoir, Torvet 433.
 — Andr., Arbeidsmand, Spedalsø 545.
 — A. C., Dreier, Grønnegade 278—79.
 — A. L., Snedkersvend, Fugholm 211.
 — C., Stomager, Grønland 509 B.
 — Chr., Slagter, Borggade 3.
 — C. A., Møller, Alleegade 749.
 — C. F., Former, Beringsgade 658.
 — C. M., Hattemager, Hospitalsgade 57.
 — D., Enke, Kattefund 427.
 — D., Enke efter Møller. Particuliere, Hospitalsgade 59.
 — H. C., DM., Smed, Adjutant ved Brandcorpsset, Grønne-
 gade 275 A.
 — Huthf., DM., Skræder, Havnealleen 686.
 — Johan P., Maskinfabrikant og Jernstøber, Alleegade 601.
 — & Jochumsen, Ovennævntes Firma og Fabrik, Alleegade 682.
 — J. C., Garver, Sønderbro 49.
 — J. N., Smed, Smedegade 484.
 — Joh. Poul, R., Garver, Smedegade 485.
- * — J. P., Bødker, Bælgetræder, Smedegade 366.
 — Joh. Peter, Garver, Sønderbro 642.

- Møller, K., Institutbestyrerinde, Raadhussgade 144.
 — K. G., Strædersvend, Kildegade 362.
 — O. P., Snedker, Nørregade 394.
 — Morten, Particulier, Sønderbro 49.
 — N., Grovsmed, Smedegade 314.
 — N., Arbeidsmand, Østergade 580.
 — N., Tømmersvend, Stephansgade 556.
 — N. G., Skibsbygger, Havnen 649.
 — N. P., Sadelmager, Søndergade 16.
 — N. S., Kjøbmand, Urtekr.- og Delicatessehandel, Torvet 240B.
 — N. Z., Kleinsmed, Grønnegade 275 A.
 — Peder, Particuliere, Nagade 185.
 — P. H., Skomager, Gaulgade 431.
 — P. J., Enke efter Landmand, Nørretorv 302.
 — Th., Bogholder ved Staffeanstalten, boer sammesteds.
 — Frøken, Sjerffe, Havnealleen 632.
 — Enke efter Uhrmager, Smedegade 302.
 — Do. efter Lærer, Smedegade 348.
 — Do. efter Kærtmager, Amaliegade 697.
 — Do. efter Skomager, Rippervig 238.
 — Do. efter Hattmager, Particuliere, Fugholm 217.
 Mørch, Fuldmægtig paa Toldcontoiret, Borggade 457.
 — J. G., Tømmermester, Lieut. ved Brandcorpset, Alleeg. 624.

- Nathansen, J., Slagter, Heste- og Kreaturhandler, Nørret. 779.
 — Sara, Enke efter Kjøbmand, Smaahandel, Smedegade 342.
 Nebzager, C. J., Muursvend, Grønland 570.
 Needs, Enke efter Landmand, Beringsgade 725.
 Neerup, H. H. J., DM., Muurmester, Amaliegade 797.
 — J., Muursvend, Borggade 470.
 — Th. G., Snedkersvend, Havnealleen 633.
 Reist, H. N., Snedkersvend, Rattesund 419.
 Neumann, Adolph, Fister, Grønland 547.
 — J., Bager, Søndergade 118.
 — Enke efter Bødker, holder Barbeerstue, Søndergade 99.
 Neus, F., Maskinarbejder, Amaliegade 696.
 Nicolaisen, N., Arbeidsmand, Søndenaastrom 147.
 — Søren, do., Spedalsø 545 A.
 Nielsen, A., Smedesvend, Nørretorv 537.
 — A., Kobbersmed, Hestedamsgade 72 B.
 — And., Fister, Grønland 650.
 — A. Kjer, Muurmester, Thonbogade 91.
 — B., Bødker, Søndergade 31.

- Nielsen, B. D., Vødker, Søndergade 91.
- Carl, Stræder, Magasin af Herreklæder, Borggade 453.
  - Carl, Commissionair, Søndergade 21.
  - Chr., Kunstdreier, Borggade 1 B.
  - Chr., Arbeidsmand, Søndergade 34.
  - Chr., do., Spedalsø 616.
  - E., Stomager, Graven 110.
  - E., Bærtshuusholder, Nørregade 232.
  - Engelb., Grovmed, Hestedamsgade 67.
  - Espen, Bærtshuusholder, Smedegade 328.
  - Fr., Materialhandel, Smedegade 320.
  - Frank, Arbeidsmand, Thonbogade 84.
  - Fr. Ferd., do., Frederiksgade 669.
  - Geert. Enke efter Smedesvend, Grønland 154.
  - Gyde, Arbeidsmand, Rattesund 411.
  - H., Tommerer, Beringsgade 567.
  - H., Kalkbrænder, Frederiksgade 691.
  - H., Muurmester, Møllegade 653.
  - H., Kjøbmand, Korn- og Urteframhandel, Smedegade 306.
  - H., Bognmand, Nørregade 377.
  - H., Bærtshuusholder, Rippervig 247.
  - H., Arbeidsmand, Grønnegade 292.
  - H. J., Snedker, Meubelmagasin, Torvet 436.
  - H. C., Tommerer, Nørregade 261—62.
  - Jac., Veimand, Søndenaastrom 147.
  - Jac., Arbeidsmand, Østergade 580.
  - J., Øltapper, Alcegade 564.
  - J., Arbeidsmand, Grønland 736.
  - J., Snedker, Smedegade 330.
  - J., Slagter, Nørrebro 670.
  - J., Tobakspinder, Rædersgade 694.
  - J., Børstenbinder, Nørregade 391 B.
  - J., Brændeviinsbrænder, Amaliegade 603.
  - J. (Nim), Arbeidsmand, Fugholm 193.
  - J., Kjøbmand, Søndergade 16.
  - Joh., Stomager, Søndenaastrom 146.
  - Jørg., Opsynsbetjent ved Straffeanstalten, Grønland 650.
  - Jørg., Arbeidsmand, Frederiksgade 961.
  - J. C., Bærtshuusholder, Rippervig 236—37.
  - J. J., Lods, Strandgade 812.
  - J. P., Gjørtler, Farbergade 805.
  - J. P., Vødker, do. 680.
  - J. C. C., Skipper, Nagade 166.
  - J. J. P., Kbm., Malervarer og Farverhandel, Borgg. 437.

- Nielsen, L., Marschandiser, Smedegade 483.
- L., Dagvagt ved Straffeanstalten, Stephansgade 553.
  - Laurz, Arbeidsmand, Havnen 621.
  - Mads, Bærtshuusholder, Smedegade 321.
  - Mads, Karethmagersvend, Grønland 628.
  - Maren, Syerke, Rildegade 365 B.
  - Marie, Industrimagasin, Søndergade 16.
  - Marie, Modepønt, do. 20.
  - M., Klodsemager, Smedegade 302.
  - M., Smed, Alleegade 565.
  - M., Bærtshuusholder, Sønderbro 636.
  - Mittel, Arbeidsmand, Alleegade 572.
  - Mittel, Tømmersvend, Nørretorb 732.
  - Morten, Sømand, Raadstuegade 184.
  - N., Muursvend, Spedalsø 587.
  - N., (Jessen), do., do. 623.
  - N., Pedel ved den lærde Skole, (Latinstolen), Amaliegade 661.
  - N., Muurmester, Nørretorb 524.
  - N., Stomager, Farbergade 748.
  - N., Heste- og Kreaturhandler, Nørretorb 732.
  - N., Postbud, Rædersgade 694.
  - * — N., Dyr læge, Alleegade 600.
  - N., Bæver, Søndergade 36.
  - Nicolai, Kbmnd, Korn- og Urtekræmhandel, Smedegade 495.
  - N. A., Muursvend, Borggade 1 B.
  - N. C., Pharmaceut, Rattesund 403—4.
  - N. C., Bærtshuusholder, Hestedamsgade 80.
  - N. C., Tømmermester, Smedegade 504.
  - N. C., Arbeidsmand, do. 493.
  - N. C., do., Vestergade 764.
  - N. C., Enke, Bærtshuushold, Østergade 577—78.
  - N. J., Smedesvend, Raadhuusgade 144.
  - N. O., Enke, Borggade 1 C.
  - N. P., Smed, Søndergade 31.
  - Ole, Brolægger, Frederiksgade 701.
  - Ole, Arbeidsmand, Smedegade 352.
  - O. L., Kobbersmed, do. 351.
  - Peder, Arbeidsmand, ved Carolinelund 771.
  - Peder, do., Frederiksgade 584.
  - Peder, Tømmersvend, Spedalsø 586 B.
  - Peder, do., do. 721.
  - Peder, Kulhandler, Skolegade 644.
  - Peder, Gadefjører, Søndergade 16.
  - P., Lærer ved Borgerstolen, Grønnegade 533.

- Nielsen, P., (Yding), Opsynsbetjent ved Straffeanstalten, Vester-
gade 803.
- P. H., Commissionair, Nørrebro 790.
  - P. L. R., Kjøbmand, Korn- og Urtekræmhandel, Amalie-
gade 603.
  - R., Arbeidsmand, Søndergade 20.
  - R., Tømmersvend, Østergade 581—82.
  - R., Fyrbøder, Nygade 753.
  - R., Oldebrygger, Nørretorv 534.
  - R., Arbeidsmand, Grønland 155.
  - R., do., Frederiksgade 584.
  - Sebastian, do., Alleegade 602.
  - Severin, do., Spedalsø 778.
  - Steffen, Telegraphist, Nagade 173.
  - Søren, Smed, Sønderbro 636.
  - Søren, Arbeidsmand, Thonbogade 95.
  - Søren, do., Nørregade 385.
  - Søren, do., Grønland 638.
  - Søren, do., do. 159.
  - Søren, do., Spedalsø 626.
  - Søren, do., Frederiksgade 691.
  - Søren, do., Alleegade 566.
  - S. P., Skræder, Rattesund 430.
  - Therkel, Arbeidsmand, ved Nørrehuse 526.
  - Thorben, Muursvend, Grønt- og Frugthandel, Borggade 4.
  - Thyge, Bærtshuusholder, Amaliegade 801.
  - Enke, Badst, Borggade 495.
  - Enke efter Kjøbmand, Industrimagasin, Nørregade 261.
  - Enke efter Bærtshuusholder, Vestergade 674.
  - Enke efter Procurator, Alleegade 557.
- Nissen, P. B., Blikkenslager, Hestedamsgade 74.
- Nitschle, A. O., Sadelmager, Søndergade 29.
- R., Cancelliraadinde, do. 101.
- Nors, H. P., Kjøbmand, Handelsfuldmægtig, Søndergade 102.
- Enke efter Kjøbmand, Korn- og Urtekræmhandel, sammesteds.
  - R. F., Kjøbmand, Commissionsforretning, Alleegade 709.
- Nyholm, Lærer ved Friskolen, Rattesund 403—4.
- Nødelund, G. B., Cigarmager, Raadhussgade 145.
- J. G., Bærkforer hos Møller & Jochumsen, Alleegade 682.
  - L. J., Smedesvend, Østergade 580.
  - Enke, Hestedamsgade 68.
- Nørlev, J. E., Maler, Nørretorv 535.
- Nørregaard, Enke efter Uhrmager, Brød- og Kage-Udsalg,
Graven 106.

- O**dder, A. L., Enke efter Arbeidsmand, Grønnegade 282—83.
Ohlesen, Jørgen A., Kjøbmand, Korn- og Urtefrøhandl.
 Sønderbro 744.
Olesen, Andr., Arbeidsmand, Møllegade 594.
 — Chr., Brøndsætter, Frederiksgade 560.
 * — Hans, Mægler og Dampskibsexpeditør, (Brage)
 Havnen 538.
 — J., Arbeidsmand, Nygade 753.
Olivarius, F. W., pension. Capt. af Artilleriet, Farbergade 692.
Olsen, Anthon, Farver, Smedegade 337.
 — Andr., Skrædersvend, Grønland 628.
 — Gotfried, Kjøbmand, Korn- og Urtefrøhandel, Brænde-
 viinsbrænderi, Smedegade 486.
 — Jens, Arbeidsmand, Alleegade 592.
 — O., Exam. jur., Fuldmægtig paa Borgmester-Contoire
 Torvet 14.
 — Ole, Bybud, Nørregade 395.
 — O. C., Snedker, Alleegade 536.
 — P., DM., Assistent ved Jernbanen. Amaliegade 695.
 — P., Sadelmager, Smedegade 502.
 — Søren, Kornmaaler, Grønland 638 A.
 — Søren, Particulier, Hestedamsgade 471.
 — Enke, Alleegade 521.
 — Enke efter Hestehandler, Smedegade 324.
Oppenhagen, C. W., Bæver, Melketorvet 272.
Osmers, Wilh., Snedkersvend, Fugholm 192.
Overbjæ, C., Tømmerer, Bestergade 723.
 — H., Maler, Kirkegaardssalleen 644.
 — Ludv., Fragtkjører, Rattesund 401.
 — Søren, Skibscapitain, Nagade 18.
Ogel, A. Chr., Kjøbmand, Hestedamsgade 71.
 — Mad., Modepynt samt Handel med Liigtøi, sammesteds.
 — G., Jomfru, Traad- og Væredshandel, Nørregade 267.
Ollersen, J., Grovsmed, Søndergade 34.
 — L., Bødker, Fugholm 191.
Oedersen, H., Møller, Smedegade 504.
 — Jørg., Tømmersvend, Farbergade 681.
 — N., Gadeljører, Rædersgade 298 C.
 — N. P., Arbeidsmand, Søndergade 121.
 — P., Landinspecteur, træffes hos Gæstgiver Soele.
Oerson, Jac., Arbeidsmand, Spedalsø 626.
Oeschardt, C. C., Farver, Smedegade 500—1.
Oetersen, A., Reeblager, Farbergade 681.

- Petersen, Adrian, Arbeidsmand, Nørretorb 534.
- Anth., do., Nørregade 377.
  - Andr., do., Huulveien 763.
  - Andr., Oltapper, Søndergade 34.
  - Andr., Sliber, Raadhuisgade 136.
  - C., Arbeidsmand, Thonbogade 83.
  - Carl, Assistent ved Jernbanen, Alleegade 566.
  - Chr., Klodsemager, Hestedamsgade 78.
  - Chr., Arbeidsmand, Smedegade 497.
  - Chr., do., Grønland 148.
  - Chr., Tømmersvend, do. 509 B.
  - Chr., Fister, Kirkegyden 170 A.
  - Chr., Enke efter Arbeidsmand, Alleegade 528.
  - Christoffer, Skomager, Fugholm 215.
  - Christoffer, Tobakksfabrikør, Firma: Petersen & Sørensen, Smedegade 320.
  - C. G. A., Smedesvend, Smedegade 351.
  - Edb., Tobakspindersvend, Østergade 800.
  - Elias, Træstomand, Smedegade 346.
  - Fr., Capitain paa Dampstibet „Brage“, Rattesund 512.
  - Fr., Arbeidsmand, Vestergade 723.
  - Fr., Skibstømmerer, Grønland 154.
  - Fr., Skomagersvend, Nagade 219.
  - Gravers, Arbeidsmand, Søndenaastrom 507.
  - H., Kjøbmand, Urtekramhandel, Fabrik af Blanksværte og Salt i Karduser, Alleegade 709.
  - Holger, Slagter, Sønderbro 739.
  - H., Bærtshuusholder, Smedegade 355.
  - H., Smed, Farbergade 814.
  - H. C., Sømmand, Badstuegyde 179.
  - H. C., Tømmersvend, Rattesund 418.
  - H. J., Snekker, Meubelmagasin, Smedegade 348.
  - H. J., Leiebibliothek, Rattesund 418 A.
  - H. J., Grovsmed, Nørregade 397.
  - H. P., Oltapper, Raadhuisgade 138.
  - H. P., Strædersvend, Rildegade 365 A.
  - H. C. F., Maler, Rattesund 403—4.
  - J., Nattevagt ved Straffeanstalten, Frederiksgade 640.
  - J., Bogholder hos Møller & Jochumsen, Alleegade 682.
  - J., Klodsemager, Smedegade 305.
  - J., Farver, Smedegade 304.
  - J., Sadelmager, Smedegade 352.
  - J., Bærtshuusholder, Nørregade 233—34.
  - J., Skibstømmerer, Borggade 4.

- Peterfen, Jacob, Arbeidsmand, Vestergade 746.
- Jens, Arbeidsmand, Vestergade 716.
- Jens, do., Spedalsø 722.
- Joh., Skomager, Smedegade 365.
- Jørgen, Arbeidsmand, Rattesund 401.
- Jørgen, Brænderibestyrer, Nørretorv 537.
- J. G., Arbeidsmand, Nagade 220.
- J. G., do., Amaliegade 801.
- J. D., Sadelmager, Sønderbro 708.
- J. H., Bærtshuusholder, Nørrebro 699.
- J. J., Tommersvend, Stephansgade 556 B.
- J. P., Viinhandler, Smedegade 373—74.
- J. P., Photograph, do. 337.
- J. P., Bødker, do. 337.
- J. P., Snedker, Rippervig 246.
- K., Jomfru, Smedegade 355.
- K., Skomagersvend, Spedalsø 758.
- K., Klodsemager, Raadhuusgade 135.
- Lars, Muursvend, Frederiksgade 640.
- Lars P., Arbeidsmand, Spedalsø 760.
- M., Damestræderise, Smedegade 341.
- M., Reebflager, Smedegade 365.
- Martin, Muursvend, Borggade 466.
- Morten, Arbeidsmand, Sønderbro 51.
- Morten, Skibstømmerer, Havnealleen 598.
- * — M. G., Kammerraad, Toldinspecteur, Borggade A.
- N., Arbeidsmand, Møllegade 793.
- N., do., do. 793.
- N., Smed, Engveien 631.
- N., Arbeidsmand, Rygade 707.
- N., DM., Muursvend, Engveien 612.
- N., Arbeidsmand, Strandgade 729.
- N., do., Alleegade 629.
- N., Strædersvend, Nørregade 394.
- N., Skomager, do. 232.
- N., Bærtshuusholder, Torvet 14 B.
- N. H., Arbeidsmand, Spedalsø 760.
- Ole, Tommersvend, Frederiksgade 647.
- Ove, Former, Rygade 764.
- P., Enke, Fugholm 215.
- P., Kjobmand, Urteframhandel, Agent for Ostifternes
 Kreaturforsikringsforening, Grønnegade 285.
- P., Arbeidsmand, Rattesund 418.
- P., do., do. 406.

- Petersen, P., Handelsgartner, Rædersgade 517.
- P., Slagter, Vestergade 737.
  - P., (Sønderby), Lommerer, do. 737.
  - P., pensioneret Underofficer, Smedegade 330.
  - P., Skipper, Havnealleen 598.
  - Plesner, Kjøbmand, Urtekram- og Delicatessehandel samt Udsalg af Bredvad Møllens Meel og Gryn, Søndergade 37.
  - P. A., Kjøbmand, Korn- og Urtekramhandel, Søndergade 103.
  - P. C., Tømmermester, Nagade 224.
  - P. J., Skipper, Havnealleen 632.
  - P. N., Former, Sønderbro 739.
  - R., Guld- og Sølvarbejder, Søndergade 29.
  - R., Skipper, Rædersgade 694.
  - R., Arbeidsmand, Farbergade 748.
  - R., do., Nørretorv 534.
  - R., Opsynsbetj. ved Straffeanst., Stephansgade 555 A.
  - R., Drager, Grønland 160.
  - S., Godsforvalter, Rippervig 243.
  - Seier, Arbeidsmand, Grønland 159.
  - Svend, Skomager, Hestedamsgade 66.
  - Søren, Tømmersvend, Engveien 604.
  - S. Chr., Arbeidsmand, Søndergade 118.
  - Th., Høker, Smedegade 497.
  - Th., Arbeidsmand, Rattesund 412 A.
  - T. W., Exam. jur., pens. Toldbetj., Smedegade 321.
  - Skomagersvend, Grønland 150.
  - Enke efter Bognmand, Alleegade 511.
  - Enke, Alleegade 529.
  - Jomfru, Ejerste, Rattesund 419.
  - Enke efter Sadelmager, Hospitalsgade 42.
  - Brødrene, Gjæstgiveri, Søndergade 31.
  - W., Bæversvend, Vestergade 723.
- *Photographer, see Bloch, Buß, Gleerup, Hedager, Hvilsted, Kjergaard, Petersen og Schmidt.
- *Physicus, see Blach.
- Plesner, R., Exam. jur., Smedegade 355.
- Enke efter Kjøbmand, do. 354.
- Plett, L., Skomager, Nagade 190.
- *Politimesteren, see Jesen.
- * — Fuldmægtigerne, see Olsen og Madsen.
  - * — Betjentene, see Brodersen, Frederiksen og Sørensen.
  - * — Politikammeret er paa Raadhuset ligesom Indgangen.
- Pontoppidan, C., Kjøbmand, Manufacturhandel, Sønderg. 18.

- Pontoppidan, V., Restaurateur, Torvet 240.
 — Frøken, Particuliere, Havnealleen 595—96.
 *Poulsen, C., Degn, Klokker og Overgraver, Rippervig Str.
 — C., Bæver, Alleegade 637.
 — C., Bogbinder, Smedegade 302.
 — C., Ophynsbetj. ved Straffeanst., do. 325.
 — H., Mastinmester, Alleegade 593.
 — H. J., Kammerassessor, Procurator, Alleegade 668, Contor
 Nørregade 256.
 — J. A., Kjøbmand, Urteframhandel, Nørregade 253.
 — W. C., Former, Farbergade 318.
 — Stomager, Thonbogade 89.
 Preuthun, J. S., Avlsbruger, Huulveien 771.
 — P. H. G., Bæver, Nagade 187 A.
 Prinz, Stine, Enke efter Skipper, Rattesund 419.
 *Procuratorer, see H. J. Bjerregaard, N. Borch, J.
 P. Holst, C. A. Hviid, H. J. Poulsen, M. With
 Pud, P., Muurmester, Lieuten. ved Brandcorpset, Alleegade 668
 Pødenphant, C. J., Maler, Alleegade 563.
 — J., Kleinsmed, Hestedamsgade 71.
 — H. C., Maler, Fugholm 199.
 — J. A., Enke efter Maler, Alleegade 563.

- Qvie, C. J., Stræder, Rattesund 408.
 Qværndrup, A. W., Decorationsmaler, Nagade 24.
 Qvanjel, Kjøbmand, Nørregade 382.

- Radeke, Enkesrue, Nørregade 379.
 Ramsing, Jomfru, Thonbogade 87.
 Rand, And., Skipper, Grønland 159.
 Randlev, J. S., Kjøbmand, Korn- og Urteframhandel samt
 Brændeviinsbrænderi, Smedegade 491.
 Rantenberg, Joh., Bærtshuusholder, Alleegade 637.
 Rasmussen, A., Former, Nagade 163.
 — Anth., Lærer ved Borgerstolen, Rattesund 419.
 — A., Enke efter Kleinsmed, Thonbogade 89 B.
 — Bendt, Klodsemager, do. 476.
 — Carl, Kleinsmed, do. 89 B.
 — C., Stomager, Smedegade 319.
 — C., Vognmandskarl, Alleegade 590.
 — G., Smedesvend, Nørrebro 703.

- Rasmussen, H., Maskinarbeider, Nagade 224.
 — Hans, Arbeidsmand, Frederiksgade 560.
 — Hans, Former, do. 715.
 — Hans, forhen Brygger, Borggade 469.
 — H. P., Møllebygger, Farbergade 814.
 — Jac., Stomagersvend, Raadhussgade 145.
 — Jens, Fyrbøder, (Snedker), Engveien 755.
 — Joh., Vegetøisfabrikant, Frederiksgade 813.
 — Jul., Snedkersvend, Sønderbro 710.
 — Jørg., Smedesvend, Østergade 580.
 — Jørg., Bægter, Fugholm 211.
 — Jørg., Arbeidsmand, Badstueghde 182.
 — J. A., Snedker, Alleegade 593.
 — J. C., Arbeidsmand, Strandgade 632.
 — Jørg. Chr., do., Huulveien 657.
 — J. F. W., Musikus, Torvet 240 B.
 — Laurz, Arbeidsmand, Spedalsø 543.
 — M., Snedker, Søndergade 36.
 — M., Bundtmager, Hestedamsgade 79.
 — Mittel, Arbeidsmand, Grønnegade 291.
 — Muthz, Enke efter Organist, Amaliegade 801.
 — N., Skipper, do. 797.
 — N., Arbeidsmand, Vestergade 717.
 — N. P., do., Fugholm 213.
 — P., Enke efter, Raadhussgade 132.
 — Peter, Kleinsmed, Grønnegade 277.
 — Peter, Arbeidsmand, Nagade 224.
 — Peter, (Holst), do., do. 226.
 — P., do., Rygade 764.
 — P. F., Dreier, Smedegade 477.
 — Rasmus, Stomagersvend, Havnealleen 632.
 — Rasmus, Gadefjører, Søndergade 20.
 — R. D., Skipper, Rattesund 419.
 — Simon, Enke efter Kjøbmand, Alleegade 557.
 — Enke, Særste, Raadhussgade 146.
 — Søren, Tommersvend, Spedalsø 758.
 — Søren Due, Arbeidsmand, do. 543.
 — Enke efter Høker, Borggade 1.
 — Enke, holder Sygestue for Dr. Gads Patienter, Nørre-
 gade 266.
- Rathmann, N., Glarmester, Smedegade 350.
 Ravn, Andr., Gadefjører, Beringsgade 567.
 — H. A., Particulier, Hospitalsgade 45 B.
 Ravneberg, Enke, Badst, Østergade 581.

- Rabnsborg, N. J., Enke efter Klodsemager, Grønnegade 505.
 Reiff, C. D., Slagter, Smedegade 342.
 Reimann, C. Fr., Strømpevæver, Melketorvet 272.
 Reimer, Enke efter Bødker, Svaneegade 69.
 Rerup, A., Handskemager, Nørregade 257.
 Reydt, F. van der, Kobberhandler, do. 382.
 Richter, Jernbaneentreprenuer, Vesteregade 759.
 — Chr., Particulier, ved Carolinelund 772.
 — E. M., Kjøbmand, Firma: Chr. Richters Enke, Jsentram-
 og Galanterihandel, Nørregade 378.
 * Ridehuset, see Casernen.
 Rieckenberg, L., Kjøbmand, Herre-Elviperingshandel, Melke-
 torvet 298 A.
 Risom, P., Kjøbmand, Manufacturhandel, Bopæl Smedegade 309,
 og Boutil samme Gade 370.
 — Frøken, Smedegade 375 A.
 * Ritto, H. J., Landinspecteur, Hestedamsgade 471.
 Rixen, F. C., Handelsbestyrer, Sønderbro 618.
 Roest, J. C., Stomagersvend, Rildegade 365 A.
 Rohde, Emil, Saltmester paa Saltsyderiet, Nagade 185.
 — S. M., Maskinarbejder, Fugholm 203—4.
 Rosenbergs, N., Muursvend, Nagade 177.
 Rosendahl, Frøkenene, Søndergade 122.
 Rosenstand, Caroline, Modehandel, Melketorvet 270—71.
 — P., Enke efter Kjøbmand, sammesteds.
 — P., Forstander for Fattiggaarden, Nørregade 262.
 — Th., Maler, Smedegade 375 A.
 Rosenvinge, S. A. B., Skibstømmerer, Borggade 1 C.
 Ross, Fr., Skipper, do. 455.
 * Royal, Høtel, Nørregade 384, (see Bærenken).
 Rubrecht, Bryggemester hos Waagepetersen, Alleegade 541.
 * Rudkjøbing, Seil-, Flag- og Compasmager, Ræmner, Havne-
 og Gasværks-Kassjerer, Nagade 175.
 Rühle, J., Guld- og Sølvarbejder, Graven 109.
 Runge, M. J., Stomager, Grønnegade 281.
 Ryberg, J. B., Bærtshuusholder, Smedegade 305.
 Rye, H., Gadetjører, Mollegade 500—1.
 — J. P., Smaahandler, Alleegade 593.
 — L. C., Fellbereder, do. 475.
 — M., Jomfru, Modehandel, Hestedamsgade 65.
 Rysensteen, A. Juel-, Baronesse, Particuliere, Søndergade 126.
 Rørstrøm, P., Arrestforvarer og Raadstuetjener, Raadhuusgaarden.
 Rowe, J. C., Skræder, Magasin for Herrekæder, Grønneg. 281.

- S**abro, Harald, Skipper, Nagade 171.
 Sacho, Stine, Baage- og Baskelone, Rildegade 365 B.
 *Saltshyderiet, Grønland 506 (Høyers Tømmergaard).
 Samuelsen, Enke efter Keebslager, Hestedamsgade 77.
 Sander, Aug., Maler, Nørregade 265.
 *Savskjererier, Grønland (Bang) og Søndergade 126 (Møller & J. C. Krüger).
 Scharling, W., Stomagersvend, Grønnegade 289 AB.
 — Enke efter Smeder, Smedegade 353.
 Scheiby, C., Stomager, Farbergade 672.
 — Trine, Modehandel, sammesteds.
 Schelund, C., Handskemager, Smedegade 341.
 Schibler, P., Barbeer, do. 355.
 Schirmer, C., Bødker, Nørretorv 615.
 Schjødt, L., Kjøbmand, Østergade 800.
 — S. J., Urtekræmhandel, Vestergade 684.
 — Enke efter Havnefoged, Nagade 168.
 Schlichting, H., Skræder, Borggade 1 C.
 Schmidt, A., Cigarmager, Havnealleen 697—98.
 — A. L., Bager, Torvet 12.
 — C. C., Skipper, Havnealleen 595—96.
 — F. W., Photograph og Lithograph, Rattesund 402.
 — H. J., Keebslager, Smedegade 324.
 — Jac., Slagter, Grønland 650.
 — Jørg., Exam. jur., Particulier, Amaliegade 695.
 — J. C., Skræder, Nørregade 233—34.
 — J. J., Guld- og Sølvarbejder, Graven 115.
 — M. R., Adjunct ved den lærde Skole, Borggade Vitra A.
 — N. A., Skipper, Grønland 161.
 — P. M., Garversvend, Raadhuusgade 231.
 — Enke efter Tobakspinder, Sygevogterste, Rattesund 407.
 — Do. efter Stomager, Raadhuusgade 131.
 Schnoor, Fr. Ag., Blikkenslager, Grønnegade 295.
 — J. H., Smedesvend, Raadhuusgade 138.
 Schou, H. J., Sadelmager, Smedegade 343.
 — J. C., Skræder, Søndergade 24.
 — J. J., Klodsemager, Rædersgade 298.
 — N., Sadelmager, Hestedamsgade 62.
 — T. N., Stomager, Nørregade 252.
 Schougaard, Chr., Kbm., Korn- og Urtekræm., Smedeg. 488.
 — N. C., Stomager, Farbergade 814.
 Schoufen, N., Muursvend, Havnealleen 633.
 Schorn, Christoffer, Cigarmager, Grønland 148.

- Schram, G. H., Gartner, Østergade 577—78.
 Schulz, N. P., Blikkenslager, Smedegade 337.
 — P., Snedkervend, Rattesund 418.
 Schumann, A. H. D., Maler, Nørregade 264.
 Schur, F., Steentrykker, do. 249.
 — J. W., do., Rippervig 242.
 Schrøder, G., Skibsbygger, Havnen 727.
 — N. F., Stomager, Graben 115.
 — H. L., Tømmersvend, Alleegade 629.
 Seest, N. J., Bager, Torvet 13.
 Seidelin, Enke efter Exam. jur., Alleegade 566.
 Seiersen, Fr., Ølkudst, Engveien 604.
 Selmer, Enkefrue, Skole for Smaabørn, Nørregade 386.
 Serriglev, J. P., Gadetjører, Skolegade 783.
 Sevel, J. Chr., Handelsgartner, Alleegade 564.
 Severin, J., Enke, Vestergade 684.
 Sid, W. F., Enke efter Kjøbmand, Alleegade 629.
 Simons, Mr. J., Kasserer ved Jernbanen, Nagade 249.
 Simonson, Chr., Arbeidsmand, Frederiksgade 640.
 — J., Beværtning, Sønderbro 688.
 — Joh., Arbeidsmand, Spedalsø 758.
 — Mathilde, Damefrisaurinde, Nørregade 249.
 — N., Klodsemager, do. 252.
 — D., Friseur, do. 249.
 — P., Blikkenslager, Rattesund 418.
 — S. C., Kjøbmand, Urteframhandel, Sønderbro 687.
 Sindahl, Stomager, Søndergade 82.
 Sindrup, Enke efter Bagtmester, Borggade 450—51.
 Sjælland, Ped., Enke, Nørrebro 534.
 *Skibsbyggerier, see Møller, og Schrøder.
 Skinnerup, Ped., Former, Nøllegade 793.
 Skjellert, Enke, Nagade 163.
 Skjold, P. N., Tømmersvend, (Arbeidsmand), Grønland 570.
 *Storsteensfejeren, Borggade 465, (see Jørgensen).
 Skriver, Jens, Snedker, do. 1 C.
 Slebsager, G., Landinspæcteur, Amaliegade 603.
 — Enke efter Landmaaler, do. 695.
 Slotsgrund, Joh., Maler, Beringsgade 586.
 Soele, H. A., Kjøbmand, (see Kragh & Soele), Agent for Selskabet „Vituben“ i Kjøbenhavn, Sønderbro 569.
 — L., Kjøbmand, Nagade 191.
 — N. S., Gæstgiver, Eier af „Soeles Høtel“, Smedeg. 336.
 *Soeles Høtel, see Soele.
 Sommer, H., Kleinsmed, Tugthuusveien 671.

- Sommer, N. A., Stræder, Magasin for Herre-Ekviperingsgjenstande, Smedegade 355.
- Enke efter Gartner, Fugholm 199.
- Sonnenborg, Chr., Skomager, Alleegade 548.
- * Spare- og Laanekassen for Horsens og Omegn, Søndergade 18, (see Mathiasen samt Side 67).
- Spliedt, J., Kjøbmand, Borggade 8 C.
- Sprehler, Ludv., Jernbaneentreprenør, Søndenaastrom 47.
- * Stadsmusikanten, see Christrup og Malling.
- Stallknecht, Jørg., R., Maskinfabrikant, Jern- og Metalstøber, Søndergade 19.
- M., Enke efter Guld- og Sølvarbejder, Particuliere, smsteds.
- * Steenberg, G., Kammerraad, Postmester, Nørregade 395.
- Steenesen, P., Slagter, Smedegade 321.
- Marie, Modehandel, sammesteds.
- Steentoft, Cigarmager, Smedegade 498.
- * Steentrykkerier, see Schmidt og Schur.
- * Stegmann, N. H., Kjøbmand, Veier, Maaler og Brager, Havnen 621.
- Stein, Enke efter Skipper, Havnealleen 613.
- Steinhausen, C., Stræder, Borggade 489.
- * Stempelpapirs-Udsalget, Telegraphcontoiret, Alleeg. 601, (see Børgesen).
- Stephansen, Sør., Arbejdsmand, Nørrebro 790.
- Stjernholm, C., Snedker, Agade 187 B.
- Stochholm, N. G., Bager paa Straffeanstalten, boer smsteds.
- Storberg, C., Maler, Søndergade 20.
- Stoustrup, Enke efter Gartner, Bespiisning, Rattesund 408.
- Storch, J., Enke efter Kjøbmand, Manufacturhandel, Smedegade 318.
- * Straffeanstalten, ligger nordvest for Byen.
- Strand, Halv., Cigarfabrikør, Farbergade 672.
- Enke efter Skomager, Frederiksgade 720.
- Strange, J., Kjøbmand, Jsenframhandel, Dplag af Soda- og Selterjervand, Søndergade 119.
- Frøken, Particuliere, Havnealleen 752.
- * Strøkonen, Amaliegade 656, (see Enkemad. Thomsen).
- Strømberg, P., Maskinarbejder, Smedegade 343.
- Støvring, Enke efter Stræder, Strædershyning, Fugholm 204.
- Sundbye, Chr. A., Arbejdsmand, Alleegade 511.
- * Svanes Enkebolig, kaldet „Himmeriges Boder“, en Stiftelse oprettet og funderet i Aaret 1631 af Anna Svane, Borgmester Hans Ribers Enke, og Moder til den her i Byen fødte, og i Historien bekendte Erkebiskop Hans

- Svane; oprindelig indrettet til Beboelse for 3 Enter, men senere udvidet til 8; ombyggt af Magistraten i Aaret 1785 for opsparede Penge, Fugholm 211.
- Svell, F. K., Tommersvend, Frederiksgade 583.
- Svendsen, C., Linieskriver ved Jernbanen, Alleegade 520.
- C., Stræder, Nørregade 395.
- F. L., do., Fugholm 204.
- J., Arbeidsmand, Rattesund 413.
- Enke, Beværtning, Hospitalsgade 43.
- Svært, M. C., Fister, Smedegade 352.
- *Sygehuset, (Districts-), for Enden af Skolegaden 711, er fælles for By og Land.
- Syndberg, P., Handelsfuldmægtig, Smedegade 346.
- *Sæbesnyderier, see Aggerbeck, Fischer, Grumme, Krüger og Wolf.
- Sønderbye, C., Kjøbmand, Søndergade 35.
- Sørensen, And., Stomager, Østergade 800.
- And., Stræder, Alleegade 536.
- And., Muursvend, Beringsgade 658.
- A. C., Stomager, Alleegade 564.
- Bertel, Former, Beringsgade 754—55.
- Casper, do., Rædersgade 698.
- Chr., Arbeidsmand, Smedegade 354.
- Chr., do., Spedalsø 586 A.
- Chr., do., Engveien 631.
- C. F., Smed, Svanesgade 69.
- Gjertrud, Pottehandel, Thonbogade 96.
- H., Snedkersvend, Alleegade 563.
- Henrik, Kjøbmand, Korn- og Urtekramhandel, Smedeg. 321.
- H. C., Rastjetmager, Smedegade 311.
- H. J., Fister, Strandgade 619.
- H. P., Stræder, Smedegade 349.
- H. P., Kjøbmand, Søndergade 115 A.
- Jac., Barber, Hjørnet af Smedegade og Nørregade 301.
- Jac., Bærtshuusholder, Nagade 190.
- Jac., Stomager, Borggade 10.
- J., Opsynsbetjent ved Straffeanstalten, Nygade 731.
- J., Kleinsmed, Farbergade 318.
- J., Arbeidsmand, Rædersgade 298.
- J., Dagvagt ved Straffeanst., Nørrebro 534.
- J., Lods, Grønland 155.
- Jens, Kjøbmand, Borggade 2.
- Jens, Arbeidsmand, Spedalsø 622.
- Jens, (Fleng), Kirkegyden 171.

- Sørensen, Jens, Arbeidsmand, Fugholm 195.
 — Jens, do., Østergade 582.
 — Jeppe, do., Engveien 631.
 — Isidore, Modehandel, Søndergade 115 A.
 — Julius, Havnefoged, Havnen 278.
 — Jul., Slagter, Nørretorv 615.
 — Jørg., Arbeidsmand, Sønderbro 739.
 — Jørg., Sennopsfabrikant, Grønnegade 297.
 — Jørg., Bægter, Rildegade 362.
 — Jørg., Arbeidsmand, Grønland 155.
 — Jørg., do., Nagade 221.
 — Jørg., Muursvend, Frederiksgade 666.
 — J. A., Snedker, Lieutenant ved Brandcorpsen, Hestedsamsgade 72 A.
 — J. J., Tømmersvend, Alleegade 591.
 — J. J., Arbeidsmand, Grønland 150 B.
 — J. P., Klodsemager, Grønnegade 296.
 — Karen, Grønland 650.
 — Lars, Arbeidsmand, Alleegade 629.
 — Lars, Enke efter Arbeidsmand, Møllegade 770.
 — M. P., Bognmand, Rildegade 359.
 — N., Arbeidsmand, Sønderbro 688.
 — N., DM., Politibetjent, Torvet 436.
 — N., Dandselærer, (Stomager), Skolegade 783.
 — N., Arbeidsmand, Fugholm 198.
 — N., do., Frederiksgade 691.
 — N., Sandgraver, Havnealleen 686.
 — N., Fisser, Strandgade 619.
 — N., Sømmand, Nagade 168.
 — N., Arbeidsmand, Spedalso 544.
 — N., Enke efter Skipper, Nagade 176.
 — N., Arbeidsmand, Frederiksgade 691.
 — N. G., Stomager, Søndergade 87.
 — N. G., Frugt- og Grønthandler, Havnealleen 686.
 — N. J., Arbeidsmand, Vestergade 684.
 — N. K., Skibstømmerer, Havnen 538.
 — N. P., Stomager, Spedalso 626.
 — P., Skipper, Borggade 462.
 — P., Opvartningskarl hos Gæstgiver Soele, Smedeg. 337.
 — P., Particulier, Østergade 581-82.
 — P., Rastjetmager, Smedegade 311.
 — P., Arbeidsmand, Frederiksgade 583.
 — P., Træstommand, Engveien 604.
 — P., Sandgraver, Nagade 168.

- Sørensen, K., Arbeidsmand, Borggade 4.
 — K., Bognmand, Nørregade 257.
 — Sør., Arbeidsmand, Huulveien 651.
 — Sør., Kjøbmand, Frederiksgade 560.
 — Sør., Former, Hestedamsgade 70.
 — Sør., Skomager, Graven 212.
 — Sør., Arbeidsmand, Nygade 798.
 — Sør., Opsynsbetjent ved Straffeanstalten, Nørrebro 524.
 — Sør., Arbeidsmand, Grønland 157.
 — S. G., Enke efter Spisevært, Rippervig 245.
 — S. P., Seil-, Flag- og Compasmager, Nagade 176.
 — Thyge, Brøndsætter, Farbergade 692.
 — B., Muursvend, Nagade 187 B.
 — Enke efter Fjister, Grønland 508.
 — Do. efter Bognmand, Rildegade 361.
 — Do. efter Skomager, Smedegade 493.
 — Do. efter Stræder, Borggade 473.

Taaning, P., Grovsmed, Smedegade 349.

— K., Sadelmager, sammesteds.

— Sør., do., do.

*Telegraph = Stationen, Alleegade 601; efter Jernbanens
 Nabning er Stationen ved Banegaarden.

Terndrup, S., Enke efter Kbmnd., Traadhandel, Rippervig 238.

*Theatret, Søndergade 104, see Jørgensens Høtel.

Them, L. A., Enke efter Træhandler, Grønnegade 296.

— S. A., Klodsemager, Grønnegade 293—94.

Therkelsen, And., Enke efter Kbmnd., Particuliere, Stjernholm.

— Anders, Skomager, Smedegade 333.

— Geert, Enke efter Kjøbmand, Søndenaastrom 507.

— Jac., Enke efter Bærtshuussholder, Smedegade 484.

— L. P., Bogbinder, do. 318.

— Mads, Arbeidsmand, Frederiksgade 560.

— Michael, Garver, Alleegade 625.

— N., Muursvend, do. 589.

— O., Bager, Farbergade 664.

768 — P., Fragtjører, Dagvognsbefordrer til Silkeborg, Sønder-
 gade 18.

— P. G. J., Kjøbmand, Manufacturhandel, Firma „Carl
 Abildgaard“, Boutik Smedegade 372, Bopæl s. G. 371.

— K., Farver, Hospitalsgade 45 B.

— Sør., Arbeidsmand, Engveien 612.

- Therkelsen, L., Bager, Smedegade 480.
 *Tids-Manden, Dampbaad, expederes af Kjøbmand N. Wang.
 Thiel, C. M. F., Slagter, Nørrebro 699.
 Thim, F., Kjøbmand, Lieutenant, Nagade 224.
 Thomsen, Anth., Arbeidsmand, Vesteregade 759.
 — A. L., Skipper, Fugholm 196.
 — C., Glarmester, Thonbogade 99.
 — Erit, DM., Maskinarbejder, Rildegade 365 A.
 — Fr., Arbeidsmand, Huulveien 771.
 — H., Gartner, Grønland 570.
 — Jac., Slagter, Fugholm 199.
 — J. P., Gartner, Sønderbro 627.
 — K., Grovsmed, Borggade 3.
 — Math., Arbeidsmand, Rattesund 430 B.
 — N. Joh., Skipper, Nagade 165.
 — P., Kjøbmand, Urtekramhandel, Nagade 177.
 — P., Skibsfjedler, Nagade 219.
 — P. G., Stomager, Fugholm 191 C.
 — Th. P., do., Havnealleen 597—98.
 — Wilh., Enke efter Vinieftriber ved Jernbanen, Alleegade 541.
 — W. Th., Maler, Grønnegade 282—83.
 * — Enke efter Lærer, Strøtone, Amaliegade 656.
 Tholstrup, N., Enke, Vesteregade 754—55.
 Thornam, L., Overlærer ved den lærde Skole, p. t. Jørgensens
 Høtel.
 Thorsten, N. P., Bærtshuusholder, Hestedamsgade 75—76.
 Thorup, C. J., Dagvagt ved Straffeanstalten, Vesteregade 745.
 — N. C., Skibstømmerer, Nørregade 393.
 Thostrup, P., Høker, Smedegade 331.
 Thulstrup, J. L., Snedker, Stephansgade 552.
 Thyboe, P., Jernbane-Entrepreneur, Sønderbro 688.
 Thyhsen, J. N., Conditor, Fabrik af Bolcher, Raadhuusg. 144.
 Thygesen, A., Stræder, Fugholm 191 D.
 Thysgaard, Enke efter Kjøbmand, Amaliegade 656.
 Zimmermann, C. A., Bogbinder, Nørregade 391.
 Tiljeb, R. J., Avisbud, (Stomager), Grønnegade 280.
 — Enke, Melketorvet 272.
 Tofthuus, O. O., Murer, Alleegade 518—19.
 *Toldkammeret, Havnen.
 Torp, J. G. P., Ruffenbager, Sønderbro 739.
 Trane, Enke efter Skipper, Søndenaastrom 507.
 Tribler, Joh., Dreier, Hestedamsgade 65.
 — Enke efter Dreier, Graven 115.
 *Trifin-Contoiret, Alleegade 530, see Jensen, Dyr læge.

Trolle, J. F., Bankbud, Theater-Billetteur, Grønland 628.
 True, C. C., Stræder, Farbergade 680.
 Tønnesen, L., Møllersvend, Thonbogade 99.

Udbyneder, P. J., Enke efter Tømmerqvend, Aliegade 575.
 Uhre, P., Enke efter, Restauratrice, Nørregade 266.
 Ulkjer, M., Gartner, Smedegade 484.
 Ullerup, J. Fr., Grovsmed, Aliegade 575.
 *Ulrichsen, C., Bedemand, Bærtshuussholder, Nørregade 232.
 — Former, Beringsgade 567.
 Unnerup, P., Tømmermester, Aliegade 574.
 Utche, Enkefru, Aliegade 589.
 Utke, Nicol., Modehandlerinde, Smedegade 308.
 Ustrup, Kirsten, Enke, Thonbogade 91.

Vogelius, P. S., Bog-, Papiir- og Kunsth., Nørreg. 375 D.
 — Th., Reebflager, Smedegade 490.
 Voigt, D. Chr., Bager og Conditor, Nørregade 376.

Waagepetersen, A., Baierskøl-Fabrikant, Aliegade 643.
 Wagner, Joh., Dugmager, (Klædefabrikant), Aliegade 528.
 Walbeck, S. A., Stomager, Nørretorb 524.
 Walther, C., Guld- og Sølvarbeider, Smedegade 354.
 Wamberg, Enke, Stephansgade 541.
 Wang, J., Handelsfuldmægtig, Agade 189.
 — N., Kjøbmand, Mæglerfuldmægtig, Havnen 727.
 — S. N. M., Kjøbmand, Urtekram- og Stibsprovianteringshandel, Agade 189.
 — Enke efter Landmand, Fugholm 199.
 Warburg, Enke efter Landmand, Particuliere, Aliegade 531.
 Warncke, C. F., Stomager, Rippervig 247.
 Warthoe, Dagvagt ved Straffeanstalten, Aliegade 536.
 Wede, M. R., Fjerhandler, Torvet 14.
 Weirup, H. P., Bundtmager, Søndergade 115.
 Weiss, L. M., R., Kjøbmand, Manufacturhandel, svensk-norsk Viceconsul, Agent for Assurance-selskabet „Phoenix“ i Amsterdam, Søndergade 26.
 Wendt, P. R., Bliffenslager, Nygade 753.
 West, N., Stomager, Farbergade 678.
 Westergaard, F. C., Kjøbmand, Manufacturhandel, Smedegade 375.

- Westergaard, M., Brøndgraver, Nørretorv 615.
 Westphal, J. M., Maskinarbejder, Frederiksgade 669.
 — M. H., Stræder, Farbergade 678.
 Westring, A., Kleinsmed, Fugholm 197.
 — Jac., Reebslager, Smedegade 331.
 — J. C., Stomager, Hestedamsgade 65.
 Wilhelmi, C. F., Capitain, Alleegade 643.
 Wilke, St., Snedkersvend, Fugholm 199.
 Willadsen, N. S., do., Østergade
 Willumsen, N., Kjøbmand, Urtekramhandel, Vestergade 734.
 Wilster, P., Gartner, Engveien 740.
 Winkler, C. F., Knapmager, Nørrebro 703.
 Wining, C. R., Grosserer, Firma: Wining & Co., Eier af
 Damp- og Vindmøllen, Møllegade 363.
 Winther, Fr., Enke efter Kjøbmand, Producthandel, Nørret. 522.
 — L. Chr., Slagter, Smedegade 498.
 — N., Handelsfuldmægtig, do. 522.
 Wisbye, L., Enke efter Klodsemager, Høsterhandel, do. 354.
 Wissing, N. F., Enke efter Stræder, Nørregade 266.
 With, Moriz, Procurator, Agent for Assuranceelskabet „Guardian“, Alleegade 573.
 Wittrup, S., Kjøbmand, see Frølund & Wittrup, Smedeg. 313.
 *Woer og Nim Herredsscontoir, Nørregade 398.
 Woldbye, A. L., Maler, Grønland 160.
 *Wolder, Enke efter Postmester, Classelotteri-Collectrice, Nørregade 255.
 Wolf, Th., Materialhandel, Sæbe- og Parfumesabrik, Smedegade 492.
 Wolff, H. P., Blikkenslager, Nagade 191.
 Wolter, Smed, Østergade 701.
 Wonsild, J., Farver, Smedegade 346.
 Worning, N. J., Sæbesnyder, Lysføberi, Møllegade 337.
 Wradz, P. L., Enke efter Toldassistent, Søndergade 36.
 Brandrup, Enke, Smedegade 337.
 Wulff, A. F. L., Sergeant, Sønderbro 744.
 — P., Enke efter Bødker, Nørretorv 537.
 Wæhrum, Cigarmager, Fugholm 194.
- B**eeberg, J. P., Stomagersvend, Raadhussgade 145.
 — N. P., Enke efter Marschandiser, Grønnegade 274.
 Zimmer, A. L. G. W., Toldassistent, Nagade 175.
 Zoeleger, H. L., Bødker, Smedegade 351.

- Ornen, Dampfslibet, see Finély.
 Orting, R., Arbeidsmand, Skolegade 390.
 Drum, Chr., do., Nollegade 653.
 — E. C., Bærtshuusholder, Raadhuusgade 229.
 — J. L., Stomager, Thonbogade 94 B.
 — L. S., do., Nørregade 235.
 — P., Arbeidsmand, Rattesund 407.
 — Enke efter Snedler, Raadhuusgade 229.
 Ostbirk, L. C., Farver, Sønderbro 585.
 — Enke efter Corporal, sammesteds.
 Osterberg, W. J., Marschandiser, Nørregade 254.
 OSTERGAARD, L. A., Skipper, Amaliegade 797.
 — N. A., Arbeidsmand, Spedalsø 587.
-

Badeanstalten

er til almindelig Afbenyttelse

for Damer:

Mandag, Onsdag og Fredag Formiddag fra Kl. 6 til 11 $\frac{1}{2}$. Tirsdag, Torsdag og Løverdage Eftermiddag fra Kl. 1 $\frac{1}{2}$ til 8 samt Søndag til Kl. 10 Formiddag.

for Herrer:

Mandag, Onsdag og Fredag Eftermiddag fra Kl. 1 $\frac{1}{2}$ til 8, Tirsdag, Torsdag og Løverdage Formiddag fra Kl. 6 til 11 $\frac{1}{2}$ samt Søndag fra Kl. 11 Formiddag.

Middagstiden fra Kl. 12 til 1 er forbeholdt Latinskolens Elever, men i deres Ferie eller andet Forfald, saavel som om Søndagen, bliver Badehuset ikke lukket i Middagstiden, men kan benyttes uden Afbrydelse.

Priserne ere:

Badebillet for Familier til den hele Badesaison 7 $\frac{1}{2}$ Rd. Det bemærkes, at en saadan Billet kun giver den Person og Familie, paa hvis Navn Billetten lyder, Adgang til Badeanstalten med fornøden Betjening.

Adgangskort for hele Sommeren, til Afbenyttelse een Gang daglig for den Person, paa hvis Navn Billetten lyder, 5 Rd.

12 Billetter, saavel til Kamrene som til Svømmeslaaden, 1 Rd. 3 Mk.
Enkelt Billet 1 Mk.

Styrtebads Billetter à 4 St. pr. Stk.

Billetter faaes hos d'Hrr.:

Agent Herfind, Smedegade,
Gjæstgiver Tørgensen, Søndergade,
Kjøbmand Richter, Kørregade, samt hos
Soldassistent Bunds Enke ved Havnen.

Hos Kjøbmand Richter kan enhver Actionair erholde en Badebillet for sig og Familie til den hele Badesaison for 5 Rd.

Enhver Besøgende maa være forsynet med Billet.

Hunde maae ikke medbringes paa Badehuset.

Forskjellige Bestyrelser, Commissioner, Bestillingsmænd etq.

Magistraten.

Borgmesteren, Kammerherre Chr. v. Sessen, R., DM.

Borgerrepræsentanterne.

Statsraad, Procurator S. P. Holst, Formand.

Grosserer E. Wining, R., Næstformand.

Overlærer E. E. C. Ekeroth.

Snedker Andr. Fischer.

Capitain, Muurmester Andr. Tusling, DM.

Cancelliraad, Apotheker Jac. Helms.

Agent, Kjøbmand S. A. Herffind.

" " E. W. Søyer, R.

Justitsraad, Herredsfoged C. M. Jespersen, R.

Gjæstgiver Andr. Jørgensen.

Garver Joh. P. Møller, R.

Fabrikant Jørg. Stallknecht, R.

Consul, Kjøbmand L. M. Weiss, R.

Revisorerne.

Consul, Kjøbmand A. P. F. Crome.

Kjøbmand C. M. Richter.

Ræmneren.

Seil-, Flag- og Compasmager A.

S. Rudkjøbing.

Lægdsforstanderen for 74de Lægd.
Kammerherre, Borgmester Chr. v. Sessen, R., DM.

Lægdsmanden f. f. Lægd.
Kjøbmand S. F. Baadsgaard.

Communal-Bygningsinspecteur.
Muurmester S. S. Bjerre.

Beier, Maaler og Brager.
Kjøbmand N. S. Stegmann.

Ashyet for gamle Borgere og deres Enker.

Procurator Moriz With.

Muurmester S. S. Bjerre.

Kjøbmand P. Houmann.

Uhrmager N. P. Madsen.

Garver Joh. P. Møller, R.

Bager N. S. Seest.

Ashyet for Smaabørn.

Damerne:

Wresmedlem: Baronesse Elise Juell.
Wind Arenfeld til Steensballegaard.

Fruerne: Bang, f. Blach; Brandt, f. Thomsen; Cohn, f. Dessau; Crome, f. Bang; Madsen, f.

Holm; Madsen, f. Laakson; Petersen, f. Eriksen; Slebsager, f. Orreslev; Møller, f. Steensen; Møller, f. Holm.

Frøkenene: Sophie Høyer, Marie Laurberg, Ida Levy.

Herrerne:

Pastor J. E. Faber.
Maler P. Alexandersen.
Kjøbmand P. Houmann.
Lieutenant Arn. Levy, DM.
Overlærer N. D. Loft.
Bogbinder E. Poulsen.

Badeanstalten.

Grosserer E. Wining, R.

Banken for Horsens og Omegn.

Directeurer:

Consul, Kjøbmand A. P. F. Crome
(Administrator).

Kjøbmand J. Mathiasen.

Repræsentanter.

Cancellir. Chr. Hjerrild, Formand.
Statsraad J. P. Holst, Næstformand.
Møller Ammihøll, Klagsmølle.
Lieuten., Proprietair Eckardt, R.,
Drumgaard.

Kjøbmand E. E. Fischer.

Proprietair Fridt, Havreballegaard.

Fabrikant H. Heide, R., Bygholm.

Cancelliraad, Apotheker J. Helms.

Kjøbmand P. Houmann.

" M. A. Larsen.

" E. M. Richter.

Hofjægermester Schütte til Bygholm.

Kassierer og Bogholder.
E. Horn.

Brandcorpset.

Chef.

Capitain, Muurmester Andr. Fusting, DM.

Adjutant.

Smed O. Møller, DM.

Commandeurer for Afdelingerne ere:

For Redbrydningscorpset:
Civil-Ingenieur J. Clausen.

For Redningscorpset:
Kjøbmand Chr. Fog.

For Vandforsyningen:
Lieuten., Kjøbm. Arn. Levy, DM.

Officererne ere:

Maler P. Alexandersen.

Sadelmager H. Christensen.

Snedker J. Danberg.

Sjortler J. E. Hansen.

Lømmestester J. E. Mørk.

Muurmester P. Puck.

Snedker A. Sørensen.

Brolægnings-Commissionen.

Kammerherre, Borgmester Chr. v. Jessen, R., DM.

Agent, Kjøbmand J. A. Herfind.

Gjæstgiver A. Tørgensen.

Kjøbmand E. M. Richter.

Brød- og Brændselscommiteen.

Pastor J. E. Faber, Formand.

Cancelliraad, Apotheker J. Helms.

Agent, Kjøbmand J. A. Herfind.
 Kjøbmand P. Houmann.
 Farver H. Kreiberg.
 Kjøbmand Anthon Madsen.
 Garver Joh. P. Møller, R.
 Bager N. J. Seest.

Bygnings-Commissionen.

Kammerherre, Borgmester Chr. v.
 Jesen, R., DM., Formand.
 Capitain, Muurmester Andr. Fusching, DM.
 Snedker Andr. Fischer.
 Fabrikant Johan Møller.
 Lømmestester N. C. Nielsen.
 Fabrikant Tørgen Stallknecht, R.

De danske Baabenbrødre.

Lieutenant, Loldassistent E. Clausen,
 Formand.
 Beier, Maaler og Brager, Kjøbmand N. H. Stegmann.
 Opshynsbetjent J. Sørensen.
 Havnefoged Julius Sørensen.
 Kjøbmand N. Bang.

Kassierer.

Gartner J. Hansen.

De Fattiges Kasse.

Agent, Kjøbmand J. A. Herfind.
 Farver H. Kreiberg.
 Garver Joh. P. Møller, R.

Districts-huset.

Kammerherre, Borgmester Chr. v.
 Jesen, R., DM.
 Justitsraad, Herredsfoged D. M.
 Hersleb, R.

Justitsraad, Herredsfoged M.
 Jespersen, R.

Deconomen.

Bjerregaard.

Regnskabsføreren.
 Exam. jur., Fuldmægtig E. No

Enrolerings-Commissionen.

Kammerherre, Borgmester Chr.
 Jesen, R., DM.
 Capitain, Muurmester Andr.
 Fusching, DM.
 Lient., Kjøbm. Arnold Levy,
 Fabrikant Tørgen Stallknecht,

Fattig-Commissionen.

Pastor J. Bang, Formand.
 Kammerherre, Borgmester Chr.
 Jesen, R., DM.
 Snedker A. Andersen.
 Pastor J. C. Faber.
 Papiirhandler E. C. Fischer.
 Smed J. S. Gottlieb.
 Uhrmager B. Sundersen.
 Kjøbmand P. Houmann.
 Garver Joh. P. Møller, R.
 Biihandler J. P. Petersen.
 Exam. jur. K. Plesner.
 Farver J. Bonsild.

Forstanderen paa Fattiggaaet
 P. Rosenstand.

Forstander f. 1ste Dist.
 Farver J. Bonsild.

Dette indbefatter: Nygade,
 stergade, Allegade til Beringe
 og Stephansgade.

2det District.

Exam. jur. K. Plesner.

Dette indbefatter: Hestedamsgade, Grønnegade, Thonbogade, Rædersgade, Melketorvet, Nørregade, Rippervig, Skolegade, Alleegade til Betingsgade.

3die District.

Snedker A. Andersen.

Dette indbefatter: Torvet, Rattesund, Amaliegade, Strandgade og Borggade.

4de District.

Uhrmager B. Sundersen.

Dette indbefatter: Badstuegyde, Fugholm, Aagade fra Havnepladsen til Fugholm, Kirkegyden samt Aagade fra Fugholm til Provstegyde, Provstegyde, Søndergade og Hospitalsgade.

5te District.

Kjøbmand P. Houmann.

Dette indbefatter: Nørretorv, Nørrebro, Tugthuusveien, Frederiksgade, Kildegade og Kirkegaardsalleen.

6te District.

Vinhandler J. P. Petersen.

Dette indbefatter: Smedegade og Farbergade.

7de District.

Smed J. S. Gottlieb.

Dette indbefatter: Søndenaastrom, Sønderbro og Spedalsø.

Forligsmæglerne f. Horsens Kreds.

Cancelliraad, Hospitalsforst. Chr. Hjerrild.

Kjøbmand J. Mathiasen.

Forstanderskabet for det mosaiske Troessamfund.

Uhrmager M. S. Levy, Formand.

Agent, Kjøbmand B. S. Levy.

Kjøbmand H. von Essen.

Forstanderskabet f. d. l. Skole.

Professur, Rector F. Birch, R.

Pastor F. Bang.

Kassierer.

Cancelliraad, Hospitalsforst. Chr. Hjerrild.

Forskjonnelseselskabet.

Kammerherre, Borgmester Chr. v. Zeszen, R., DM.

Professur, Rector F. Birch, R.

Fabrikant H. Heide, R., Bygholm.

Justitsraad, Herredsfoged E. M. Jespersen, R.

Hoffjægermester Schütte til Bygholm.

Fabrikant Tørgen Stallnecht, R.

Fundats-Inspectionen.

Pastor F. Bang, Formand

Kammerherre, Borgmester Chr. v. Zeszen, R., DM.

Fundatsforvalteren.

Cancelliraad, Hospitalsforst. Chr. Hjerrild.

Fængselsfelstabet.

Pastor Hansen, Formand.
 Inspect. F. Mazanti, R., Kasserer.
 Fængselslæge J. Haurowitz, t. Stjernholm.

Fabrikant G. Heide, R., Bygholm.
 Justitsraad, Herredsfoged D. M. Hersleb, R.

Justitsraad, Herredsfoged C. M. Jespersen, R.

Kjøbmand B. J. Levy.

Revisorer.

Consul A. P. F. Crome.

Boghandler J. E. Halvorsen.

Fæstemanden.

Kjøbmand J. F. Baadsgaard.

Gasværket.

Overlærer C. E. C. Ekeroth.

Consul L. M. Weiss, R.

Kasserer.

Kæmner A. J. Rudkjøbing.

Grusgravnen.

Capitain, Muurmester Andr. Fusing, DM.

Agent, Kjøbmand J. A. Herfind.

Garver Joh. P. Møller, R.

Haandværker- og Sangforeningen.

Garver Joh. P. Møller, R., Formd.

Overlærer C. E. C. Ekeroth.

Uhrmager W. Sundersen.

" M. J. Levy.

" N. P. Madsen.

Bødker B. D. Nielsen.

Farver A. Olsen.

Bogbinder C. Poulsen.

Bog- og Papiirhandler P. S. Bogelius.

Handels- og Industriforeningen.

Kjøbm. Chr. Schougaard, Formd.

" Sor. Jensen, Næstformand.

" Chr. Fog.

" og Fabrikant J. E. Krüger.

" P. A. Petersen.

Kasserer.

Kjøbmand P. Risom.

Havne-Commissionen.

Kammerherre, Borgmester Chr. v. Jessen, R., DM.

Kjøbmand S. P. Bune.

Agent, Kjøbm. C. W. Høyer, R.
 Kammerraad, Toldinspect. M. C. Petersen.

Grosserer C. Wanning, R.

Kasserer.

Kæmner A. J. Rudkjøbing.

Horsens borgerlige Skyttelaug.

Cancelliraad, Hospitalsforst. Chr. Hjerrild, Væb-Formand.

Agent, Kjøbmand J. A. Herfind, Formand.

Capt., Biinh. S. H. Andersen, DM.

Lieuten., Kjøbm. Arn. Levy, DM.

Slagter J. A. Kraul.

Farver L. E. Ostbirk.

Kasserer.

Bog- og Papiirhandler P. S. Bogelius.

Secretair.

Brygger Ed. Houmann.

Hospitalsinspektionen.

Pastor F. Bang, Formand.
Kammerherre, Borgmester Chr. v.
Jessen, R., DM.

Hospitalsforstander.

Cancelliraad Chr. Hjerrild.

Indquarterings-Commissionen.

Kammerherre, Borgmester Chr. v.
Jessen, R., DM.

Mægler H. Olesen.

Fabrikant Jørg. Stallknecht, R.

Skriver i Indqv.-Commisf.

Kjøbmand J. F. Baadsgaard.

Kirke-Inspektionen.

Pastor F. Bang.

Kammerherre, Borgmester Chr. v.
Jessen, R., DM.

Statsraad, Procurator J. P. Holst.

Kirkeværge.

Hospitalsforstander N. W. Faber.

Kirke-Kasserer.

Kjøbmand J. F. Baadsgaard.

Klubben „Foreningen“.

Cancelliraad, Apotheker J. Helms,
Formand.

Redacteur H. Fogh.

Kammerr., Toldcass. C. F. Holm.

Agent, Kjøbmand J. P. Levy.

Lieuten., Kjøbm. Arn. Levy, DM.

Horsens Landbrugsforening.

Fabrikant H. Heide, R., Bygholm,
Formand.

Proprietair Friis til Lillerup. Næst-
formand.

Propriet. Christiansen til Næst.

Cancellir., Hospitalsforstander Chr.
Hjerrild.

Mølleier Holst, Bredvad Mølle.

Gaardeier J. M. Jensen, Eridnauer.

Kammerherre, Borgmester Chr. v.
Jessen, R., DM.

Agent, Kjøbmand J. P. Levy.

Gaardeier Chr. Rasmussen, Brunde.

Propriet. Søtoft, Glibing Mølle.

Gaardeier S. P. Ulrichsen, Peters-
minde.

Laanecontoiret.

Bestyrelsen

bestaaer af Directeurerne og Repræ-
sentanterne for Liigklasseforeningen.
Desuden ere valgte af Actionairerne,
og henhøre under samme:

Farver Joh. P. Møller, R.

Uhrmager W. Gundersen.

Kjøbmand P. Houmann.

Guldsmed E. Lind.

Maler N. C. Lund.

Den borgerlige Liigklasseforening.

Directeurerne:

Capitain, Muurmester Andr. Fug-
sing, DM.

Smed N. P. Nielsen.

Farver J. Petersen.

Repræsentanterne.

Uhrmager N. P. Madsen, Formand.
 Skomager N. Dragsted.
 Børstenbinder N. Horsfeldt.
 Farver H. Kreiberg.
 Lømmestester J. E. Mørk.
 Muurmester P. Puck.

Markdirectionen.

Kammerherre, Borgmester Chr. v.
 Jesen, R., DM.
 Agent, Kjøbmand J. A. Herstind.
 Gæstgiver A. Tørgensen.

Markinspecteurerne.

Slagter C. Claudi.
 Teglfabrikant Jaunsen.

Overformyndere.

Capt., Binh. S. H. Andersen, DM.
 Kjøbmand P. E. R. Suel.

Riffelkytteforeningen for Horsens og Omegn.

Kammerherre, Borgmester Chr. v.
 Jesen, R., DM.
 Overdelingsfører, Lieutenant, Kjøb-
 mand Arnold Levy, DM.

Modemestre.

Lømmestester J. L. E. Kjær.
 Kjøbmand H. Nielsen.

Skattelignings-Commissionen.

Exam. jur. K. Plesner, Formand.
 Kjøbmand Chr. Schougaard, Næst-
 formand.
 Træskomand S. A. Andersen (Them).
 Kjøbmand H. H. Brandt.

Skomager C. Carstensen.

Maler P. Frisch.

Blarmester J. Haas.

Maler N. E. Lund.

Uhrmager N. P. Madsen.

Kjøbmand J. Strange.

Skipperkasseforeningen.

Kjøbmand S. P. Bune, Formand.
 " H. H. Brandt.

Skolecommissionen.

Pastor J. Bang, Formand.
 Kammerherre, Borgmester Chr. v.
 Jesen, R., DM.
 Kammerraad, Liendecommissair A.
 Andersen.
 Pastor J. E. Faber.
 Cancellir., Apotheker Jac. Helms.
 Uhrmager M. J. Levy.
 Bogbinder C. Poulsen.

Sparekassen for Horsens og Omegn.

Agent, Kjøbm. J. B. Levy, Formd.
 Kammerraad, Liendecommissair A.
 Andersen.
 Consul A. P. F. Crome.
 Cancelliraad, Hospitalsforst. Chr.
 Hjerrild.
 Agent C. W. Hoyer, R.
 Justitsraad, Herredsfoged C. M.
 Jespersen, R.
 Gaardeier Hans Pedersen, DM.,
 Serritslev.
 Gaardeier S. Rasmussen, Dallerup.
 Bager J. N. Seest.
 Grosferer C. Wining, R.

Bogholder og Kassierer.
Kjøbmand Jens Mathiasen.

Sundhedsraadet.

Kammerherre, Borgmester Chr. v.
Sessen, R., DM.

Districtslæge Meyer, R.

Consul A. P. F. Crome.

Capitain, Muurmester Andr. Fusching, DM.

Gjæstgiver A. Tørgensen.

Kjøbmand J. Strange.

Districtsforstanderne:

1ste District,

som omfatter den nordre Deel af Søndergade, Kirketorvet, vestre Deel af Gaulgade, Rippervig, søndre Deel af Nørregade, Melketorvet, Grønnegade, Hestedamsgade, Rædersgade, søndre Deel af Svane-gade og Engveien, derfra mod Syd til Aaen samt de indenfor disse Linier liggende Bygninger og Pladser, sorterer under Borgerrepræsentant, Gjæstgiver And. Tørgensen.

2det District,

som omfatter den søndre Deel af Rattesund og Amaliegade og den østlige Deel af Fugholm og hvad der ligger sønden og østen derfor, sorterer under Kjøbmand J. Strange.

3die District,

som omfatter den Deel af Byen, der ligger vesten for 2det District,

og tillige syd for 1ste District, sorterer under Consul, Kjøbmand A. P. F. Crome.

4de District,

som omfatter den Deel af Byen, der ligger norden for 1ste og 2det District, sorterer under Borgerrepræsentant, Capitain, Muurmester Andr. Fusching, DM.

Sygekassen.

Bogbinder E. Poulsen.

Lærer M. Jensen.

Bogbinder Andersen.

Straffeanstalten.

Directeur.

Justitsraad, Herredsfoged E. M.
Jespersen, R.

Inspecteur.

Fr. Mazanti, R.

Bogholder.

Eh. Møller.

Deconomiforvalter.

A. Malling.

Hansen, Præst.

Haurowitz, Fængselslæge.

Tvangsarbejdsanstalten.

Kammerherre, Borgmester Chr. v.
Sessen, R., DM.

Kammerraad, Tiendecommissair A.
Andersen.

Cancellir., Apotheker Jac. Helms.

Forvalteren.

N. Eriksen, DM.

Baabenbrødrene for Horsens og Omegn.**Hæresmedlemmer.**

Kammerherre, Borgmester Chr. v. Jessen, R., DM.

Lieuten., Kjøbm. Arn. Levy, DM.

Ritmester v. Jessen, R., Formand

Deconom Andersen, Næstformand.

Lieuten., Kjøbm. Arn. Levy, DM

Landmand Carl Larsen.

Bæver Lindstorff.

Maler Holmboe.

Skæder Christensen.

Kassierer.

Toldassistent J. Attrup, DM.

Bankens Contoir

er aabent hver Søgnedag fra Kl. 10—1.

Sparekassen

er aaben hver Fredag Eftermiddag fra Kl. 2—4.

I Terminstiden

flere Dage ugentlig, der bestemmes hver Termin.

Laanecontoiret

er aabent hver Tirsdag og Løverdage Eftermiddag fra Kl. 5—6.

Brødrene Abildgaard

312 Smedegade 312

anbefale

et velassorteret Lager af

Mode- & Manufacturvarer.

Forskjellige Fabrikata fra det herværende
Tugthuus,

der ere fabrikerede af eget Materiale og ved eget Farveri.

Oplag fra Greis Mølle
af Klæde, Buckskin & Düffel.

Et stort Udvalg af Herreeqviperingsgjenstande

samt

færdigsyede Herreklæder.

Carl Abildgaards

Mode-, Manufactur-, Klæde-

og

Lærredshandel,

Smedegade Nr. 372,

anbefaler Alt til Manufacturhandelen henhørende til
Nutidens billigste Priser.

C. J. Aggerbecks Sæbe- og Parfume-fabrik,

Smedegade Nr. 315.

Fabriken er stedse forsynet med et smukt og stort Udvalg saavel i Toilet- som Stangsæber til Huusholdningsbrug. Vellugtende Vande, Haarolier, Pomader, Røgelse, Essentser samt alt

Øvrigt til Faget henhørende.

M a l e r

P. Alexandersen,

Smedegade Nr. 337 c,

anbefaler sin

Rullegardins- og Persiennne-Fabrik,

Priislister udleveres paa Forlangende.

N. Andersen & Comp.s

Commissionsforretning,

Søndergade Nr. 25,

holder stedse Lager af

Brænderi-, Huusholdnings-, Teglværks-

og

Smedekul.

Huder, Skind, Uld m. M.

kjøbes stedse til

Dagens høieste Priser.

H. C. Andersens

Antikvariske Boghand

samt

Papirhandel, Boghandel

og

Lesebibliothek,

Smedegade 352,
skraas for Farbergade.

Lager habes af ældre og nyere Bøger (c. 5000 Bind) i forskjellige Sprog og Videnskabsfag, navnlig **Nordisk Litteratur**, saavel i nye som brugte Expl. Brugte Bøger faaes til omtrent **halv Priis** og derunder; hvor ikke habes paa Lager kan muligen anskaffes ved mindre Forbindelser i Kjøbenhavn. — Bøger kjøbes, byttes eller modtages i Commission.

BRUNN & JØRGENSEN,

Torvet 432,

anbefale deres ny etablerede

Urtekræmhandel

med alle

Huusholdningsartikler

i bedste Varer og til Dagens billigste Priser.

Brunn & Jørgensen,

Torvet 432.

Undertegnede

Urtekram- & Delicatesseshandel

anbefales med alle Huusholdningsartikler i bedste Varer
og til Dagens billigste Priser.

Java- & Domingo-Caffe,

daglig friskbrændt efter A. C. Gamels Methode.

Thee,

i prima Varer, til forskjellige Priser.

Chocolade

fra Chr. F. Kehlets Fabrik i Kjøbenhavn erholdes til
Fabrikspriis.

Til Sauce

anbefales forskjellige Dele i friske og uforfalskede Varer.

Øste

af forskjellige Sorter i bedste Varer.

Anchiovis,

fineste Christiania, i $\frac{1}{1}$ & $\frac{1}{2}$ Dunke.

M. Buemann,

Nørregade Nr. 397.

E. A. Buhl,

Bundtmager,

anbefaler et velassorteret Lager

af

alle Sorter

Peltsvarer og Kaskjetter

i nyeste Façons og Fiinheder; Alt til Nutidens

billigste Priser.

Peltsvarer modtages i Sommermaanederne til Opbevaring
og Conservering mod Møl.

Søndergade 30.

Efter Flyttedagen samme Gade 125.

K. Andersen,

Harmonikafabrikant,

anbefaler

Harmonikaer i alle Størrelser

til de billigste Priser.

Harmonikaer modtages til Reparation.

Melketorvet 270-71.

S. Busk,

Fotograf.

Nr. 8.

Borgergade

Nr. 8.

Horsens.

D. B. S. Konditori,

Rippervig Nr. 244

(ligeoverfor Kirkeindgangen).

er daglig forsynet med et stort Udvalg af friske bismagende Smaafager, Confect-Bryst-Sarameller, Bon-Bons m. m. Bestillinger paa store og mindre Kager samt Posteier med og uden Gylding modtages, og leveres Alt til mit Jag henhørende særdeles propert og smagfuldt og efter Prisen særdeles stort.

Familie-Chocolade

(eget Fabrikat)

anbefales til Nutidens billigste Priser pr. fuldvægtigt Pund.

Ørbødigt

H. Büch,
Conditør.

C. CHRISTENSEN & COMPANY'S

Artikler og Delikatessehandel.

Aflagrede Cigarer samt hollandske Tobakker.

Torvet 437 A.

HORSSENS.

H. J. CHRISTENSEN

tillader sig herved at anbefale sit velforsynede

Herreekviperings- Magasin,

Herreekviperings- Magasin,

Hjørnet af Søndergade og Thonbogade Nr. 82.

Horsens.

Da jeg har været Mester og Tilskjærer ved den største Herreekviperings-Handel her i Byen i flere Aar, troer jeg at kunne tilfredsstille enhver til mig stillet Fordring saavel med Hensyn til Uniformer, Præstekjoler, Liberier, saavel som enhversomhelst anden Paaklædning, og tillader jeg mig derfor at anbefale mig i Publikums velvillige Erindring.

Et stort Udvalg af franske, engelske, belgiske og andre Stoffer forefindes baade i lette og sværere Varer.

Bestillinger modtages og udføres hurtigt og smukt efter de nyeste Moder; Alt leveres til billige Priser og forarbejdes af duelle Arbejdere.

Hjørnet af Søndergade og Thonbogade Nr. 82.

Horsens.

Claverestemming.

Undertegnede anbefaler sig herved til at stemme
Claverer.

For et Vederlag af 4 Rd. aarlig kunne de, der
ønske det, erholde Instrumenter stadigen eftersete og
vedligeholdte.

Instrumenter

af

Hornung & Møllers Fabrik

i Kjøbenhavn,

haves til Salg hos Undertegnede.

C. Chrstrup,

Alleegade 576.

J. C. CLAUSEN,

Civilingenieur,

leverer Tegninger og Overslag til

Beboelsesbygninger, Façader, Villaer, Pavillons,

Stald-, Lade- og Meierbygninger,

Drainings-, Inddæmnings- og Udtørningsarbejder,

Vand-, Gas-, Cloak- og Varmeledninger,

Canal-, Vei- og Broanlæg etc.,

samt leder Udførelsen af saadanne Arbejder.

Nørregade 395 i Horsens.

Ferd. Døckers Efterfølger,

Smedegade 307,

anbefaler sin velassorterede

Isenkram-, Galanteri-, Porcellains-,
Steentøis-, Glas- & Legetøishandel,

hvoraf navnlig fremhæves:

Engelske og danske Støbestaals Mark- og Have-
redskaber.

Engelske, danske og tydske Høstleer,
som sælges paa Prøve.

Kotøire, Grimtøiler og Kobler i bedste Qvalitet.

Alt til Bygningsfaget hørende:

Dørlaase, Hængsler, Vridere, Søm og Dykkere, Berøringstraad m. m.

Huusholdningsgjenstande,

saasom:

Steentøi, smukt hvidt og decoreret.

Et smagfuldt Udvalg i danske, franske og tydske Porcellainer.

Smukke og billige, slebne og pressede Glasvarer.

Billigt og godt Børstenbinderarbeide.

Alt anbefales til billige Priser af:

Ferd. Døckers Efterfølger.

P. Gnemark's

Commissions- & Fæste-Contoir

i Horsens

anbefales D'hr. Landmænd med Arrangement af Kjøb, Salg
og Bortforpagtning af Landeiendomme.

Anskaffelse

af Forvaltere, Huusjomfruer, Meiersker samt danske og
svenske Tjenestefolk — Alt hurtigt og med fornøden Garanti
samt billig Provision.

Theodor Fabricius's

URTEKRAM-HANDEL,

535. Nørretorv. 535.

Horsens.

Horsens.

H. FOGH'S
Bogtrykkeri

udfører smukt, hurtigt og billigt

alle større og mindre Arbejder: Bøger, Tidsskrifter, Præskouranter, Regningsblanketter osv.

Et stort Udvalg af smukke, nye Typer og Sirater
forefindes.

1868.

A. Feddersen,

Seil-, Flag- & Compasmager,

Havnen Nr. 727,

anbefaler mig med Alt til mit Fag henhørende.

Desuden er jeg stedse forsynet med

et velassorteret Lager

af

Tougværk i forskjellige Tykkelser,

Klædesnore, Tøirreb, Seilduge,

samt færdige Brandspande.

Alt i bedste **Qualitet** og til billige, men bestemte **Priser.**

August Grumme

anbefaler fra sin

Sæbehandel:

alle Sorter Toilet- og Stangsæber til de billigste Priser, især fremhæves Marseillesæbe, hvorefter Tøiet ikke gulner om det end henligger nok saa længe.

Fra

Malervarehandelen

anbefales aflagret Linolie, Linolie-Fernis, Kopal-, Meubel- og Vognlak, fransk og tydsk Terpentinolie, Malervaltser, Schellak, Spirituslak, Zinkhvidt, Blyhvidt, vandreven Kridt, Zinober, Mønnie, Okker, Liim, Guld- og Sølv-Bronce, Ultramarin i forskjellige Nummere samt alle til Malerfaget hørende Artikler til de billigste Priser.

Fra

Viinhandelen

anbefales de almindelige gangbare Vine samt Kirsebærviin til særdeles billige Priser; ægte hollandsk Genever, gl. Rom, gl. Lewards-Jamaika- og Demarara-Rom og gl. Cognac, der samtlig i større Partier sælges billigst hos

A. Grumme.

August Grumme

anbefaler fra sin

Fabrikationshandel:

Guttapercha-Blanksværte i Voxpapiir samt paa Flasker, Bleg-sæbe, Ultramarin i Kugler, Nyblaat, Oblater, Anilin-, Alizarin- og Mærke-Blæk, Kakkelovnsapulver, Blyant, Segl- og Dyppe-Lak, Svovlstikker i alle Nummere, Rom- og Viin-Kouleur, enkelt og dobbelt Soya samt Pomader i flere Sorter.

Distillations- & Likørfabrikken

leverer fortrinlige

amerikanske, aromatiske, grøn Schweitzer-, Roboronts- og Pom-merants-Bitteressentser, franske Pommerants-, Hindbær-, Ap-pelsin-, Citron- og Pebermynte-Likører, Solbær-Rom og (Kirsebær)-Ratafia; Eau de Lavande, Eau de Cologne, stærk Hovedvand m. m. m.

August Grumme,

Nørretorv 532.

Fra October Flyttetid

Nørregade 387.

Frosund & Wittrop,

Smedegade Nr. 3/3,

Lager

af

Manufactur-, Klæde- & Lærredsvarer

samt

Modehandlerinde-Artikler

i største Udvalg.

E. H. Geertsen

anbefaler sin

RESTAURATION

69. Hestedamsgade. 69.

FOTOGRAF

J. GLEERUP,

Brygger Petersens Gaard,

Torvet 14,

Torvet 14,

(ligefor Kirkedøren).

G. Gromsen,

Hjørnet af Søndergade og Hestedamsgade,

Mode- & Manufacturhandel,

Klæde- & Lærredshandel,

Lager

af

Bolster, Sengefjer & Duun.

Mineralvandsfabrikker

25. Søndergade 25.

Undertegnede, der, for at kunne levere fortrin
Varer, i længere Tid har opholdt sig saavel i Be
Hamborg som Kjøbenhavn, anbefaler paa det Bedste
Fabrikata af:

Soda- & Selterservande

samt flere Slags

Limonader.

J. C. Grünwald

W. x GUNDBERSEN,

Uhrmager,

Graven 105,

Graven 105,

anbefaler:

UHRE:

Pariser-Taffeluhre, allernyeste Façons,

Regulateurer,

Stueuhre af alle Slags,

8-Dages og 24-Timers,

Skilderiuhre,

Lommeuhre, for Herrer og Damer, i Guld og Sølv.

INSTRUMENTER:

Achromatiske Theaterkikkerter, Duchesses, Kikkerter
i Elfenbeen og Læder, Lorgnetter for Damer og Herrer,

Mikroskoper, Louper og **Traadtællere,**

Thermometre for Læger, Stue-, Udhængs-, Smør-,

Mælke- og Bade-Thermometre, **Brændeovns-,**

Øl- og Mælke-Gradestokke.

Briller i meget stort Udvalg, passende for ethvert Øie.

 Alt sælges med **Garanti.**

Alle Slags Uhre modtages til nøiagtig Reparation.

A. B. Hansen,

66. Hestedamsgade 66.

Alt til

Urtekramhandelen

enhørende i gode og reelle Varer,

anbefales

til Dagens billigste Priser.

Frå

Mineralvandsfabrikken,

Søndergade 127,

anbefales

LIMONADE CAZEUSE:

Champagne, Hindbær, Citron, Vanille, Appelsin, Jordbær

Æbler, Pærer og Annanas; Citron Øl.

Soda-, Selters- og øvrige Mineralvande

til de sædvanlige Priser.

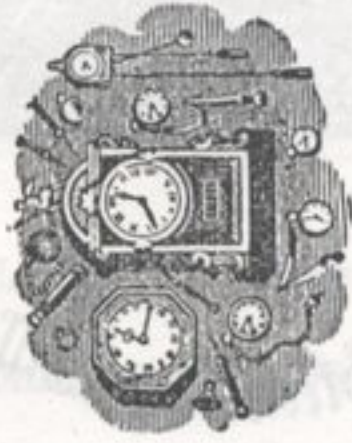
Større Forbrugere erholde betydelig Rabat.

N. Hansen.

A.

Sam sen,

Chronometer-

og Uhrmager,

Sønderbrogade 636,

Sønderbrogade 636,

anbefaler

Astronomiske Penduluhre, Sø- og Lomme-Chronometre, Regulatorer, Anker-
og Cylindruhre i Guld og Sølv, Taffeluhre

samt alle andre Slags Uhre.

 Alle Slags Uhre istandsættes.

Albert Hense's

Etablissement for Steen- og Billedhuggerarbejde,

751, Havnealleen 751,

anbefaler et betydeligt Lager
af alle Sorter

Gravmonumenter

af Marmor, Granit og Sandsteen,
samt

Marmorplader, Kors

og

Krandse m. m.

Et Udvalg af smukke Perlekrandse haves til billige Priser.

Til Bygningsfaget anbefales:
Solbænke, Dækplader,

Trappesteen,

saavel i Sand- som i Kampesteen.

Endvidere:

Gravringe, Ko-Krybber,

Sviintruge,

udmærket gode **Slibesteen,**

passende for Snedkere og Garvere m. Fl.

N. H. HERSKIND,

381, Nørregade 381,

anbefaler sit

Conditori,

med Dameværelse og Billard.

Et stort Udvalg af friske Smaakager haves daglig. Af Bon-Bons og Confecturer findes ligeledes stedse et stort Assortiment. Bestillinger paa store og smaa Kager modtages og udføres hurtigt og nøiagtigt.

Chocolade

(af egen Fabrikation)

sælges billigt.

N. H. Herskind

Thorvald Horn.

Mode- & Manufacturhandel
Klæde- & Lærredshandel.

Søndergade Nr. 128.

F. C. Jensen,

Søndergade 21,

er stedse forsynet med et stort Udvalg af saavel fine som simple

Cigarer

saamt

Tobakker,

hvilke anbefales af

F. C. Jensen.

J. JENSENS

(M. J. Levys Efterfølgers)

Uhretablissement,

Graven 115,

er stedse forsynet med et rigt og smagfuldt Udvalg
af alle Sorter

Taffel-, Stue- og Lommeuhre,

som leveres nøiagtigt aftrukne og regulerede til Dagens billigste Priser.

 Alt mod Garanti.

ARNOLD JØRGENSEN,

Graven 115 D.

Bogtrykkeri, Bog-, Papiir- og Galanterihandel.

R. Jensen,

Subeleer samt Guld- og Sølvarbeider,

ambesaler Alt til Faget henhørende i rigt Udvalg efter Tidens Fordringer.

Tegninger

forefindes, og enhver Bestilling udføres hurtigt og nøiagtigt.

NB. Alt Sølvarbeide er af eget Fabrikat. **Stempler, Skraff og Ornamente** samt

Signeter m. M. graveres.

Electro galvaniske Arbeider som og i **Galvanoplastik** udføres Alt efter Bestilling, selv i større Arbeider.

R. Jensen,

Subeleer, Guld- og Sølvarbeider.

Smedegade Nr. 317.

G. KAISER,

chirurgisk Instrumentmager,

Smedegade 323,

anbefaler sine

chirurgiske
Instrumenter
og
Bandager,

chirurgiske
Instrumenter
og
Bandager,

saasom:

Brokbaand i flere Sorter, elastiske Silkestrømper, Moderkrandse, Klysopumper, Mælkepumper og Sprøiter, Aareladningsjern, samt fine Knive, Bord-, Brød- og Barbeerknive samt Saxe.

Brødskjæremaskiner anbefales.

G. Kaiser.

Hattemager J. Kaysen,

Graven 268,

anbefaler sig med Alt til Faget henhørende.

NB. Filtsto m. m.

URTEKRAM- & DELICATESSEHANDEL

ved

ANDREAS KNUDSEN,

Søndergade 129, HORSENS, læt ved Torvel,

anbefaler sit Lager af udmærkede

Huusholdningsvarer, Delicatesse- & Dessertartikler

til Tidens billigste Priser.

F. W. KRUSE,

Skomager,

anbefaler sit Etablissement for elegant og solidt

Dame-, Herre- & Børnefodtøi,

Alt efter nyeste Mode.

Reel Behandling og hurtig Expedition forsikkes.

Gummi-Galoscher,

for hvis Godhed indestaaes, forefindes i alle mulige Façons.

Gamle reparereres.

Hestedamsgade 471,

(lige for Svanegade).

St. Lassons Enke.

Mode- & Manufacturhandel.

Søndergade 22.

Herend Madsen.

Mode- & Manufacturhandel.

Søndergade 34.

Carl Krøldrup,

Borgergade 437,

anbefaler gode reelle

Colonial- & Urtekramvarer

til billige Priser.

Gode aflagrede

Vine.

Flere Sorter

gammel Rom, Arraksessentser, Cognac
Genever m. M.

Lager

haves tillige af

Cigarer & Tobakker

samt

Steentøi, Porcellain

og

Glasvarer

J. C. Krügers

i over 20 Aar bestaaende og velrenommerede

Fabrik

af alle Sorter

FINE TOILETTE- & HUUSHOLDNINGS-SÆBER

samt

PARFUMERIER.

saasom:

Savon à la Paris, Rose, Tridage, Reine-Bouquet,

Amanses Ameres, Glycerin, Comt, Annas, Mandel, Monpellas

m. m. fl. Sorter,

Eau de Lavande, Eau de Cologne, Esprit de Waldemar, Extraites,

Pomader og Cosmetiques,

bringes herved i Publicums behagelige Erindring.

L. Lauritzen,

Kattesund 402,

anbefaler sit velforsynede

Meubelmagasin,

bestaaende saavel af

Mahogni- som af andre **Meubler**

samt

Speile.

For Durabilitet indestaaes.

M. Madsen,

Alleegade Nr. 589,

anbefaler sit ny anlagte

Cementstøberi,

der leverer Gravmonumenter, Gravkrandse, Krybbesteen
samt Krybber i forskjellige Størrelser til særdeles billige
Priser.

Bestillinger paa Alt herhen hørende modtages
og besørjes hurtigst muligt.

J. Levy,

Blikkenslager,

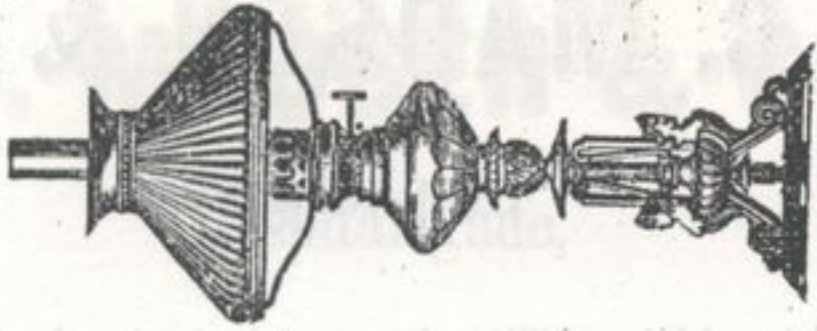
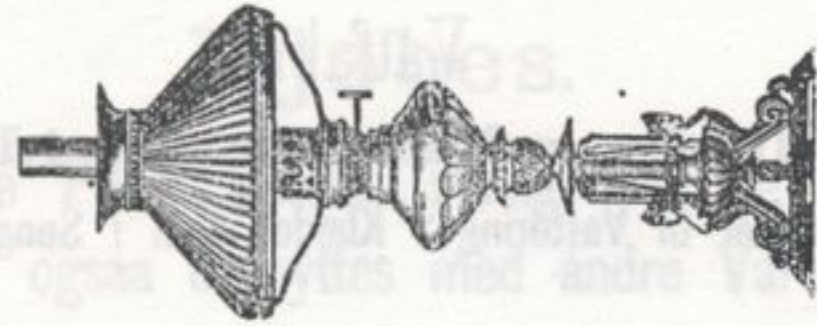
100, Søndergade 100,

anbefaler til et æret Publikum et meget stort Udvalg af saavel elegante som simplere

Steenolie-lamper

i forskellige Façons til Nutidens billigste Priser,
hvormed jeg i dette Efteraar er blevet forsynet.

Bordlamper med bronceret Fod, Hængelamper, Kjøkkenlamper, Boutikslamper, Værkstedslamper med saavel flade som patenterede Rundbrændere m. m. Fl.

Forøvrigt Alt til Faget henhørende, af hvilket fremhæves:

Messing Selvkogere, Theekjedler og Kaffe-kander med og uden Fyrfad m. m. M.

F. C. MADSEN & CO.,

Hospitalsgade,

anbefale særdeles billig deres velassorterede Lager saavel
en gros som en detail af alle Slags courante

KLÆDE-, MODE- & MANUFACTURVARER

Fabrik

af Kaaber, Dametrøier, Foraars- og Efteraarsstykker.

Opflag

af hjemmegjorte smukke og aldeles ægte

Bomuldstøier og Hvergarnstøier

fra vort eget Væveri.

Vatfabrik.

Udsalg af smuk hvid Vat,

saavel til Vattering i Klæder som i Sengetepper.

F. C. MADSEN & CO.,

Hospitalsgade,

anbefale endvidere deres

Garnforretning,

saasom:

Hørgarn & Tvister,

saavel farvede som ufarvede,

Lysgarn, Seilgarn, Bindgarn, Sygarn,

Strikkegarn,

samt al Slags couleurt

Uldgarn m. m.

Lager en gros af
Bomuld.

Kjøbes.

Til høieste Priser kjøbes stadig Uld og Uldgarn,
der ogsaa ombyttes med andre Varer.

GEORG MADSEN,

57, HOSPITALSGADE 57,

URTEKRAM- & DELICATESSEHANDEL,

Lager

af fine og ordinaire Cigarer m. m. M.

NY
Mode-
& Manufacturhandel,

24. Søndergade 24.

Brødrene MOLLBOE

anbefale et velassorteret Lager af

Mode-, Manufactur-, Klæde- & Lærredsvarer

til billige Priser.

Møller & Jochumsen,

Horsens,

Maskinfabrik, Jern- & Metalstøber

leverer:

Dampmaskiner, Dampkjedler, Dampapparater,
Locomobiler, Mølleværker, Værktøismaskiner, Pumpeværker,
Agerdyrkningsmaskiner m. m.

Lieutenant

A. Møllers

Kommissions- & Fæstekontoir

anbefales D'hr. Landmænd med Arrangement af **Kjøb,**
Salg og **Bortforpagtning** af Landeiendomme.

Anskaffelse

af **Forvaltere, Huusjomfruer, Meiersker** samt
danske og svenske **Tjenestefolk.**

Alt hurtigt og med fornøden **Garanti** samt billig **Provision.**

BITTERESSENTS.

Mine bekjendte gode Bitteressentser, saasom:

Fransk Bitter, Grøn Schweitzerbitter og von Ostenbitter
anbefales D'hr. Gjestgivere, Værtshuusholdere og Andre
til billige Priser.

Ligeledes anbefales min bekjendte

Hestehovsmørelse

som helbredende alle Hovsygdomme.

A. Møller,
Torvet i Horsens.

Horsens Materialhandel

ved

Cand. pharm. **Fred. Nielsen.**

Smedegade 320.

Udsalg

af

opræparerede Medicinalvarer.

Hele og dampstødte
ægte Kryderier.

Huusholdnings-Artikler.

Tekniske og photographiske
Artikler.

Smedegade 312.

Fabrik

og

Dampdestillations-Anstalt.

Fabrikation af
Spirituosa & Likører.

Parfumerier.

Chemiske Præparater.

Farvevarer.

Uforfalsket

Chocolade

af egen Tilberedning.

S. S. Kielsen,

Torvet 436,

anbefaler sit

Meubelmagasin,

bestaaende af
Mahogni- og andre
Meubler
i moderneste Façons.

Meubelmagasin,

bestaaende af
Mahogni- og andre
Meubler
i moderneste Façons.

Antique Meubler

restaureres saa at de erholde deres tidligere Udseende.

Strømpevæveri.

J. Neimann,

Melketorvet 272,

anbefaler et Udvalg af selvforarbejdede Varer, bestaaende af
Hunderbeenklæder, Trøier, Strømper, Sokker m. m. af Uld
og Bomuld til meget billige, men bestemte Priser. Bestillinger
en gros & en detail modtages. Da jeg arbejder med Antidens
bedste Maskiner og kun med fuldkommen øvede Arbeidere,
haaber jeg, trods al Concurrence, at kunne tilfredsstille
enhver billig Fordring fra det ærede Publicums Side.

Urbødigt

J. Neimann.

Fra

Peter sen & Søren sen

Tobaksfabrik

(Smedegade 321)

(Smedegade 321)

anbefales

Skraa- & Røgtobakker

i forskellige Sorter,

samt et stort Udvalg af saavel fine som ordinaire

Cigarer

i aflagrede Varer.

Plesner Petersen,

Nr. 37, Hjørnet af Søndergade og Hospitalsgade Nr. 37,

anbefaler sin

Urtekramhandel

med gode og reelle Varer til moderate Priser;

særlig anbefales:

Dampbrændt

Mocca-, Java-, Domingo- & Rio-Caffe

samt

raae Caffe

i udsøgte Kvaliteter.

Thee

(i original Pakning)

fra C. M. Fonnesbecks Theehandel i Kjøbenhavn.

Lager og Udsalg

en gros & en detail

af Bredvads Møllers anerkjendte Fabrikata af

Flormeel og andre Sorter Meel

samt

alle Sorter Gryn

i forskjellige Fiinheder.

A. Kerup,

Handske- og Peltsmager,

Nørregade 256,

anbefaler sig med Alt til Faget henhørende, bestaaende af Handsker, Seler, Brok-, Moder- og Fontenellebind, Suspensorier (Opbærebind), Tobaks- og Pengepunge, Strømpebaand af Læder og Gummi, Skinddukketroppe fra 6 til 24 Tommer m. m. M. Tillige modtages Broderier til Seler og Tobakspunge til videre Forarbeidning.

F. W. SCHMIDT,

Fotograf & Lithograf,

(1ste Sal) 402, Kattesundet 402, (Horsens)
(Indgang i Porten),

anbefaler sig med
Kortfotografier, Kamee- & Kabinetportraiter
samt
større Fotografier & Grupper
inkl. Rammer fra 1—20 Rd. Stk.

Kopier efter Fotografier, Daguerreotypier, Malerier,
Tegninger etc. samt

Forstørrelser udføres smukt og billigt.

N. F. SCHRØDERS

Sko- & Støpseetablissement,

Graven Nr. 115,
(3die Sted fra Søndergade)

er stedse forsynet med et rigt Udvalg af
Dame-, Herre- og Børnefodtøi
som sælges til Tidens gangbare Priser.

Gummigaloscher og Filtsko
forefindes i stort Udvalg.

J. Sørensen,

(Grønnegade 297)

Sennopsfabrikant.

J. STALLKNECHT'S

JERNSTØBERI

MASKINFABRIK.

C O G N

SONDERGADE 19.

HORSSENS.

S. TAANING,

Sadelmager & Tapetserer

i Horsens,

anbefaler sig til alle høie Herskaber og et æret Publicum

med Forsærdigelsen af alle Sorter

Vogne, Herre- & Damesadler,

Ridetøier, Skufferter og Dagttasker,

Compte- & Bringseletøier,

patenterede

Stavseletøier,

af egen Construction og Opfindelse,

(priisbelønnede ved Landmandsmødet i Odense),

samt alle andre

til Faget henhørende Gjenstande,

af bedste Qvalitet, til de billigste Priser.

S. N. M. W A N G.

COLONIAL-

OG

SKIBSPROVIANTERINGSFORRETNING

SAMT

UDSALG

AF

EQVIPERINGSSAGER FOR SØFOLK.

AAGADE 189, Horsens.

MODE- & MANUFACTURHANDEL.

F. C. WESTERGAARD,

SMEDEGADE 375,

ANBEFALER SIT VELFORSYNEDE LAGER AF

KJOLETØIER, SCHAWLER, SILKETØIER,

JACONETTER, SIRTSER, GARDINTØIER,

LÆRREDS- OG BOMULDSVARER,

KAABER, FORAARSSTYKKER M. M.

TIL DE BILLIGSTE PRISER.

Winning & Co.

Sorjens Damp = Kornmølle

udfører al Slags Malning og Sigtning samt Bælsning af Bryggemalt.

—
S Udvalget paa Møllen sælges alle Sorter

Svedemeel, Rugmeel, Bygmeel og Grøn i forskjellige Grynheder.

—
For god sund og velrenset Hvede, Rug og Byg

—
Paa samme Dag det indleveres faaes Meel og Grøn tilbage.

MORITZ WITH,

ALLEEGADE 576,

PROCURATOR,

Agent for Lins- og Brandassuranceselskabet

„Guardian“

i London,

samt for Se-Assuranceselskabet

„Schweizisk Loyd“

i Wintherthur.

TH. WOLF'S

MATERIALHANDEL.

HORSSENS.

Udsalg af raæe Apothekervarer.

Raffinerede Sukkere i forskellige Fiinheder.

Chocolader og Comfiturer.

Cigarer og Tobakker.

Biscuits nic. nac. A. B. C. Pearl m. m.

Punschextraiter og Essentser.

Svampe og Toiletrequisiter.

Udsørgte franske, engelske og danske Parfumerier.

Stearin- og Parafinslys.

Hermetisk henkogte Sager.

Frugtsafter og Sylteoi.

Commissionslager af aftappede Vine.

Brystsukker og Theaterconfect.

Ægte chinesisk Soya.

Mærkeblæk, Copierblæk m. m.

Ægte Eau de Cologne i original Indpakning.

Engelske Box Tidibus.

N. I. Worning

anbefaler sine

Sæber & Parfumerier.

er stedse forsynet med et smukt Udvalg i begge Brancher.

Smukke blegede Lys

fra mit Støberi haves stedse i Forraad.

Udsalget er i Møllegade, hvortil Adgang ogsaa er igjennem
Hr. Maler Alexandersens Gaard paa Smedegade 337.
